

༡༡། གཞུང་དོན་ལེ་ལུ་འཛིན་མ་པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ། ། བ་མ་ལྷན་མི་ཉི་ལྔ་སྟེང་། ཚོགས་གཉིས་ཚུ་
གཏེར་བཞི་ཡི་སྐྱེ་རགས་ཅན། སྤྱིན་ལས་རིན་ཆེན་རྣམ་བཞིའི་མདངས་གསལ་བའི། ། རྗེ་བཙུན་སྐུ་བཞིའི་སྐུ་
པོ་འོ་མཚར་བ། ། བསྐྱུ་དངོས་རྣམ་བཞིའི་དོན་དུ་འདིར་སྐྱོན་ཤིག ། མི་པམ་ཞལ་གྱི་དགོངས་དོན་རྗེ་ལྟ་
བ། ། གསལ་མཛད་ཐོགས་མེད་མཆེད་གྱི་ཤིང་ཉེ་སྲོལ། ། འཛིན་མཛད་ཕྱོགས་སྤང་གྲགས་པའི་གཞུང་བཞིན་
དུ། ། འབྲུལ་མེད་གཞུང་དོན་ལེ་ལུ་འདིར་འཆད་དོ། ། ཞེས་མཆེད་པར་བརྗོད་ཅིང་ཚོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྐྱོན་དུ་
བཏང་ནས། ། འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགོས་པའི་དོན། བསྐྱུས་པའི་དོན། ཚིག་གི་དོན་ནོ། ། དང་པོ་ནི། ལེ་ལུ་
འདི་ལ་བོད་གྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་སྤྱི་ཕྱིར་ཕྱོན་པ་ཆེས་མང་པོ་བ་དག་གིས་ཚིག་གི་ལུས་མ་ཕྱིན་པར་བཤད་
པ་དང་། ལུང་ཟུང་ལོག་པར་བཤད་པ་དང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་དོན་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དག་མཐོང་ནས་དེ་དག་སྤང་
བའི་དོན་དུ་འོ། ། གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གྲང་གང་ཞེ་ན། ཐོག་མར་སྐྱབ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་བརྗོད་བྱ་
ཉམས་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་སོ་སོར་མ་སྤྱེད་པས་མཐོང་དོན་གཉིས་གྱི་དགོས་པ་འཆད་
ལུགས་ལོར་བ་དང་། མཐོང་དོན་སྐོས་པའི་བྱུང་དོན་ལ་རབ་གསལ་བྱེད་གྱི་རྣམ་བཅད་དུ་འཆད་པ་དང་། དེའི་
རྣམ་བཅད་གཞུང་འགྲུལ་གང་ནས་གྲང་མ་བཤད་བཞིན་དུ་ཁ་སྐོང་བ་དང་། སྐྱབ་དག་འགོད་པ་པོ་སྤྱི་ཚོལ་ཉིད་
དུ་འཆད་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་སྤྱི་ཚོལ་གྱིས་བྱུང་བ་དགོས་ན་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡང་དེ་དགོས་
པར་མཚུངས་ཞེས་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཞུང་གི་འགྲོས་མཚམས་སུ་སྐྱོར་བ་དང་། སྐབས་དེར་སྐྱབ་པའི་ཐལ་བ་
འཆད་སྐུ་ལ་ཐལ་བར་སྐྱབ་པ་ཞེས་ལུང་དུ་མ་བསྐྱུ་པའི་ཚིག་གིས་འཆད་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཞེས་
པ་ཅི་ལ་ཟེར་གྱི་མིང་ཅམ་ཡང་མ་ཚོར་བས་ཉོག་གའི་གནས་ལ་སྐོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཉེས་པ་མང་པོ་སྤྱེད་པ་
དང་། ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཆད་པའི་དོན་མ་ངེས་པས་སྐབས་གྱི་སྤྱི་ཚོལ་ལ་དམ་བཅའ་
དངོས་སུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དང་། བསྐྱུ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་བཤད་པ་
བྱེད་པ་དང་། ལྟར་སྤང་བཅས་སོགས་གྱི་འབྲུ་མཐོན་པ་དང་། བསྐྱུ་བྱའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་གཞུང་དོན་ལ་སྐྱར་
བས་རང་དོན་གྱི་བསྐྱུ་བྱ་ལུལ་སྟོར་བ་དང་། གལ་ཏེ་ཁས་ལེན་ན་ཡང་ཚོས་སྤྱི་མ་ཚང་བར་སོང་བས་ཤིན་ཏུ་
ལོངས་པ་དང་། འདོད་ཚིག་གི་ཡོངས་གཅོད་ལ་མ་བཞུགས་པས་བསྐྱུ་བྱ་ཡང་དག་ལ་ཚད་མས་དམིགས་པས་
སྐབ་པར་འདོད་པ་དང་། ཚད་མའི་བསལ་བ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་། མདོར་

བསྐྱེད་དུ་བྱུང་བཞི་ཀ་ཁྲབ་ཆེས་སེལ་བ་ལ་སྐྱུར་བས་མ་ཁྲབ་བ་སེལ་བྱེད་ཆད་པ་དང་། བཞི་ཀ་རིགས་མི་
མ་སྐྱེད་སེལ་བ་ལ་སྐྱུར་བས་ལོག་ཉོག་སེལ་བྱེད་ཆད་པ་དང་། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་རང་སྐྱོས་པ་ཚོས་
ཅན་ཞེས་ཟེར་བ་རྣམ་དབྱེ་མ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དག་དེ་
མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། འདིར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་གི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་
ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པ་དང་། དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བཤའ་བ་དེ་པོར་
ནས་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་དེའི་ཚོས་ཤེས་ཟེར་བ་ལ་ནན་ཏན་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱ་དང་མི་ཉག་པའི་རྣམ་གཅོད་
འཆད་པའི་སྐབས་གོང་འོག་ཀུན་ལོར་བ་དང་། གཞན་སྤེས་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་
དགོས་ཟེར་བ་གཞུང་འགྲེལ་ན་མེད་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་སྐྱུར་བས་གཞུང་དོན་མང་པོ་འཚུགས་པ་དང་། སངས་
རྒྱུས་པས་སྐྱ་ཉག་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལུང་གིས་གཞོད་ཅེས་འཆད་པ་དང་། ཉགས་སྤོགས་
གཉིས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གསལ་བྱ་ལ་དེའི་སྐྱོན་དུ་མི་འཆད་པས་གཞུང་གི་བརྗོད་མང་པོ་ལོར་བ་དང་། བསྐྱབ་
བྱ་དང་དེའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་མེད་པ་གསུམ་ཀ་ཉགས་སྤོགས་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པས་གཉིས་པོ་
གཞི་མི་མ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་རུས་པ་ཉགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་གཞུང་ལས་བཤའ་
ཀྱང་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་མི་རུས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱོན་དུ་གཞུང་ལས་མི་འཆད་པ་དེ་མ་གོ་བ་དང་། རིགས་སྒོ་
ནས་གསུངས་པའི་སྤོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱོན་བྱེད་ལ་ཀུན་ལས་བཏུས་ནས་བཤའ་བའི་སྤོགས་མཚན་གྱི་དོན་
བསྐྱར་འབྲུལ་པ་དང་། གཞུང་གཉིས་པོའི་འདོད་པའི་སྐྱད་ཀྱི་བྱིངས་ལ་རྐྱེན་སྤེར་ཚུལ་གྱི་བྱུང་བར་མི་འབྲ་བ་
ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཆད་པ་དང་། གྲགས་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་ཅ་བའི་སྐྱོར་བ་དང་གསལ་བ་འཆད་ཚུལ་ལོར་བ་དང་།
གྲགས་ཡིད་གཉིས་ལ་གཞུང་ལས་མ་བཤའ་བའི་ཉགས་གསུམ་དང་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདོད་པ་དང་། གཞལ་
བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པར་དངོས་པོ་སྐྱབས་ལྷགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་དེ་མེད་
པར་དམ་བཅས་པ་དེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བ་སྐྱོན་བྱེད་དུ་འཆད་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་
དཔྱོད་པའི་ཆེ་རང་ཚིག་གི་གཞོད་པ་དང་། ཁས་སྒྲངས་སྐྱ་བྱི་འགལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་དག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
པ་དང་། མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་ཚིག་འགལ་བའི་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཤའ་བ་དེ་སྐབས་འདིའི་
རང་ཚིག་འགལ་བ་དངོས་སུ་འབྲུལ་པ་དང་། ཡང་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་བཞི་པོ་སེལ་བྱེད་བཏགས་པ་བ་དང་། དེས་

གྲུབ་པའི་དོན་རྣམས་སེལ་བྱེད་དངོས་སུ་འཆད་པ་གཞུང་གི་དོན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། གྲགས་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་
སྐྱེབ་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་ཅ་སྐྱོར་དུ་འབྱུང་བ་དང་། རི་བོང་ཅན་སོགས་དོན་ཐམས་ཅད་དངོས་པོའི་དབང་གིས་སྐྱོ་
བ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བཅོལ་རུང་མ་ཡིན་པ་གྲགས་བསལ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་བདུན་དབང་གིས་སྐྱོ་བ་ཞེས་པའི་
སྐྱེས་བཅོལ་རུང་དུ་གྲགས་པས་གྲུབ་པར་འབྱུང་བ་དང་། རི་བོང་ཅན་དངོས་པོའི་དབང་གིས་སྐྱོ་བ་ཞེས་པའི་
སྐྱེས་བཅོལ་རུང་དུ་བདུན་སྐྱོད་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་གོམ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་པ་
ནས། ཉེན་སོགས་མ་གྲུབ་སྤྱོད་མིན་གྱི་བར་དུ་གཞུང་གི་འབྲུག་ཉེར་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
སོང་བས་ཉུགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱོན་སེལ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་པལ་ཆེར་ཉམས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་རྗེས་
འགོག་གི་རིགས་པ་གཞུང་ནས་མ་བཤད་པ་མང་པོ་དག་ཁ་བསྐྱང་བས་ཚིག་ཚོགས་ཆེ་ཞིང་དོན་ཉུང་བ་དང་།
གཞན་ལྷགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྲུན་འབྱེན་བཅོལ་ཚུལ་ལོངས་པས། གཞན་དུ་རི་བོང་རྩ་ལ་
སོགས། །ཞེས་པའི་སྲུན་འབྱེན་དེ་རང་ལྷགས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་བྱུང་བ་དང་། ཚོགས་པ་བསྐྱབ་བྱེད་ཡིན་
ནའང་། སོགས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱི་འབྲུག་ཉེར་ཚུལ་ལ་བཅོལ་བྱའི་དོན་ཅི་ཡང་སྟོན་སྐྱེལ་བྱུང་བ་
དང་། སྤྱོད་ཚོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་མདོ་སྤྱོད་ཚོས་འཁོར་ལོའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱེད་པ་དང་། མ་
དམིགས་པའི་ཉུགས་ཀྱི་དཔེར་བཅོལ་མི་སྟོས་པའི་ཤེས་བྱེད་འཆད་པའི་སྐྱབས་ན། མ་དམིགས་པ་དང་རང་
བཞིན་ཉུགས་ཀྱི་གཞི་མ་སྲུན་བཤད་པ་མ་གོ་བ་དང་། མདོན་སུམ་གྱིས་ཉུགས་པ་དང་གྲུབ་པའི་ཤེས་མ་བྱེད་པ་
དང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པས་དགག་བྱེད་འགོག་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱེད་སྐྱབ་མི་བྱས་པར་བཤད་པ་དེ་མ་གོ་བ་དང་།
འགལ་བ་ལ་གཞོན་བྱེད་དང་མན་ཚུན་ཐ་དད་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས་བྱི་མ་དེ་འགལ་བ་མཚན་ཉིད་པར་མི་རུང་བ་
ཉིད་དུ་འཆད་དགོས་པ་དེ་མ་གོ་བ་སོགས། འབྱུང་པའི་རྣམ་གཞག་མང་པོས་གཞུང་འཆད་པ་དག་སྣང་བ་དེ་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་བགྱངས་ནས་རང་གི་ལྷགས་འབྱུང་མེད་དུ་འཆད་པ་ནི་རྣམ་བཤད་འདིའི་བསྐྱེས་
པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚིག་གི་དོན་ལ། གཉིས་ཉེ། བོ་བྱེད་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་དང་། དེའི་བོ་བྱེད་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཉེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཅད་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། གྲུབ་དོན་བསྟན་པའི་སྐོན་ནས་
མཚན་གཞི་ངོས་བརྒྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཉེ། མཐོང་བ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། དོན་ཞེས་སྟོས་པའི་
དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། དགོས་པ་དངོས། དེ་སྐྱབ་པ། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོད་

གཞན་དོན་རྗེས་སྐྱོད་དཔག་པ་མེད། །རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་པའི་དོན་འཆད་དེ། །འདི་ལ་དོན་
 རབ་གསལ་ཞེས་པས་ཚོགས་མོད། མཐོང་བ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། །ཁ་ཅིག་སྟེ་གངས་ཅན་ན་རེ།
 གཞན་སྤྱི་ཚོལ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྟོབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་བཀོད་པའི་སྐྱེ་འཇིག་
 ཅན་དེ་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་སྤྱི་ཚོལ་བདག་གིས་མཐོང་བ་མིན་གྱང་གཞན་སྤྱི་ཚོལ་བདག་གིས་མཐོང་བ་མིན་
 གྱང་གཞན་སྤྱི་ཚོལ་དག་གིས་མཐོང་བས་ན་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དེ་སྟོབ་དེ་སེམས་མེད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། དེ་བརྗོད་
 བྱུང་སྟོན་པའི་རྟགས་ཚིག་དེ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་སྤང་བའི་སྤྱིར་དུ་སྐྱབས་དེར་བདག་
 གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྒྲོས་སོ། །དེ་ལ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་བྱུང་དུ་ཚོལ་བ་
 རང་གི་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྒྲོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོགས་ཚོས་ཚོལ་བ་རང་གི་
 ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གཏུན་ཚིགས་བརྗོད་བྱུང་སྟོན་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡོད་དོ་སྟུང་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་
 དེ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པས་སོ། །འདིས་ནི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་གྱང་མཚོན་པར་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལ། གཉིས་ཏེ། སྟོབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཚོས་སྤང་གིས་མི་འགྲུབ། འགྲུབ་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་
 བའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་སྤང་གིས་མི་འགྲུབ། གངས་ཅན་ལ་དེའི་རྟོགས་ཚོས་འགྲུབ་ཀྱི་
 སྤང་དང་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། དེས་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། འགྲུབ་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་སྐྱོད་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཚིག་ཚད་མ་
 ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་དེ་ནས་བཤད་པའི་གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བརྟགས་
 བས་དེ་ལ་དབྱེད་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སྤང་དེ་གནས་གསུམ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 ཡོངས་སྤྱོད་ལེན་པའི་སྤྱིར། ཁྱབ་པ་མེད། སྤང་གིས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་དེར་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་
 དཔག་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །གལ་ཏེ་དེར་དེ་མི་འཇུག་གྱང་སྟོབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དེ་ཤིན་ཏུ་ཁས་
 ལེན་ལོ་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་པའི་སྤང་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། སྤང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྟོད་ཀྱི་དོན་ལ་ཚད་མས་གཞོན་པའི་སྤྱིར་དུ་གཞན་སྟོབ་དེ་སེམས་མེད་ལ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། དེ་
 བས་ན་སྤང་དེས་གྲུབ་པའི་སྟོབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་མ་སྤུས་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་མེད། གལ་ཏེ་སྟོབ་དེ་
 སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་སྤང་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཚད་མར་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟན་པའི་སྤྱིར།

ཞེན། དེ་ལ་གཉིས་ལས། ལྡན་ཞེས་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་གང་གི་ལུང་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །བསྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་
ནི། ལུང་དེ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཚད་མས་གཞོད་
པར་གྱུར་པའི་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེའི་བྱུབ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དོན་དེ་དང་འགལ་བ་སློབ་དེ་སེམས་མེད་
དུ་ཁས་ལེན་པར་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ཚད་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་དོན་དེ་
ལས་གཞན་པ་ཁས་ལེན་རིགས་ན་ལུང་དེ་དོར་བར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། ལུང་ཚད་མ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་
སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། གངས་ཅན་རང་ལ་སློབ་དེ་སེམས་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དེ་གང་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་སྐབ་
བྱེད་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཅིས་མ་བརྗོད་ཅིས་འདྲི། གངས་ཅན་གྱི་ལུང་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ལུང་དེ་
སངས་རྒྱས་པས་མི་འདྲིན་པས་སོ་ཞེ་ན། སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པ་
འདིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འདྲིན་ཏེ་འདྲིན་རིགས་པར་ཐལ། བྱིད་སློབ་དེ་སེམས་མེད་ཀྱི་སྐབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། བྱུབ་པ་ནི། རིགས་པ་གང་གིས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ལུང་ཚད་མར་འདྲིན་པའི་རིགས་པ་དེ་
དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྤྱི་གོ་ལ་ལ་སྟོན་དགོས་པའི་སྤྱིར། གངས་ཅན་ན་དེ། དེད་ཀྱིས་རྣམ་འབྱོར་
མངོན་སུམ་ལས་དེར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེ་ན། གངས་ཅན་ཚོས་ཅན། དེ་དེར་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་
བྱས་པར་ཐལ། སྤར་ནི་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་ལ་སྤྱིས་ནི་སྐབ་བྱེད་གང་དག་གིས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་
པའི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པ་ལ་དབང་པོ་རྣམ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་བའི་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དེ་དག་སྟོན་རིགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་དེ་དོན་རྣམ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་ཐབས་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱུབ་པ་ཁས་སྐྱབས།
རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་ཐབས་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམ་བར་ཆད་ཅིང་། སྤྱི་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་ལུལ་
མ་ཡིན་ལོ། །ཞེ་ན། སློབ་དེ་སེམས་མེད་ཀྱི་དོན་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱེད་སྤྱི་འདིག་ཅན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་དབྱེད་པ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྟོགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་
པ་ལ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། རྟོགས་ཚོས་བྱུབ་ཀྱང་བྱུབ་འབྲེལ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་ཚོས་སྐྱེས་
བུའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་བྱུབ་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དེ་ཉིད་དང་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བྱུབ་པ་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ན་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འཛོག་ན། གཏན་
 ཚིགས་ཡང་དག་དང་དེར་སྒྲུང་བ་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེས་
 བུའི་བསམ་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་ཕྱོགས་
 ཚོས་དོན་ལ་མེད་པ་ཚོལ་བའི་སློབ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་
 ཡང་དག་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཚོས་དོན་ལ་ཡོད་པ་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཚད་མས་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་གྲངས་ཅན་གྱིས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། རྟོགས་པ་མེད་
 པ་དང་མཚུངས་ཏེ། སློབ་དེ་སེམས་མེད་དེ་ཡོད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་འཛིག་ཅན་ཚོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ནི་འབྲས་བུའམ་སྒྲུང་བ་མཐོང་
 བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། སྐྱེ་འཛིག་ཅན་དང་སེམས་མེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི་གྲངས་ཅན་རང་ལ་ཡང་སློབ་
 བ་དེ་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་ལ། འབྲེལ་བ་དེ་མེད་ན་ནི་ཚོལ་བ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་
 གཏན་ཚིགས་གཞན་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཚོས་
 ཚོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་བྱུང་བྱས་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་མི་སྲིད་ན་གྱེ་
 བྲག་བས་བ་ལང་གི་སྐྱི་ཚ་མེད་དུ་ཡང་ཁས་སྒྲངས་རང་གི་བསམ་པ་དུ་མ་དང་འཕྲོ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་
 ཡང་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་གང་དུ་མ་དང་འབྲེལ་ན་ཆ་དང་བཅས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་སློབ་པ་
 དད་ཀྱི་རྒྱ་ལུག་བཞིན། བ་ལང་གི་སྐྱི་ཡང་རང་གི་བསམ་པ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་ཁས་སྒྲངས་སོ། །ཞེས་བཀོད་
 པ་དེ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་གྱེ་བྲག་པ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་ཡི་ཁས་སྒྲངས་
 རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཚད་བསམ་ཞུགས་པའི་ཚོས་ཐལ་བར་འཕེན་པའི་སྐྱབ་དག་བཀོད་པ་ཚོས་ཅན། ཕྱོགས་
 ཚོས་ཚོལ་བའི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་བྱུང་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཆ་བཅས་མེད་ན་
 གཞན་བསམ་པ་དུ་མ་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་འཕངས་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་དེ་དགག་རུས་ཏེ། གཉིས་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་གོ་བདེ་བར་བྱེད་ན་
 བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་དང་སྐྱབ་བྱས་པར་ཚད་མས་ཤེས་ཤིང་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྤྲ་ཚོལ་གྲངས་ཅན་ལ།

ཕྱི་ཚོལ་སངས་རྒྱལ་པལ། གང་ཉལ་ན་མ་བྱས་པས་བྱལ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་ཉལ་པར་ཁས་
 སྒྲངས་སོ། །ཞེས་གྲངས་ཅན་གྱི་ཁས་སྒྲངས་ཉལ་སུ་བཞོད་ནས་དེའི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཚོས་
 ཐལ་བར་འཕངས་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་འདི་ཚོས་ཅན། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཚོལ་བ་སངས་རྒྱལ་
 པ་རང་གི་ཚད་མས་མཐོང་བའི་བྱས་ཉལ་སུ་ཉིས་དེར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་བ་གཞན་གྲངས་ཅན་གྱི་བྱ་
 ལམ་དུ་གསལ་བར་འཕེན་པའི་དག་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། དགོས་
 པ་དངོས་དང་། དེ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་དོན་ཞེས་སྐྱོས་པ་དེ་
 བེ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་སྟེ། ཉལ་པའམ་མི་ཉལ་པར་ལུང་ལས་བཤད་པ་དག་དང་། རྟོགས་པས་སྐྱོ་བཏགས་པའི་བདག་
 ཉིད་ཅན་ཏེ། ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཉལ་སུ་སྐྱ་ཉལ་པའམ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཉལ་སུ་ཉིད་བརྗོད་བྱར་སྐྱོན་པའི་དག་རྣམས་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་
 གསུམ་ཚང་བའི་དོན་ལས་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ནི་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་དོན་ནི། རང་གིས་མཐོང་བ་རབ་
 གསལ་བྱེད་ཅེས་བཤད་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཀྱང་སྐྱབ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ཚོལ་བ་རང་
 གིས་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་དུ་དོགས་པ་ལ་དོན་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་སྐྱོས་པ་ཚོས་ཅན། ཕྱོགས་ཚིག་
 སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་སེལ་བྱས་ཏེ། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་ཚིག་གིས་ཐེན་
 པར་བརྗོད་ནས་གསུམ་ཀ་བྱན་ལམ་དུ་འཕེན་བྱས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་
 ཚད་མས་མཐོང་ནས་དོན་ལ་མ་བྱལ་བ་མི་སྲིད་མོད་ཀྱང་། རང་གིས་མཐོང་ཞེས་པ་དེ་ནི་དོན་ཚུལ་གསུམ་པ་
 ཅན་ལོ། །ཞེས་བཤད་ན་ཚད་མ་རྣམས་པར་ངེས་པ་དང་མ་ཐུན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་པས་བཏགས་པའི་གཏན་
 ཚིགས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ནི་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་དང་ལུང་དག་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པ་ཅམ་དང་རྗེས་
 སུ་འབྲེལ་བ་དང་། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་འཇུག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ།
 གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཐད་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་རིགས་བཤད། གཞན་གྱི་
 ཚོད་ལན་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། དེ་དེའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད། ཡིན་པའི་
 སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ། དེས་བྱལ་པའི་དོན་ལོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། རང་གི་རིགས་པ་དང་། སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་
 དགོངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་དང་ཉལ་སུ་ཚིག་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མ་

ཡིན་པར་མཚུངས་པ། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་མིན་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་
པའི་མཚན་གཞི་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རིགས་པ་ཅན་པ་དང་རང་སྤེ་སྤེ་མ་ན་རེ། སྐྱ་ནི་མི་རྟག་སྟེ་ཞེས་དམ་བཅའ་ཡན་
ལག་དང་། དེའི་སྤྱིར་ན་སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་མཚུག་བསྟུན་ཚིག་གིས་ཟེན་པར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེམ། དོན་བསྐྱབ་
བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་བརྗོད་པ་དང་གཏུན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མེད་
དེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་དོན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱེད་དོན་རྟོགས་དགོས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་སྤྱོད་པ་ཚིག་དང་རྟགས་
ཚིགས་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་རྣམ་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྤོབ་དཔོན་སྤྱི་བྱུང་
གི་ཚད་མ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤོབ་དཔོན་ནི་བྱམ་པ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྤྱོད་པ་ཀྱི་ཚིག་དེ་རང་སྐྱབ་
པོའི་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མར་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་འབྲུ་དེ་གཞི་འདིར་བྱམ་པ་མི་
རྟག་པ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་
ལ་ཐེ་ཚོམ་དག་སྐྱེ་བར་བྱེད་གྱི། དེས་པ་འདྲེན་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། བརྒྱད་པ་ཡིས་ཀྱང་
བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་དེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་
གཏུན་ཚིགས་ཀྱང་བརྗོད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་
སྤྱིར། དཔེར་ན་སྤྱོད་པ་བརྗོད་པའི་ཚིག་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། གང་བྱས་ན་ཞེས་སོགས་གཏུན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་
ཚིག་ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་ཚོལ་བ་གཞན་ལ་བརྗོད་དགོས་ཏེ། གཞན་
ངོར་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་རྣམ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་བྲན་ལམ་དུ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤོབ་དཔོན་གྱིས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐྱད་དུ། དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི། །གཏུན་ཚིགས་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་
འདོད། །ཅེས་སྤྱོད་པ་དེ་གཏུན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཇུག་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཚིག་
ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་དེ་ནི་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་ཚིག་དེ་ལའང་བསྐྱབ་
བྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏུན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་འཇུག་པའི་སྤྱིར། ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ།
གཏུན་ཚིགས་འཇུག་པ་དེ་ནི་སྤྱི་ཚོལ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཤེས་པར་འདོད་པས་འདྲི་བའི་སྐབས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་དང་། སྤྱི་ཚོལ་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་པ་ལས་ལེན་པ་ལ་ཡང་གཏུན་ཚིགས་འཇུག་པ་དེ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟ་
ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་དོ། །འོ་ན་རྟགས་ཚིག་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། རང་གི་ཡན་ལག་

བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏམ་ཚིགས་དག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་ལ། ཚུལ་
 གསུམ་དེ་ལ་དྲན་བ་སྐྱེད་པ་ནི་རྟགས་ཚིག་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་ཀྱི་རྒྱས་
 ཡུལ་ཚིག་ཟེན་ལ་བསྟན་པ་མེད་པར་ནི་གཏམ་ཚིགས་འཇུག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་རྒྱས་ཡུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
 དག་ཉིད་ལས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །ཞེ་ན། གཏམ་ཚིགས་ཡང་དག་འགོད་པ་
 སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཚོ། ཕྱོགས་དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་མེད་ན་
 ཡང་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་གོགས་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་དང་ཁྲབ་པ་ཚད་མས་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་
 ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ་བ་ལ་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དེ་མེད་ཀྱང་། སྐྱེ་བྱས་པ་ཡིན། གང་བྱས་པ་འདི་འབྲ་ཀུན་མི་
 རྟག་ །ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་དྲན་ལམ་དུ་འཕངས་པའི་དོན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་འཇིག་པར་རྟོགས་པའི་
 རྣོ་ངང་གིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དོ། །ཁྲབ་སྟོན་ཅན་ཞེས་པ་གཞུང་ངམ་འགྲེལ་ཚིག་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ།
 འཆད་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་མང་པོ་བ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་འབྱུངས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཡང་ཕྱོགས་ཚོས་ནི་མངོན་གྱུར་
 ཡིན་ལ། ཁྲབ་འགྲེལ་ནི་སྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྲབ་སྟོན་ཞེས་སྟོས་སོ། །མདོར་ན་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་
 ཕྱོགས་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཉིད་ཅམ་ཡང་མ་སྟོན་ན་སྐྱབ་པའི་དག་
 མ་ཚང་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། དག་དོན། སྐྱེ་བའི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་ཚོས་ཅན། སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་བརྗོད་བྱུང་མ་སྟན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའོ། །བོད་སྤྱི་མས་ནི་སུན་འབྲེན་འདི་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཁས་སྐྱངས་ཏེ། གཏམ་ཚིགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྒྱུ་ལ་བ་ལ།
 སྐྱེ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་ཞེས་འགོད་པ་ལས་གཞན་གང་གི་ཡང་རྣམ་གཞག་སྟོན་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་
 དོ། །འདི་ཡན་གྱི་ཚོད་གཞི་ནི་ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བརྗོད་དགོས་མི་དགོས་ཉིད་ཡིན་གྱི།
 ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ཚིག་གང་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ནི་ཕྱོགས་སུ་མས་ཀྱང་ཁས་སྐྱངས་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་
 རྣམ་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དང་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པ་གཉིས་ལ་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྤིང་པར་འདོད་པ་དེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་
 བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་ནང་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། དེགས་པ་ཅན་པ་ལ་
 རང་འགལ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་དམ་བཅས་ནའང་། སྐྱབ་དེ་ལ་དབེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ཐལ་བའི་སྟོན་འཐད་པ་མ་ཡིན་

ཏེ། དཔེ་དང་གཏམ་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་བཅོམ་པ་ལྟེ་སྒྲུབ་བྱེད་བཅོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དམ་
བཅར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱོན་དེ་མི་འཇུག་པ་ལ་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་སྤྱོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ལ་ངེས་བཟུང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཅོམ་ན་ཡང་དེ་དེར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་
བཅོམ་པ་དང་རིགས་གཅིག་ན་དེ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་སྤྱི་བར་འགྱུར་ན་ཡང་དཔེ་ཉགས་མ་གྲུབ་པ་
བཅོམ་པ་ནི་དེ་དང་རིགས་ཙམ་ཡང་མི་གཅིག་པའི་སྤྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་འོངས་པ་ན་སྐྱབ་དགོས་པ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་རྗེ་མཁན་གྱིས་རྗེ་བུམ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་སོགས་བཅོམ་པ་ཀུན་ཚོས་ཅན།
དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་གཞན་རིགས་པ་ཅན་པ་དག་
ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐལ་བའི་སྤྱོན་མེད་དེ། དཔེ་ཉགས་མ་གྲུབ་པ་བཅོམ་པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་མ་གྲུབ་པ་བཅོམ་དགོས། སྐྱབ་བྱེད་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་གྲུབ་ཐོབ་བཅོམ་དགོས་
པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་སྐྱ་མི་ཉག་ཅེས་པའི་ཚིག་དག་ཚོས་ཅན། རི་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་
ལག་ཡིན་ཏེ། མ་གྲུབ་པ་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་ནང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོགས་
སྤྱ་མས་སྤྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་བྱེད་བཅོམ་པ་དངོས་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་ཁས་གྲུངས་ཤེས་བསམ་དགོས་སོ། །སྤྱོགས་སྤྱ་
ལ་ནང་འགལ་ཆེ་ཤེས་ནི། དེའི་སྤྱིར་སྐྱ་མི་ཉག་ཅེས་པའི་མཇུག་སྤྱད་ཚོས་ཅན། དམ་བཅར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་
བཅོམ་པའི་སྤྱིར། གསུམ་ཚར་ཁས་གྲུངས། ཞེས་པ་དང་། དཔེ་ཉགས་མ་གྲུབ་པ་བཅོམ་པ་དེ་དམ་བཅར་ཐལ།
དཔེ་ཉགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁྱབ་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐལ་ཚོས་ཁས་གྲུངས། མ་གྲུབ་ན་སྐྱབ་
བྱེད་ཉིད་དུ་སོང་བས་གྲུབ་ཐོབ་པར་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མར་
ལེན་གྱི་བྱ་སོགས་རིགས་སྒོའི་རྟེན་གྱི་དག འདི་སྐད་དུ། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་དེ། སྤྱོགས་ཚིག་ཚོས་ཅན།
སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ལྟར་སྒྲུབ་པ་དང་བཅས་ཏེ་བཅོམ་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས་པ་
འཕངས་པ་ན་སྐྱབ་བྱེད་བཅོམ་པའི་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་སྤོན་ལོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་སུན་འབྱེན་གྱིས་མ་ངེས་
སོ། །ཞེས་ཟེར། སྤྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལྟར་སྒྲུབ་བཅས་སོགས་བཞོད་པ་དང་། དེ་ལ་
མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས་པ་སོགས་དང་། རིགས་པ་ཅན་པས་ཚེར་མ་འབྱེན་པའི་ལན་དུ་འཆད་པ་དེ་ནི་ཚོས་
ཅན། བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྤྱོགས་སྤྱ་མ་ལ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སུན་

འབྲེན་འཕངས་པའི་སྲིད། དེ་ནི་ལྷར་ཞེ་ན། རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་ནི་འདི་ལྷར། འོགས་དང་འོགས་ཚིག་
གཉིས་ཀྱི་གལ་ཏེ་བྱུང་བ་ཚེད་བྱུང་བྱེད་སྲིད། །ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པས་དེ་ལྷར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ནི་
དེའི་འདོད་པ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་ཐེན་པའི་སྲིད། དེས་ན་དེས་དེ་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་
ཏུ་འདོད་ཀྱང་། སྐྱབ་བྱེད་དངོས་ཡིན་པའི་གཏུན་ཚིགས་མི་འགོད་ལ། དེ་ལྷར་འགོད་ནའང་ལྷར་སྐྱང་བ་དང་
བཅས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་ཐེབས་པ་ལ་མ་དེས་པ་འཕངས་པ་དང་། སུན་འབྲེན་ཡང་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
ཡན་ལག་ཡིན་པ་ལ་ནི་རིགས་པ་ཅན་པས་འདོད་ལན་ཐེབས་ཤིང་། དེ་མི་ཐེབས་པའི་ཤེས་བྱེད་འགོད་རྒྱ་ཡོད་
ན་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པར་སོང་བས་ན་ཚོད་ལ་ནི་ཚུལ་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ཉིད་གཞུང་
གི་དགོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། རོན་གྱིས་གོ་བྱ་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་དང་། དངོས་གྱིས་གོ་བྱ་གཏུན་
ཚིགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པའི་དགོས་པ་དང་། དགོས་པ་དེ་
ལྷན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚེད་བྱེད་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཉོགས་པའི་
དོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། རྗེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
བསྐྱབ་བྱའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་ལ་སོངས་པ་མེད་པའི་སྲིད་དུ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། རང་ལུགས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་དང་བཅས་ཏེ་བཤད། རིགས་པ་ཅན་པའི་འོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་
མཚན་གཞི་བརྟགས་ནས་དགག་ རང་སྟེ་གཞན་གྱི་འོགས་ལྷར་སྐྱང་གི་དཔེར་བཅོལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ།
གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་དང་པོ་བཞི་བཤད། མ་གསལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།
མདོར་བསྟན་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་བཞི་ཡོད་པ་ལས་དོ་པོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་
ཡིན་ན་གང་ལ་བསྐྱབ་བྱར་སོང་བའི་རྗེས་པ་དེའི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་བཅོལ། ཚིག་པར་ཁོ་
ན་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་དག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་ནས་
དེ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པར་བཅོལ། འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་མཁན་གྱི་རྗེས་པས་
དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ཅིག་དགོས་པར་བཅོལ་ཅིང་། དག་ཏུ་མ་བཅོལ་ཀྱང་ཤེས་འདོད་
དང་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་དགོས་སོ་ཞེས་བཅོལ། བདག་ཉིད་ཅེས་པའི་
ཚིག་གིས་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་མཁན་གྱི་རྗེས་པས་ཁས་བླངས་པ་ཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་བཅོལ་ཞིང་། སྐྱིར་ཁས་

སྒྲུབ་ཀྱི་དཔལ་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་དག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་
དོ། །བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་བྱར་དུ་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་དང་པོ་བཞི་སྟོས་པ་ཚོས་
ཅན། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ལ་སྒྲུབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་དང་དེ་ལ་ལོག་པར་
རྟོག་པ་གཉིས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་སྱིད། འདིར་བསྐྱབ་བྱ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་བཞིན་
ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད། རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
གསུམ་སྟེ། དགོས་པ་དངོས། དགོས་པ་དེ་བསྐྱབ་པ། དེས་བྱུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་
ཉིད་འཆད་པའི་བྱར་དུ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་མ་ཁྲབ་པ་སེལ་
བར་བྱེད་དེ། ཚོལ་བ་གཞན་གྱིས་ཤེས་འདོད་དང་། ལྷན་བྱེད་འགོད་མཁན་གྱི་ཚོལ་བས་དཔལ་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་
དུ་བྱས་པས་ཁྲབ་པ་དེ་དག་ཏུ་མ་བརྗོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྱིད། དཔེར་ན་མིག་
སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་དག་ཏུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་གྲངས་
ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་རྟོགས་སུ་
བཀོད་པའི་ཚེ་ན་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོའི་དོན་སོགས་
ཚོས་ལྡ་ཚང་བའི་སྱིད། འདིས་ཁྲབ་ཆེས་པ་སེལ་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་རང་སྐྱ་དང་སྐྱར་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་ལ།
འདིར་མདོར་བསྟན་དུ་དོན་བརྗོད་ཅེས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་འོན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔལ་
འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྲིད་པ་ནི་འདོད་ཚིག་གིས་བསམ་ཐེན་པའི་སྱིད། ཞེ་ན། འདོད་ཚིག་
གིས་གཞན་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཚོལ་བ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བརྗོད་ཐེན་ན་ཡང་
བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། རྣམ་བཅད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ཁས་སྒྲུབ་པའི་ལུང་དོན་
གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་དགོས་སམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པའི་གནས་ནི་རྗོག་པ་དེའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་བཤད་པས་སོ། །བདག་གི་དོན་བཞིན་ཞེས་སྐྱས་པ་ལ། མིག་སོགས་
བདག་དོན་བྱེད་པ་གཅིག་སུ་གྲངས་ཅན་གྱི་སྐྱོར་བ་གཉིས་ཀའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་སྟོན་དཔོན་གྱིས་
ཚོས་ཀྱི་བྱེད་པར་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། ཚོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་མི་དགོས་ཏེ། བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྐྱོར་བ་འགོད་

ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་རེས་འགའ་ཚོས་དག་གི་བྱང་པར་དང་། རེས་འགའ་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་ཡིན་པར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཏུ་མ་རྗོད་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་གང་ལས་རྟོགས་ཤེ་ན། བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་དག་ཏུ་མ་རྗོད་
ན་ཡང་དབག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་སྐབས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་
བ་གཉིས་བདག་ཡོད་མེད་ཚོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་དེ་མིག་སོགས་
གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་དེར་ནི་ཚོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
གཞན་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་དེ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡང་། རི་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་
དབྱེག་གཉེན་གྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་གཞན་དེ་བདག་ཡིན་ན་དེ་དཔེའི་སྐྱོང་དུ་མ་བྱུང་པོ། །ཞེས་
བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིས་ནི་བསྐྱབ་བྱར་མ་བྱེད། དེའི་ཚོས་ཀྱང་ཞེ་འདོད་དབང་བཅུན་པར་བསྟན་ནོ། །གོང་
གི་བྱང་པ་སྐྱབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་གང་ལ་ཡོད་མེད་ཚོད་པ་ཡིས་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པའི་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་
བསྐྱབ་བྱ་བ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་ཅི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་གངས་ཅན་རང་ཉིད་
སྐྱབ་པར་མི་འདོད་པའམ་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་བསྐྱབས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལོ། །གསུམ་
པ་ལ། གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་བཅས་སུ་བྱུང་བ་དང་། རང་གི་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་མེད་དུ་བྱུང་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་གྱིས་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞན་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་
འདིས་ནི་ཚོས་ཅན། རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་མཚོན་ཏེ། རྒྱང་འཕེན་གྱིས་བཀོད་པའི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་
ལ་ཡང་ཚོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་འདོད་ཡུལ་དང་འགལ། བདག་ནི་བསྟན་པ་ཡིན་པས་
སོ། །སྐྱོར་བ་དེའི་དོས་འདྲིན་ནི། ལུས་པ་ཚོས་ཅན། ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་ལུས་པ་
གང་རུང་གི་ལྷ་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ལ་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའོ། །གལ་ཏེ་ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན་དེར་འགྱུར་ཡང་། བསྐྱབ་པར་
བྱ་བ་ནི་སྐྱོ་དོན་གཞན་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་གང་རུང་གི་ལྷ་པོ་དང་བཅས་པའི་སྐྱོ་དོན་གཞན་བྱུང་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། ལུས་པ་དེ་ཉིད་ལུས་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་པའི་ལུས་ནི་
ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱོ་དོན་གཞན་རྒྱང་འཕེན་གྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ཚོས་ཅན། ལྷ་པོ་དེ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱས་སྐྱོང་བ་

བརྗོད་པའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེད་པ་བྱུང་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་རྟོག་ན་སྐྱེ་འདིག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་
མཚུངས་ཏེ། སྤྱི་དོན་གཞན་ཁས་མི་ལོན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བུམ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་
སྤྱི་འགོ་བའི་འདིག་པ་ཅམ་གྱུ་བ་ལིས་སྐྱེ་འདིག་པ་དེ་ལྟར་དུ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་བུམ་
གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སྤྱི་འགོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པར་གྱུར་ན་བུམ་པའང་སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
དུ་ཚུགས་ཡང་། འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། དཔེ་ལ་རྗེས་
འགོ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་འདིག་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་འདིག་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་གྱིས་བྱུང་གཞི་སྐྱེ་འདེལ་བ་རྒྱོག་པས་བྱུང་
པར་དུ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། སྐྱེ་འདིག་ཅན། བྱོད་མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་གྱུ་བ་ན་གཞན་ལྡན་རྣམ་
གཅོད་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་གྱུ་བ་པ་དང་ནི་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཅོད་ལ་མི་ལྡན་
དང་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བྱོད་མི་རྟག་པས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་
གྱུ་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་ཅམ་སྐྱབ་ན་གྱུ་བ་ཟེན་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། གྱུ་བ་པ་ཚོས་ཅན།
སྐྱེ་འདིག་ན་གྱུ་བ་ཟེན་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འདིག་དུ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་འགོ་ལས་ལོང་ལོང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་
རྣམ་པར་བསལ་ཅམ་དེ་བསྐྱབ་པར་གྱུ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དོན་ལ་དེར་གནས་ཀྱང་སེལ་ལོང་སྐྱབ་དགོས་པ་མི་
འགལ་བའི་དོན་ནོ། །མདོར་ན་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཚོས་ཅན་སྐྱེ་འདིག་དུ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་བྱུང་པར་དུ་གྱུ་བ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྐྱེད་པར་
རྒྱོས་སྐྱས་བྱུང་པར་དུ་གྱུ་བ་པ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་འདད་དག་ན་འཇུག་པ་མང་
རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཞེ་འདོད་གཅོ་ཆེ་བར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་འདིག་སྐྱབ་
ལ་གྱུ་བ་པ་གཏན་ཚིགས་སྤྱི་བཞེད་པའི་ཆེ་ཚོས་ཅན་དག་གིས་བྱུང་པར་དུ་གྱུ་བ་པའི་ཚོས་དང་། ཚོས་དག་
གིས་བྱུང་པར་དུ་གྱུ་བ་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་དོན་གཞན་པ་དག་བསྐྱབ་བྱུར་བྱེད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་ན་གྱུ་བ་པས་
དེ་འདྲ་དེ་འགོག་པས་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དག་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་སྐྱེ་འདིག་
སྐྱེད་དུ་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་ལ་ཤེས་འདོད་མེད་པས། དེ་ལྟར་དུ་མི་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་སྐྱེ་འདིག་ཚོགས་
པ་དོན་གཞན་དེ་དག་བསལ་བས་རྟགས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གྱུ་བ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚོགས་པ་

དོན་གཞན་དེ་རྣམས་ལྟར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚོས་ཅན་སྐྱེ་འདིར་ཚོས་མི་རྟག་པ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དོན་གཞན་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་འདི་ནི་རྣམས་ལྟར་གྱི་རྣམས་གཞན་མེད་པ་ཀུན་གྱི་
ལུགས་ཡིན་ལ། བཞུགས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་ན་ཚོགས་པ་མི་འགྲུང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ན་རྗེས་འགོ་མེད།
ཅེས་པ་ནི་རྣམས་གཅོད་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་ལུགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། དགོས་པ་
དངོས། དེ་སྐྱབ་པ། ཚོད་པ་སྤངས་ནས་བྱུང་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆེ་
མདོར་བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྐྱེ་མོས་པ་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དེ། ཚོས་ཅན་གཅིག་ལ་
བསྟན་བཅོས་ལས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་དུ་མ་རྣམས་པར་བཞག་ཀྱང་། ཚོས་པ་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་དབག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།
གཉིས་ཏེ། གཞན་སྟེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་ རང་སྟེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩེ་བྲག་པས་སྐྱ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་ནས། སྟོད་པ་པའི་དོར་
སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། སྟོད་པ་པ་ན་དེ། བསྟན་བཅོས་དེ་ནས་བཤད་པའི་དོན་
ཐམས་ཅད་སྤྱིར་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་དགོས་ཏེ། ཚོས་པས་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བསྐྱབས་ནས། བྱས་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འགའ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་རྟག་པ་དེ་གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་གཞོད་པའི་
ཕྱིར། དེའི་ཆེ་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དེ་དམ་བཅའ་བ་སྟོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་གཞོད་
པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། རྩེ་བྲག་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་དེ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། བཞེ་སྟེ། སྐབས་
འདིའི་རྟགས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་སྟོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་བསྟན། ལུང་དོན་དང་འགའ་བས་རྟགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་
དུ་འགྱུར་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་དོན་བསྐྱབ་པ། དེ་དག་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
སྟེ། འདི་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བསྐྱབ་བྱ་དང་མི་འགའ་བར་བསྟན། བསྐྱབ་བྱ་ཅེས་ལ་ལུང་གཞོད་སྐྱབ་ཏུ་མི་
འཇུག་པར་བསྟན། ལུང་དེས་འཇུག་པའི་ཡུལ་དོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། དབག་འདོད་མེད་པ་
བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། དབག་འདོད་ཡོད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
འི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་རྫོག་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་འགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་
ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོད་པ་པ་ལ་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་ནོ། །གལ་ཏེ་འི་རྟག་པ་བཀག་པས་

སྐྱེ་མི་ཉལ་བར་སྐྱབ་པའི་ཉལ་ལ་འགའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་མི་ཉེད་དུ་བྱི་ཉལ་བ་སྐྱབ་པ་སྐྱབ་ས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། གཞན་བྱས་པས་སྐྱ་ཉལ་བ་བཀག་པ་ལའང་ཚོས་ཅན། བྱས་པས་སྐྱ་མི་ཉལ་བར་སྐྱབ་པའི་
ཉལ་ལ་འགའ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ས་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ལའང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། ཅི་སྟེ་ཚོས་
ཅན་སྐྱེ་འདྲིར་ཉལ་བ་ནམ་མཁའའི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པ་སྐྱབ་ས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྐྱེ་ཚོས་མ་
ཡིན་དུ་ཚུག་ཀྱང་། དེ་ལ་གཞོད་པས་སྐྱ་མི་ཉལ་བའི་གཏན་ཚིགས་འགའ་བར་ཐལ། དེ་ལ་གཞོད་ན་གྲེ་བྲག་པས་
ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཚོས་ཅན་སྐྱེ་ཚོས་ཡིན་པ་
དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྤྱི་ཡི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས་ཉལ་བ་ནམ་མཁའའི་ཡོན་ཏན་དཔག་
འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེ་ན། སྐྱབ་བྱེད་འདི་བའི་གནས་སྐྱབ་ས་འགའ་ཡིས་ཤེས་འདོད་
དེ་ཉལ་ལ་བར་འགྱུར་ཞེས་། སྐྱབ་བྱེད་འདོད་པའི་གནས་སྐྱབ་ས་འགའ་ཡིས་དཔག་འདོད་དེ་ཉལ་ལ་མ་ཡིན་ན་
ཡང་། དེ་དག་གང་ཡང་མེད་པར་སྐྱོད་པ་བ་ཁྱོད་ནན་གྱིས་སོལ་བ་གྲེ་བྲག་པ་དེ་དག་གིས་སྐྱ་ཉལ་བ་འདི་བསྐྱབ་
བྱར་འདོད་དགོས་ཞེས་པ་ཚོས་ཅན། གསལ་བར་དབང་གིས་སྐྱབ་པའི་སྐྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མེད་པར་
ནན་གྱིས་འཇུག་བའི་སྤྱིར། དེས་དེ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འབྲས་བུའི་ཉལ་ལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་
ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཡིན་པ་སོགས་བརྗོད་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་
བྱབ་པ་འཇུག་པ་ཡིས་སོ། །མདོར་ན་ལུང་དོན་སྐྱ་ཉལ་བ་ལ་གཞོད་ཀྱང་། གཞན་སྐྱ་མི་ཉལ་བ་ལ་ཅི་ཞིག་གཞོད་
དེ། ཉལ་བ་ནམ་ཡོན་མེད་ན་སྐྱ་མི་ཉལ་བ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་དག་ལ་གྲེ་བྲག་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉལ་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་ཉལ་ས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་སྐྱ། ཉལ་བ་བསྐྱབ་བྱར་སོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
འགའ་བའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་ཉལ་བ་དེ་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་
སྤྱིར། བསྐྱབ་བྱར་མ་སོང་ཡང་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པས་ཉལ་ལ་འགའ་བར་འགྱུར་ན་སྐྱ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚོས་
དེའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་ཀྱང་སྐྱ་མི་ཉལ་བའི་གཏན་ཚིགས་འགའ་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་འཕངས་ནས། གཉིས་
པ་ནི་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་ལས་སྐྱ་ཉལ་བར་བཤད་པ་ཅོམ་གྱིས་མི་ཉལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་། དེ་
ལས་མི་ཉལ་བར་བཤད་པ་ཅོམ་གྱིས་ཉལ་བར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལའང་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ།
དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་རང་གི་སྐྱོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལུང་ལ་སྟོན་པ་མེད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་

སྲིར་ན་དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་དེའི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཕན་གཞི་དུ་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་
ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཚད་མ་དེས་བྱུབ་པའི་གཞུང་བྱ་དེ་ནི་ལེགས་པར་བྱུབ་པས་
སོ། །དེའི་ཆེ་ལྷན་ཁས་མི་ལེན་ན་ཚེད་པ་དོར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ཅམ་གྱིས་དེར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་ཆེ་ལྷན་ཁས་སྤངས་པ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་སྲིད། འོ་ན་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་ལྷན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་ཀྱང་དངོས་སྟོབས་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ་དེ་འབྲེལ་ལྷན་ཕན་
གཞི་དུ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་འདི་ནི་ལྷན་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་གྱི། དེ་
ལེན་པའི་དུས་དངོས་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྷགས་སྤྲོ་མ་འདི་ནི་བོད་སྲི་མས་ཁས་ལེན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་
འགྲེལ་ལྷན་ཚད་མར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་སྤྲོ་ལྷག་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་དང་འགལ་ཞེས་ཟེར་བས་
སོ། །འོ་ན་ཅེ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བ་བརྗོད་དགོས་པའོ། །གཉིས་
པ་ནི། དེ་ལྷན་ཡུལ་མངོན་སྟོག་གཉིས་ལ་བསྟན་བཅོས་དེ་ནས་བཤད་པའི་དཔྱད་པ་རྣམ་པར་དག་ན་དེ་འབྲེལ་
ནི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་དུས་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ན། བསྟན་
བཅོས་ཀྱིས་ནི་གཞི་དུ་ཕར་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་དེས་བྱུབ་པའི་དོན་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་ལ་ལྷན་དེ་དང་ནི་འགལ་བར་
སེམས་པ་མི་རུང་བའི་སྲིད། འོ་ན་ཤིན་སྟོག་གཅིག་ལ་གཞི་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་མཐའ་དག་ཁས་ལེན་
དགོས་སམ། ཞེ་ན། གཞུང་བྱའི་གནས་གསུམ་པར་འཕོ་བ་ན་བསྟན་བཅོས་ལེན་པར་རིགས་པ་དང་ལྷན་པ་
ཡིན་ལ། དེར་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ལྷན་དོན་ལ་གཞི་དུ་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་ཡི།
གཞན་འགྲེལ་མེད་ཀྱི་ལྷན་དོན་ལ་གཞི་དུ་སྤང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྤྲོ་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་
སྲིད་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡིན་པའི་སྤྱོད་དཔག་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་དག་བཟུང་ཞེས་པའི་ལྷགས་འདི་གང་གིས་བྱས། ལྷན་ལ་མ་རྟེན་
པར་ཡུལ་གང་ཡང་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ། ལྷན་དང་སྤྱིས་བྱ་ལ་འགྲེལ་བ་བྱུབ་པ་ཡིན་ནམ། ལྷན་ཁས་སྤངས་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་མ་སྤངས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྷན་འདོད་པ་དེ་ནི་བྱུབ་མཐའ་མེད་པའི་
སྤྱོད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དུ་བས་ལ་མེ་ལྷན་དུ་ནི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལྷན་ཡང་མི་
འཐད་དེ། སྤྱི་བོ་ནི་ལྷན་དང་འགྲེལ་མེད་རེད་བྱུང་སྤྱིས་པར་གྱུར་ཅིང་། ལྷན་སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་

ཉེས་པ་མ་མཐོང་བའི་སྲིད། གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་མི་བཟད་པའི་གདོན་དང་འབྲ་བ་འདི་ནི་གྲེ་མ་སྤོང་ལ་སྲུ་ཡིས་
 གསར་དུ་བསྐྱོས་པ་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ལུང་དོན་བཀག་པ་ཚོལ་བའི་སྐྱོན་
 དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མ་སྐྱོན་དཔེ་ལ་ཁས་སྐྱེས་པའི་བསྐྱོན་བཙོས་ཀྱི་དོན་ཀུན་གྱིས་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་ལ་བྱབ་པར་བསྐྱོན་པ་ཁོ་ན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི། གཞན་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་འབྲ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། མི་འཐད་དེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ།
 ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚོས་ནི་མ་གྲུབ་པས་བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་པར་ནི་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མི་
 འགྱུར་བའི་སྲིད་དང་། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་ལ་གཞོན་པས་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་ལྡན་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་
 གསུམ་པོ་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྲིད་ཏེ། ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ནི་མ་ལུས་པ་དཔེའི་
 ཉེས་དུ་སྐྱེས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ནི་སྐྱེ་བོས་ཚིག་སྐྱབ་པའི་ཉམས་ལས་པ་རོལ་བོ་སེམས་ལྡན་དང་། དུད་སོགས་
 ཀྱི་ཉམས་ལས་ལ་ལ་མེ་སོགས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་སྲིད། དེ་སྐྱབ་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་རྒྱ་དག་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་པའི་དོན་བྱས་པ་དང་དུ་བ་ཚོས་ཅན། ཚོལ་བ་འགའི་སྐྱབ་པ་ལུང་དོན་ལ་གཞོན་པས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་
 པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མི་འབྲེལ་བས་ནའོ། །ལུང་དོན་ཀུན་གྱིས་
 ཉམས་ལ་བྱབ་པ་སྐྱོན་མི་ཤེས་པའི་ཚོལ་བ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་། གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་དེས་སྐྱ་མི་ཉམས་པ་
 ཉོགས་པར་འགྱུར་བ་ཅི་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་། བྱས་པ་དེ་ནི་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་
 ཡི་བསྐྱབ་བྱ་ཡི་དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྲུང་བར་ལུང་དོན་མི་ཤེས་པའི་ཚོལ་བ་དེས་ཀྱང་ཉོགས་པའི་སྲིད།
 གཉིས་པ་ནི། ལུང་དོན་དང་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བདེན་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་
 བུའི་ཉམས་པ་རྗོད་མཁན་གྱི་ཚོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། སྐྱ་མི་ཉམས་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་འདིར་ཚོལ་བས་
 ཉེས་པ་ཅི་བྱས་ཏེ། ཚོལ་བ་དེས་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པས་བྱས་པ་དེ་བསྐྱོན་བཙོས་ཀྱི་དོན་
 སྐྱ་ཉམས་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་ནི་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་དམ་མ་རྗོད་ཀྱང་
 ཉམས་པ་ནམ་ཡོན་དང་འགལ་བའི་སྲིད། སྐྱབས་ཀྱི་ཚོལ་བ་བྱེ་བྲག་པ་དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁས་
 སྐྱེས་པའི་ལུང་དོན་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ཉམས་པ་རྗོད་པའི་སྲིད། ཞེ་ན། ཚོལ་བ་དེ་ཚོས་ཅན། ཅིས་ན་སྐྱོན་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་མིན་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་མ་བརྗོད་ན་ཡང་བྱས་པ་དེ་ཅི་སྐྱེད་སྐྱེད་དུ་

ཉག་པ་ལ་གཞོན་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །འོ་ན་གཏམ་ཚིགས་སྟངས་སྟངས་གཞན་འགོད་མཁན་གྱི་ཚོལ་
བ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གཏམ་ཚིགས་སྟངས་སྟངས་གཞན་དག་ལ་རང་གི་འདོད་
ཡུལ་ཉིད་ནི་སྐྱབ་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་སྲིར་ན་དོན་མེད་པ་བརྗོད་པས་ཚོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་།
བྱས་པས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཚོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་སྐྱབ་པའི་
སྲིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞེགས་ཟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལ་འགར་བ་འདད་པའི་ཉག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་
ཏན་དེ་སྐྱའི་སྟེང་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་གཞན་རིགས་པ་སྐྱ་བའི་སྐྱ་མི་ཉག་པ་དག་ཀྱང་འགོག་པར་བྱེད་ཅེས་
བྱ་བ་འདི་ཚོས་ཅན། ལུགས་བཟང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་གི་ཉེས་པས་ཉེས་མེད་དག་ཀྱང་སྟན་འབྱེན་པའི་རྒྱལ་
རིགས་དག་གི་ལུགས་དང་མཚུངས་པའི་སྲིར། བྱེད་སྟངས་ན་དུས་ཀུན་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་
ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ལུང་དོན་ཀུན་མཚུངས་པར་བྱས་ནས་ནི་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་
པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནམོ། །བཞི་པ་ལ་ཚོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱའི་སྟེང་དུ་ནམ་ཡོན་བཀག་པ་
དང་མི་ཉག་པ་བསྐྱབ་པ་གཉིས་གཞི་མ་ཐུན་པར་གྱུར་བ་འགལ་བ་ལ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ཅམ་
གྱིས་དེར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་གཅིག་ལ་ཉག་མི་ཉག་སྟེ་སྐྱའི་ཚོས་འགལ་བ་དག་གཞི་མ་ཐུན་དུ་མི་
རུང་བའི་སྲིར་ན་སྐྱ་མི་ཉག་པ་དེས་རང་དང་འགལ་བར་དེས་པའི་ཉག་པ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་གྱི། སྐྱའི་སྟེང་དུ་
ནམ་ཡོན་བཀག་པ་དང་མི་ཉག་པ་བསྐྱབས་པ་འདིར་ནི་ཉག་མི་ཉག་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་གྱི་
འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །ཚོད་པ་གཉིས་པ་ནི། ནམ་ཡོན་བཀག་པ་དང་མི་ཉག་པ་བསྐྱབས་པ་དེ་
དག་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། ནམ་ཡོན་དང་མི་ཉག་པ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་སྐྱའི་སྟེང་དུ་
ནམ་ཡོན་བཀག་པས་མི་ཉག་པར་འགྱུར་བ་ལ་གཞོན་དེ། དེ་བཀག་པས་རང་གིས་ཁས་སྦྱངས་པའི་བསྟན་
བཅོས་གྱི་དོན་བསྟན་པའི་སྲིར། ཞེ་ན། འོ་ན་བྱའི་སྟེང་དུ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྐྱ་མི་
ཉག་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་རང་གིས་ཁས་སྦྱངས་པའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་བསྟན་
པའི་སྲིར། མི་མཚུངས་ཏེ། ཉག་པ་ནམ་ཡོན་སྐྱའི་ཚོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེས་ན་ནམ་ཡོན་བཀག་པས་སྐྱ་མི་
ཉག་པ་དེ་ཉིད་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཉགས་ཀུན་རང་གི་ཞེ་འདོད་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོས་
ནས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ན་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། མ་ཚང་ན་སྐྱོན་ཅན་དུ་དེས་པས་དེ་ཚང་མ་ཚང་དབྱེད་པར་བྱ་བ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་སྐྱའི་སྤྲེང་དུ་ནམ་ཡོན་མེད་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱ་མི་ཉལ་པ་མི་འགྱུར་བའི་འགྲེལ་པ་དེ་ནི་
འདིར་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་བྱས་པས་སྐྱ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པ་འདིར་ནི་ཁས་སྦྱངས་པའི་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོན་པ་འབའ་ཞིག་སྐྱོན་ཡིན་ན། གཞན་ཚོ་ལ་བས་བྱས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་དེས་ཡོན་བཀག་པ་
ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འདོག་ཅུས་པར་ཐལ། རང་གིས་ཁས་
སྦྱངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བསྐྱད་པ་དེ་ནི་བྱོད་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཕྱོགས་སྔ་མའི་
གཞུང་ཤིང་ནི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱར་བ་བྱུང་། ཞེས་པ། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་
པོ་དེའི་དེར་ཤེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱིར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དེ་དང་མི་འགལ་བར་བྱེད་ཅེས་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱའི་སྤྲེང་དུ་ཚོས་གང་བསྐྱབ་ཀྱང་ཁས་སྦྱངས་པའི་ལུང་དེ་ནས་བཤད་པའི་སྐྱ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་
སྤྱ་གང་བཤད་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་དགོས་པས་རྟོགས་དེས་ཚོས་གཅིག་བཀག་ན་དེའི་ཚོས་མ་ལུས་པ་བཀག་པར་
འགྱུར་གྱི། སྐྱའི་ཚོས་མ་ཡིན་པ་གཞན་བཀག་པས་སྐྱའི་ཚོས་བཀག་པར་མི་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། རྟོགས་དང་ཚོས་
བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། སྐྱ་རྟོག་སྐྱོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྦྱངས་ནས་ཕྱིས་སྐྱ་མི་ཉལ་
པར་དམ་བཅས་ན་དམ་བཅའ་དེ་ལུང་གིས་བསལ་བས་ཕྱོགས་དང་དམ་བཅའ་སྐྱོན་ཅན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་
འདི་དག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གཞུང་གི་དོན་འཆད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི།
གལ་ཏེ་མདོའི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དག་ན་དེ། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་དེ་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་
དེར་མཚོང་བའི་དོན་མ་ལུས་པ་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེམ། དེ་དག་གལ་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། དཔེ་རྟོགས་
མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བ་དང་། རང་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་བྱས་བྱས་པར་མི་
ཤེས་པའི་དོན། སངས་རྒྱས་པས། གང་བྱས་པ་དེ་མི་ཉལ་བུ་མ་པ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། དཔེ་དང་གཏམ་
ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱ་བ་དེ་ཚོས་ཅན། དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟོགས་ཁས་སྦྱངས། གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་དཔེ་རྟོགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལུང་དོན་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་
མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལུང་དུ་འདོད་པ་ཞེས་སྐྱོས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ལུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་དཔེ་
རྟོགས་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཚོས་ཅན། བྱོད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དེ། འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལས་ལྗོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
བསྐྱབ་བྱར་རིགས་པས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐོབ་ཀྱང་ཚོས་བས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན།

ཚོས་གཞན་ཉམས་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ཅན། གྲེ་བྲག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོལ་བ་གྲེ་
བྲག་པས་དེར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དེའི་ཚེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་པས་གཏན་ཚིགས་ཅི་
ཞིག་འགལ་ཉེ་མི་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་པས་
གྱི་མཚན་ཉིད་ལས་ཕྱི་དོལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་
པ་ན་རང་ཉིད་གྱི་སྐྱ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་དོ། །གཉིས་པ་ལ། གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚོལ་བ་བསྟན་
བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་པའི་དོན་དུ་རང་སྐྱོས་སོ་ཞེ་ན། དོན་བསྟན་བཅོས་སྤྲོ་མ་དོར་ནས་ཕྱི་མ་ལ་
འཇུག་མི་རུས་པའི་དོགས་པ་འདི་ཚོལ་བ་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གང་ལས་ཡིན། དབང་རྣེན་ལ་མ་ཡིན་ཉེ། དབང་རྣེན་
དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་དེའི་དོན་ཚད་མས་བཀག་པ་མེད་ན་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཛིན་པ་ནི་གང་གིས་སྒོག་པར་
རུས་ཉེ་མི་རུས་ལ། གལ་ཉེ་དེའི་དོན་ཚད་མས་བཀག་ན་ཡང་ཚིག་ལས་གང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཉེ་མི་
འགྱུར་བས་སོ། །དོགས་པ་དེ་དབང་རྒྱལ་ལ་མ་ཡིན་ཉེ། དབང་རྒྱལ་དེ་དག་སྤར་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ནི་རང་གི་
འདོད་པ་ཉིད་གྱིས་འཛིན་ལ། དབང་རྒྱལ་དེ་ནི་ཕྱིས་གྱུང་ངེ་ཞིག་ཉམས་པ་ལས་འཇུག་བསྟན་བཅོས་འཛིན་པ་ནི་ཅིས་མི་
འཐོབ་སྟེ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་རང་ཉིད་གྱི་སྐྱ་མཚད་པ་
ཚོས་ཅན། དགོས་པའི་བྱུང་པར་གཞན་གྱིས་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་དུ་མ་ཡིན་ཉེ། ལས་སྐྱབ་པའི་ལུང་དོན་ལ་གཞོན་
པས་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་ལུང་དོན་མཐའ་དག་བསྐྱབ་བྱ་མ་
ཡིན་པ་དང་། ལུང་དོན་ལ་གཞོན་པས་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
བསྟན་པས་ན་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་
པའི་ཕྱིར། ལན་གཉིས་པ་ནི། མདོའི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ནི། ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་གྱིང་། རང་སྐྱོས་པ་དོན་
མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཉེ། སོ་སོའི་གཞུང་ལུགས་གྱིས་བྱས་པའི་བྱུང་པར་དག་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ཚོལ་བ་གཉིས་
ཀ་ལ་རབ་དུ་བྲགས་པའི་ཚོས་ཅན་དག་ནི་གཟུང་བའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་གྱི་སྐྱ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེ། ཚོལ་
ཕྱི་ཚོལ་བྱེད་གཞིའི་སྟེང་དུ་བྱུང་ཚོས་ལ་དབྱེད་པ་བྱེད་པ་ཉིད་གྱི་སྐབས་གྱིས་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་དུ་བྲགས་
པའི་རྟེན་ནི་གྲུབ་པར་གྱུར་ཉེ། ཚོལ་བ་རང་རང་གི་འདོད་པས་བརྟགས་པའི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཚོད་གཞི་དེའི་སྟེང་
དུ་བྱུང་ཚོས་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཚོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ལན་གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཅི་སྟེ་གྲུབ་ཟེན་

བར་བསྟན་པ་ཡི་ཚེས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་བཟོད་དོ། །ཞེ་ན། རང་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱབ་སྐྱོས་ཀྱང་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་
རྟོགས་ལུས་ཏེ། ཚོལ་བས་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དོ་བོར་བསྟན་པ་དག་ནི་བསྐྱབ་བྱར་
དོགས་པ་ཡོད་སྲིད་པ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་
སྲིད་དོ། །ལན་གཉིས་པ་ནི། ལྷན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཀྱང་རང་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གྲངས་ཅན་
ཀྱིས་གཙོ་བོ་རང་མཚན་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པའི་ཚེ་ལྟ་བུ་མ་གྲུབ་པའི་ཚེས་ཅན་རང་མཚན་བསྐྱབ་
བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་དོན་དུ་སྐྱོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་འདིར་ནི་མ་གྲུབ་པའི་
ཚེས་ཅན་རང་མཚན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་སྐད་མ་བསྟན་ཀྱང་སྤྱོད་པ་
སྤྱོད་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དེར་ཐལ་བ་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་གཙོ་བོ་རང་མཚན་དུ་ཡོད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་
བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྲིད། དེའི་ཚེ་ཡང་རང་མཚན་གྱི་ཆ་ནས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཞི་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་
བོའི་སྐད་དོན་གྱི་སྐྱོད་དུ་རང་མཚན་དུ་མེད་པ་རྣམས་པར་བསལ་ཅོམ་དེ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་སྲིད་ཏེ། སྐྱོབ་
དཔོན་གྱིས་རྗེས་སུ་དབག་པ་སྤྱི་ཡི་ནི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན། རུལ་ཕྱོག་རང་
མཚན་དུ་སྐྱབ་པའི་ཚེ་ཡང་དེའི་གཞན་སེལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་བཞག་དཔོན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ་གསུམ་
སྟེ། མ་གྲུབ་པའི་ཚེས་ཅན་རང་མཚན་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པ་དེ་སྤྱོད་པ་གྱི་བསལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། རྟགས་གྱི་
བསལ་བྱ་ཡིན་པར་བསྟན། བསལ་བྱ་སོ་སོའི་མཚན་གཞི་དོས་བཟུང་། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་པའི་ཚེས་
ཅན་གཙོ་བོ་རང་མཚན་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར། དེ་རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་མི་ལུས་སོ་ཞེ་ན། དེ་
ཅིའི་སྲིད་ཞེས་འདི། དེ་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན་རྟགས་སྤྱོད་པ་ཚེས་མ་གྲུབ་པ་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་
བ་མེད་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། རྟགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་འདི་ཚེས་ཅན། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ།
རྟགས་དཔེ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྷན་སྟེ། ཡན་ལག་སྤྱི་མ་རྟགས་དཔེ་ལ་སྤོས་པའི་
སྤྱོད་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དུ་རང་གཞན་གྱི་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀས་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ཚེས་
ཅན། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པའི་སྲིད། ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་གཏམ་ཚིགས་ཀྱི་ཉེས་པ་
འགལ་མ་དེས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚེས་ཅན། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་པ་འགྲུབ་པ་

ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་སྐྱོན་ངོས་བཟུང་། དེའི་ཤུགས་ལ་ཉགས་དཔེའི་སྐྱོན་
 ལ་བསྐྱང་སྟེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་གཉིས་གཞི་མི་མ་ཐུན་པ་དེའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་བ་དེ་
 ཅམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉིས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འདོད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱབ་མི་རུས་པ་སོགས་
 ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་སོགས་དང་། དེ་མཉན་བྱ་
 ཡིན་པར་གྲུབ་ཟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་ཀྱི་འགལ་ལྡར་གྱུར་པ་རྣམས་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན། །ཤེས་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱ་ཉགས་དཔེ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྩར་
 ལྷ་ལྷན་དུ་བཤད་པ་ཚོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མཐའ་དག་སེལ་བར་རུས་ཏེ། མ་ཁྲབ་པ་དང་། ལྷོག་པ་ཁྲབ་
 ཚེས་པ་དང་། མི་སྲིད་པ་དག་ནི་སྤང་རུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྩར་གང་གིས་གང་སེལ་ཞེ་ན། རང་
 ཉིད་ཚིག་པུད་འོ་ཤེས་སྐྱ་མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག་ཚོས་ཅན། ལྷོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེགས་
 མི་མ་ཐུན་གཉིས་དང་ལོག་ཉོག་གཉིས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཞེས་པའི་སྐྱས་མ་ཁྲབ་པ་སེལ་བར་
 བྱེད་དེ། ཚོལ་བས་ངག་ཏུ་མ་རྗོད་ཀྱང་། །ཤེས་འདོད་དང་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་
 བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསལ་བྱ་ལ། །ལྟོས་པ་མེད་
 བར་མ་ཁྲབ་དང་། །ལྷོག་པ་དག་ནི་སྤང་བའི་ཕྱིར། །ཉགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན། །ཕྱོགས་ཚོས་ལྷོག་
 པའི་ཚུལ་བཅས་ཀྱིས། །ལྷོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །རྗེས་འགོས་མ་ཁྲབ་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་སྦྱར་
 རོ། །འདིར་ཤེས་འདོད་མེད་པ་དང་གྲུབ་བསལ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ངེས་མོད། ཉགས་ཀྱི་ཡང་
 སྐྱོན་དུ་འདོག་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གྲུབ་ཟེན་པ་དང་བསལ་བ་ཞུགས་པ་སྐྱབ་པ་ནི་ཉགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་
 ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མ་ཡིན། གྲུབ་ཟེན་པ་དང་བསལ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡིན་ཀྱང་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པའི་
 བྱེད་པར་འབྱེད་དོ། །འོ་ན་དེགས་སྐྱོན་ས། རི་སྐད་དུ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱུར་པ་འགལ་བའི་
 དོན་གྱིས་མ་གསལ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དེས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་བཟུན་པའམ་བཟུན་ན་ཡང་
 ཕྱོགས་སྐྱོན་མཐའ་དག་སེལ་མི་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྩར་ལྷ་པོ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། །ཞེ་ན། དེགས་མི་མ་ཐུན་
 མཐའ་དག་ནི་དེས་སེལ་བར་རུས་ལ། ལོག་ཉོག་གཅིག་ནི་སྐྱེ་བའི་གཞི་མེད་པས་སེལ་མི་དགོས། གཅིག་མ་
 བསལ་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྐྱས་ནས་འདོག་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱུང་ཁས་སྒྲངས་པ་ནི་རིགས་སྒྲོར་སྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། གྲུབ་
ཟིན་སོགས་རིགས་མི་མཐུན་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་ནི། སྟོགས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་མེད་
དེ། ཚོལ་བའི་ཚད་མས་བསལ་བ་ལ་ནི་ཚད་མ་དེས་དངོས་སུ་གཞོན་པ་དང་། ལྷག་མ་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་དཔག་
འདོད་མེད་པ་ལ་ནི་སྟོགས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་འདྲུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་
འདིས་སྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་སྲིད་པ་སྒྲངས་པ་དང་རིགས་སྒྲོའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་རྒྱན་དང་རིག་པའི་
གཏེར་ལས་འཚད་དོ། །འདིར་བསྐྱབ་བྱུང་འོས་པ་ཞེས་དང་། གོང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་ཡན་གར་བ་ཞེས་པ་
ནི་གཞན་གྱི་ཚིག་ཡིན་པས་སྐྱར་མི་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། ཚོད་སྒྲང་དངོས་དང་། གྲུབ་པའི་དོན་ལོ། །དང་
པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་ངོ་བོ་དང་མ་བསལ་བ་དང་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གསུམ་གྱིས་སྟོགས་ཀྱི་
རིགས་མི་མཐུན་མཐའ་དག་སེལ་བྱས་ན་དེར་ཁོ་ན་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།
བསྐྱབ་བྱུང་འཚན་ཉིད་དུ་ཚོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་སྟོས་པ་ཡིས་ངེས་བཟུང་ཁོ་ན་བ་ཞེས་
པའི་དོན་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱབ་བྱུང་མ་ཡིན་པ་ནི་རྟོགས་ན་ཡང་། ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་ཁོ་ན་བའི་ཚིག་
བཤད་པ་ཚོས་ཅན། དུས་གཞན་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱུང་འགྱུར་རུང་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱུང་ཡིན་
ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དུ་མ་སྟོས་ན་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་དེ་ངེས་པར་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་བྱེད་པའི་མཐའ་སྟེ་བསྟན་བྱ་བ་དང་
ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདིར་རང་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་འདོད་པའི་ཁྱད་ཚོས་ཡིན་གྱི། ཟུར་ལྗེའི་ནང་
ཚན་གྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་དོགས་གཅོད་འདིར་འོང་དོན་མེད་དེ། གོང་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཀུན་
ལས་བརྟུས་སུ་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཡོད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་དོགས་པ་དེ་འདོད་གྱུར་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སེལ་བྱས་
དགོས་ཏེ། གྱུར་པ་ནི་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཟིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རིགས་སྒྲོའི་འདོད་
གྱུར་བཞིན་ལོ། །ཞེ་ན། ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་འདིར་ནི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་སྐྱད་ཀྱི་བྱིངས་ལ་རྒྱུན་བྱིན་པའི་སྟོབས་
གྱིས་གྱུར་པ་ཞེས་པར་སོང་བ་དེ་ཚོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱུང་འགྱུར་རུང་དག་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱུང་ཡིན་
ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་འགོག་བྱས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་དེ་འདྲ་འགོག་པའི་བྱས་པ་དེ་བསྟན་བྱ་
བ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷས་སྐྱིན་འོངས་སོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་བྱས་པ་དེ་འོངས་པ་

ལ་བལྟ་བར་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཚིག་ཕྱི་མས་བཅོམ་པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་སྐོར་སྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་
བཤད་པའི་འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཚིག་དག་ལ་ཚོས་ཅན། དེ་འདྲའི་དོགས་པ་འགོག་ཅུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ཡིས་དཔེ་དང་གཏམ་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་པས་
རིགས་མི་མ་སྐྱུན་ནི་བསལ་ལ། གྱུར་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ཅུས་པ་འཛོམས་བྱེད་མེད་པས་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་དེ་
སྐྱེ་བའི་གཞི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར། འདིར་བྱེད་པའི་ཨི་ཏུ་ཞེས་དང་། རྒྱུན་ནི་ནི་ཏུ་འཛིང་ཅན་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་
གཏམ་ཞེས་པ་དེ་སྟེར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ལྷ་རྗེས་འབྲེལ་དང་གཏམ་གྱི་དོན་ཡིན་པས་སྤྱིར། ཏུ་ཡིག་གི་ཅུས་
པས་ཏུ་ཡིག་དེ་ཏུ་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་བ་ན་ཨི་ཏུ་ཞེས་པ་དེ་འདོད་གྱུར་ཡིན་ལ། སྐྱབ་ཚུལ་དེ་ལ་ནི་གཞུང་གཉིས་པོ་
ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཚོས་ཅན། ཚོལ་བ་བསྐྱབ་བཅོས་ལ་
འདོད་པས་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅན་དུ་ཡང་མི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྗོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
དོ། །དེས་ན་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་ཁས་སྐྱབས་པའི་བསྐྱབ་
བཅོས་ཀུན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་ཚོལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་
པ་དེས་ན་ཚོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལུང་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཁས་སྐྱབས་པའི་སྐྱེ་ཏུག་པ་
སྟེ་བུ་ལ་ཡང་གཞོན་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་ན། བྱས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་ཏུག་པར་སྐྱབ་པའི་སྟོགས་དང་གཏམ་
ཚིགས་སྐྱོན་མེད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚོལ་བས་རི་ལྟར་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པའི་གཏམ་
ཚིགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། མ་བསལ་བ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དངོས། དགོས་པ་དེ་སྐྱབ་པ།
ལོག་སྟོགས་ཚད་མའི་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་མདོར་མ་བསལ་བ་ཞེས་སྟོས་པ་
ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚོལ་བས་ཁས་སྐྱབས་པ་ཅིག་དགོས་པར་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཡང་ཚོལ་བ་
དེའི་ཚད་མ་ནི་གཉིས་པོ་དག་གིས་བཀག་པ་མེད་པ་ཅིག་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་
ནི། གང་ལ་བསྐྱབ་བྱར་སོང་བའི་ཚོལ་བའི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་ནི་གཏམ་ཚིགས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ།
གཏམ་ཚིགས་ནི་ཚོལ་བ་གང་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་འདིར་ཚད་མ་ལ་གཉིས་སུ་
གངས་ངེས་པར་བཤད་པ་དང་། །དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་བཞེར་བཤད་པ་འགལ་
ལོ། །ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡིས་ཚད་མས་གཞོན་པ་

དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞེད་བཤུགས་པའི་སྤྱི་དུ། གལ་ཏེ་སེལ་བྱེད་རྗེས་དབག་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་
ཀྱང་འཆད་ན་དེའི་རྟོག་གཏམ་ཆོག་པ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་དུ་གཏམ་ཆོག་པ་ལ་གསུམ་གྱི་གྲངས་དེས་
བཤུགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། རྗེས་དབག་གསུམ་དུ་སྤྱི་བ་དེ་ལ་ཁས་སྤངས་རྗེས་དབག་གི་རྟོག་
ནི་འབྲས་བུའི་རྟོགས་སུ་འདུས་ལ། འགྲོ་བ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་གི་རྟོག་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོགས་སུ་འདུས་
པའི་སྤྱི་དུ། ཡིད་ཆེས་ལ་རང་བཞིན་དང་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བཤུགས་པ་དང་། གྲགས་པ་ལ་དབག་པའི་
གཏམ་ཆོག་ཀྱི་བཤུགས་པ་ནི་གཞུང་འགྲེལ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཙུ་བའི་སྤྱོད་བའི་ལུང་ཉིད་
རྟོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ལས་གཞན་བཤུགས་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། མདོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་
དོན་བཤུགས་པའི་སྤྱོད་ནས་ཆོས་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་གཞོན་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་དང་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་
པར་བཤུགས། རྟོགས་འདིས་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ལྷན་པར་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དོན་བཤུགས་པའི་སྤྱོད་
ནས་དམ་བཅའ་སྤྱི་མ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་དང་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤུགས་པའོ། །དང་པོ་
ལ། གསུམ་སྟེ། སེལ་བྱེད་གང་གིས་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤུགས། ཆོས་ཅན་གང་ལ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤུགས།
ལྷན་པར་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ལྟོགས་སྤོན་དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
དང་། གྲགས་པའི་དང་། མདོན་སུམ་གྱི་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་རང་ཆོག་དང་
འགལ་བ་དང་ལུང་དང་འགལ་བ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ལྟར་མོང་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་རྒྱས་པར་
བཤུགས་པའི་སྤྱོད་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བ་དོས་བཟུང་། རིགས་སྤོར་རང་ཆོག་དང་ལུང་དང་འགལ་བ་ལ་
དཔེར་བརྗོད་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤུགས་པའི་སྤྱོད་ནས་རང་ཆོག་དང་འགལ་བ་ཅམ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
བསལ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། དེ་ལ་ཚེད་པ་སྤངས་ཏེ་གྲུབ་དོན་བཤུགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ། ཤེས་བྱེད་
གཉིས་པོ་བྱེད་ལས་མཚུངས་པར་བསྟན། བསལ་བུ་དངོས་བཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བཤུགས། དངོས་པོ་
སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ལུལ་ལ་ལུང་སྤྱོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་བཤུགས་པའི་སྤྱོད་ནས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ།
གསུམ་སྟེ། སེལ་བྱེད་རང་ཆོག་དང་ལུང་ཆོག་ལྟར་ཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན། དགོས་པ། དེ་ཉིད་སྟོབ་
དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་མདོར་བསལ་བ་དང་པོའི་སེལ་བྱེད་འཆད་པའི་སྤྱོད་པས་
སུ་རང་གི་ཆོག་དང་ནི་བསྟན་བཅོས་ལྟར་ཅིག་ཏུ་བཤུགས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་སྤོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་

དག་པའི་དོན་ངེས་པ་དང་ལྷན་པའི་སློབ་སྦྱོར་བ་མཛོད་པར་འདོད་པའི་སློབ་པ་བདག་དང་། གཞན་ལུང་གི་བྱེད་པ་ལོ་
 གཉིས་ཡིད་ཆེས་གྱི་གནས་སུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་བཏོན། །གཉིས་པ་ནི། སྐབས་དེར་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་འདི་རང་
 གི་ཚིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཤུགས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རི་ལྷོ་སློབ་པ་བདག་ནི་དོན་དེ་ལ་ཚད་མ་མ་
 ཡིན་ན་དོན་དེ་སློབ་པའི་ཚིག་ནི་འདྲུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་དབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་
 དག་པའི་སློབ་སྦྱོར་ཚད་མར་མི་སློབ་ན་དེར་གྲགས་པའི་དོན་ཤིན་ཏུ་སློབ་ཀྱིས་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་མི་འདྲུག་གོ་ཞེས་
 བསྟན་པའི་སྤྱིར་དུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྷོ་སློབ་པ་ཡང་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་སམ་ལུང་
 རྣམ་དག་དེ་ལུང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེན་ཤིན་ཏུ་སློབ་ཀྱིས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་ལོག་སྤྱོད་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 པའི་དོན་འདི་བསྟན་པའི་ཚད་དུ་ཡིན་པས་སོ། །འདིར་དོན་ནི། སྤྱིར་ཤིན་ཏུ་སློབ་སྦྱོར་པ་ལ་རང་ཚིག་དང་ལུང་
 ཚིག་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གཞུང་འདིས་ངོས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཛིན་ཉེན་ན་གྲགས་པའི་ཐོ་ཤིག་དང་འཕྱང་
 ཤིག་ལྷ་བུའི་ཚིག་རྣམས་དོན་མ་བུར་དུ་འཛོགས་པ་སློབ་པ་རང་ཉིད་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་པ་དེ་
 དཔེར་བྱས་ནས་ཤིན་ཏུ་སློབ་སྦྱོར་པའི་ལུང་ཡང་ལུང་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སློབ་སྦྱོར་གྱིས་གཞོན་བྱེད་ཏུ་འཛོགས་
 ཅེས་སློབ་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཆེས་པའི་ཚད་ནི་དབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་
 མཚན་དང་དགོས་པ་དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚིག་གཉིས་པོ་དང་འགལ་བ་འདི་ལ་དཔེ་དག་ཀྱང་གཞུང་བུའི་
 དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་ལྷ་བུའི་ཞེས་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འབྲུ་དེ་
 གཉིས་ཀའི་དཔེར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྷོ་སློབ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་རུང་ངམ་ཞེ་ན། རང་ཚིག་འགལ་བ་སྟེ་གོགས་
 བྱེད་པ་ལ་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ་དངོས་ལྷགས་འགལ་བའི་རང་ཚིག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལུང་དང་
 འགལ་བའི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ལོག་སྤྱོད་དངོས་པོ་སློབ་སྦྱོར་ཞུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་དེ་ལ་
 ལྷོགས་ཅམ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཞེན་དོན་གྱི་ལོག་སྤྱོད་དེའི་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་
 གིས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ལོ་ན་དེའི་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་གང་ཞེ་ན། ལུང་དང་འགལ་བ་དེ་ལ་སྤྱིན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཚོས་ནི་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་གྲུབ་དོན་
 རོ། །ལུང་དེ་ལ་ཉེན་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གཞུང་བུའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་སྤྱིར་ལས་སྤངས་པའི་བསྟན་

བཅོས་དང་འགལ་བ་བཟོད་ན་ཡང་ལུང་གིས་གཞོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པོ་དག་རྣམས་པ་མཚུངས་པའི་སྲིབ་ན་
པན་ཚུན་གོགས་བྱེད་ཅམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྲིབ། དཔེར་ན་ངའི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་པའི་རང་གི་ཚིག་བཞིན་ཏེ།
སྲུང་ཉག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མས་ཁས་སྦངས་པ་དེ་ཡང་སྐྱ་མི་ཉག་པར་དམ་བཅས་པ་དེའི་ཚེ་རང་ཚིག་
འགལ་བས་གོགས་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱ་ཉག་པའམ་མི་ཉག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་
རང་རང་གི་ལོག་སྟོགས་དམ་བཅས་པའི་དོན་ལ་མི་གཞོན་ན། རང་རང་གི་ཞེན་དོན་ངེས་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་
ལོག་སྟོགས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་གཞོན་དམ་ཞེ་ན། སྐྱ་ཉག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་མི་ཉག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་
བཅའ་དེ་དག་གང་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཚད་མ་དེ་ནི་གཞན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ལ་གཞོན་
བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱབ་བརྟེན་ཚད་མ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རིག་བྱལ་གྱི་དམ་བཅའ་འམ་རྣམས་པ་མཚུངས་
པའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་གྱིས་ནི་རི་བཞིན་དོན་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ནི་རི་ལྟར་གཞོན་དེ་མི་གཞོན་
པའི་སྲིབ་རོ། །འདིར་གཞན་དག་སྐྱ་མི་ཉག་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས་དེར་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་དེ་སྐྱ་ཉག་པ་ལ་
གཞོན་བྱེད་དུ་འཚད་པ་དེས་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ཚུད་གསན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མི་ཉག་པར་
རྟོགས་པའི་ཚད་མས་གཞོན་པ་དང་དེར་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་གཞོན་པ་གཉིས་ཀྱི་འན་མ་བྱེད་པའི་སྲིབ་དང་། སྐྱ་
མི་ཉག་པར་ཡང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ལུང་གིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིབ་དང་། སྐྱ་མི་
ཉག་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས་དམ་བཅས་པའི་ལུང་གིས་སྐྱ་ཉག་པར་དམ་བཅས་པའི་ཞེན་དོན་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་
ཁས་སྦངས་ན་ལེ་ལུ་འདིའི་གཞུང་དོན་པལ་ཆེར་ཚུད་གསན་པའི་སྲིབ་རོ། །གཉིས་པ་ལ། འེན་སྟོག་གི་ཚེ་ལུང་
འཇུག་པར་བསྟན། དེས་ན་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚེ་ཡིད་ཆེས་ལོགས་སུ་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ལུང་གཞོན་
བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་དམ་ཞེ་ན། ལུང་ཁས་སྦངས་ནས་འེན་སྟོག་ལ་དཔྱོད་པ་དག་ལ་ལུང་དང་འགལ་
ན་ལུང་གིས་གཞོན་པའི་སྟོན་འདི་འདོད་དེ། གཞལ་བུའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ལུང་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི་
སྲུང་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་སྟོབས་ཐེན་པ་དེའི་སྲིབ་ཀྱི་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་ལ་ལུང་གཞོན་སྐབས་
ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དེས་ན་ཁས་སྦངས་རྗེས་དཔག་དེ་རྗེས་དཔག་ལས་སྲི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་
ཀྱང་། རྗེས་དཔག་གསུམ་པོའི་གཞོན་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཡི་སྲིབ་དུ་ན་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འེན་
སྟོག་གི་ཚེ་ལུང་གཞོན་བྱེད་དུ་འེས་པའི་ཚད་ཡིན་པའི་སྲིབ་དང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རྗེས་དཔག་གི་དབྱེ་བ་ཅམ་

ལྷོན་པ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པ་ལམ་ཡིད་ཆེས་ལོགས་ཤིག་དུ་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་སྐྱོར་རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་ལུང་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཚོས་
 ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དང་། དབྱུང་པས་མ་དག་པའི་ཤིན་
 རྟོག་སྟོན་པའི་ཚིག་ཅམ་བརྗོད་པ་དེ་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལ་གོགས་བྱེད་ཅམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་སྲིད།
 གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་བ་དེ་ཡིས་གནས་གསུམ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ནི་ཁས་སྤངས་པའི་སྲིད་ན་
 དངོས་པོ་ཀུན་ལ་གཞོན་བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་པའི་བསྟན་
 བཅོས་དེ་སྤྱིས་མི་འདོད་ན་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅེ་ཞེས་འདྲི། སྤྱི་ལུང་ཁས་སྤངས་ནས་སྤྱིས་མི་འདོད་ན་རང་
 ཚིག་འགལ་བས་གཞོན་དོ་ཞེ་ན། རང་ཚིག་འགལ་བ་དང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ལ་བྱུང་བར་ཐ་དད་མེད་
 བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ཚིག་ཀྱང་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདི་
 ཚོས་ཅན། དུལ་ཀུན་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིས་བྱའི་འདོད་པས་ཚད་མར་བྱས་
 པའི་སྲིད། དེས་ན་རབ་དུ་གྲགས་པའི་དོན་མངོན་སྟོན་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་ནི་དོར་ནའང་མི་རྫོགས་པའི་ཉེས་པ་
 མེད་ལ། ཤིན་ཏུ་སྟོན་གྱུར་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་ནི་དེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་མི་འདོད་ན་དོན་དེ་
 ལ་དཔྱོད་པ་ཉིད་མི་འཇུག་པའི་སྲིད། འོ་ན་བརྟག་དབྱུང་མ་བྱས་པར་ཡང་ལུང་ལས་སྤངས་པས་ཚིག་གམ་ཞེ་
 བ། ལུང་འདི་ལ་བརྟག་པ་བྱས་པ་ན་པལ་ཆེར་ནི་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཆགས་སོགས་
 ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཉེས་པའི་རྩ་བ་དང་། ལྷུས་ཀྱིས་ཚོས་མིན་ཏེ། ལྷུས་དག་གི་ཉེས་པ་དག་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་
 པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ཤིན་སྟོན་ལ་རང་ཚིག་འགལ་བའི་དཔེ་སྟེ། སྤྱི་མས་སྤྱི་མ་ལ་གཞོན་པའོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བ་
 བསྟན་བཅོས་ལ་དཔྱོད་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་བ་མངོན་སྟོན་དག་ལ་
 རིགས་པས་གྲུབ་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་ཤིན་སྟོན་དག་ལ་རང་ཚིག་གིས་གཞོན་པ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཤིན་སྟོན་རྫོགས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་སྲིད་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། སེལ་
 བྱེད་བསལ་བྱ་སེལ་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་སྟོན་དཔོན་གྱི་ལུང་དང་སྤྱིར་
 བའི་སྐོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། སེལ་བྱེད་གྲགས་པ་ལོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་གཏན་ལ་དབབ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སེལ་བྱེད་ནི། སྤྱིས་བྱའི་འདོད་པ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདོད་རྒྱལ་བའི་

ལྷ་ལྷ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཚོས་ཅན། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་གཞོན་པ་མེད་པའི་དག་ཏུ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་
 གྱི་འདོད་པ་ཡིད་ཆེས་བས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱང་རུང་བ་ཉིད་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བཀག་པ་མེད་
 པའི་སྲིད། འོན་པར་བརྗོད་བྱང་གི་བསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི། གྲགས་པའི་བསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་
 རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཚོས་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བརྗོད་རུང་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་ཅན་གྲགས་པའི་སྐྱེ་ཡིས་
 བརྗོད་དེ། ཐ་སྙད་དེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཏེང་ཚུགས་པ་ལས་ནི་སྐྱེས་པ་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་
 ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་ཀ་བ་དང་བྱམ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་འཇུག་བྱེད་མདོན་སྐྱེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེས་སྐྱོ་
 བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་བཞིན་ལོ། །འདིའི་དོན་ནི། ཚད་མས་གཞོན་པ་བྱས་པ་ལ་དེའི་གཞལ་བྱས་དེ་བྱས་པར་
 བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞོན་བྱེད་དངོས་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་བསལ་བྱ་ནི། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་
 དོན་ཅམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་བྱང་ཟེན་པ་རི་བོང་ཅན་འཇུག་ ཡང་ན་མི་འཇུང་བར་
 འཇུང་བ་བྱམ་པ་སོགས་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཡི་བརྗོད་བྱང་རུང་བ་ཉིད་དེ་ཡིས་མི་མ་སྐྱེན་པ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་
 དག་ལ་གཞོན་པར་འཇུང་རོ། །གསུམ་པ་སེལ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་བྱས་པ་རི་བོང་ཅན་
 དང་། མ་བྱས་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱིས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། བརྗོད་འདོད་དེ་ལ་བཞེན་ནས་འཇུང་བ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་
 འདོད་པས་འཇུག་པའི་སྲིད་ན་དོན་གང་ལ་ཡང་དགག་ཏུ་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་སོགས་ལ་ལྷ་བར་མ་
 གྲགས་པའི་སྲིད་དེ་དེས་བརྗོད་མི་རུང་ལ་གྲགས་པས་མི་གཞོན་དོ་ཞེ་ན། གྲགས་ཟེན་པ་མེད་ཀྱང་བྱམ་སོགས་
 དེ་ལ་ལྷ་བའི་སྐྱེ་ནི་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་འདོད་
 ཀྱི་དབང་གིས་རུང་བ་ཉིད་དེའི་སྟོབས་ཉིད་ལས་བྱམ་སོགས་དེ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཀུན་འཇུག་རུང་དུ་འབྲེལ་བ་
 དེས་ན་ལོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་རི་བོང་ཅན་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བརྗོད་མི་རུང་འདིར་ནི་གཞོན་བྱེད་དུ་བཞོན་པ་
 ཡི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེན་མོང་བ་ཉིད་དུ་མི་འཇུང་ཏེ། མ་སྐྱེན་དཔེ་མེད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ། གསུམ་
 རྟེ། རང་ལུགས་བཞག་གཞན་ལུགས་དགག་ ཚོད་པ་སྦངས་ཏེ་གྲུབ་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་སྟེ།
 གང་ལ་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེས་པའི་མདོ་དོན་བཤམས། ལྷ་ལས་བྱང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ཞེས་པའི་
 མདོ་དོན་བཤམས། མདོ་དང་པོའི་དོན་འཚད་ཚུལ་གཉིས་པས་ཀྱང་བཤམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་པ་ན་རེ་རི་

པོང་ཅན་ལ་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱའི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
ཟེད། འོ་ན་དེ་དེས་བརྗོད་ཏུ་རུང་བ་འགོག་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ལས་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཚད་མས་འགོག་ནི་དགོས། རྒྱ་
དོན་ལ་དབང་པོས་མཚོན་པའི་མདོན་སྲུང་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་དོ་ཞེ་ན། རི་ཅན་རྒྱ་སྐྱས་བརྗོད་མི་
རུང་ཏུ་གྲུབ་པ་གང་ལ་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པ་དེ་མ་སྲུང་སྟོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དཔེར་
བརྗོད་པ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་དང་ནི་སྣུམ་པར་འདོད་དེ། དེ་སྐྱབ་ལ་ཉགས་གང་བཀོད་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་
སྲུང་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་མཚོན་ནས་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་ཐམས་ཅད་བརྗོད་མི་
རུང་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱ་ལས་རྒྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་
འཐད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱ་ལས་རྒྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པ་འང་མཚོན་
ལུས་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ནི་བད་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ། བད་དེ་ཡང་བརྗོད་འདོད་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་
ཡིན་པས་ན་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཡིས་འཇུག་ཏུ་རུང་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་དོན་གང་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་
པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །མདོར་ན་ལུང་སྟེ་གཉིས་ཚོས་ཅན། གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསྐྱབས་པ་རྣམས་ལ་
དེ་དང་འགལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་འབྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་
བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དེ་སྟེ་བྱ་གསར་ཏུ་ཉོགས་པའི་སྟོན་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔོག་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྟེ་མའི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་ཡང་ན་གང་ལ་སྲུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གྲགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་
ཅན་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བརྗོད་པ་སྟེ་རི་ཅན་རྒྱ་སྐྱས་བརྗོད་རུང་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཡི་དངོས་པོ་
སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེས་ན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་
རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་པའི་གྲགས་པའི་
རྗེས་དཔག་དེ་ཚོས་ཅན། རྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཅམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་དངོས་
པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྲུང་པོའི་སྟོབ་མ་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། ཡོད་པ་དེ་ནི་རི་ཅན་རྒྱ་སྐྱས་བརྗོད་རུང་ཏུ་སྐྱབ་པའི་སྲུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འདོད་དེ།
སྟོགས་ཚོས་བྱུང་ཅིང་དེ་སྐྱབ་ལ་མ་སྲུང་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེད་དེ། བད་སྟོན་པ་ནི་རི་བོང་ཅན་ལ་

ཡང་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བཞེད་དུ་རུང་བར་མི་འདོད་ན་རྒྱ་བ་དེར་གྲགས་པ་དང་མ་ཐུན་པའི་དོན་གང་ཞེས་ག་
 འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲ་ཁས་མི་ལེན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་སྐྱེས་ལ་གཏན་ཚིགས་གང་བཞོད་ཀྱང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། རི་
 ཅན་རྒྱ་སྐྱེས་བཞེད་མི་རུང་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱེས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེམ། དེ་མི་འཐད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་འཐད་པ་དང་། དང་པོའི་
 དོན་འཆད་ཚུལ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་རི་ཅན་རྒྱ་སྐྱེས་བཞེད་མི་རུང་འདི་ཉིད་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་ནི་སྐྱེས་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དེ་སྐད་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེས་
 གྲགས་བསལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཏེ་མཚན་གཞི་གསུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་ཅན་རྒྱ་སྐྱེས་བཞེད་མི་རུང་དེ་བཞིན་དུ་ད་
 ཉིག་ཤིང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་པ་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གཞོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་ཡུལ་
 བ་ཡོད་པ་དེ་དེ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱང་ཅི་ཡིན་ཏེ། འདི་ག་རྟོན་འདིར་ཡང་ག་བྱུར་
 དང་རུལ་ཚུ་སོགས་ལ་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་འཇུག་པར་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་དེ་བརྟེན་ཅམ་ལས་
 འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་སྡེ་ན་རེ། ག་བྱུར་སོགས་ལ་ལ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་
 མོ། །ཞེ་ན། སྐྱེས་དེ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ལ་ལ་ཁོ་ནར་འཇུག་གཞན་ལ་མི་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། གྲགས་པས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་རུང་སྟེ། རི་
 བོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་སྐྱེས་དེ་གྲགས་པས་གྲུབ་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ག་བྱུར་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་ནི་འདོད་
 པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་རུང་དུ་གྲུབ་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་ལའང་སྐྱོག་པ་མེད་དེ། ག་བྱུར་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་འདོད་
 པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པ་དེ་མེད་ན་རི་ཅན་ལ་འཇུག་བསྐྱོག་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོའི་
 དབང་གིས་འཇུག་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་བརྟེན་ཅན་གྱི་སྐྱེས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་བྱུང་རུང་བ་དེ་ནི་
 དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བྱུང་འདོད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཚོད་པ་
 སྤང་བ་དང་། གྲུབ་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བརྟེན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་དེ་རི་བོང་ཅན་ལ་
 ལ་ཁོ་ནར་བཞེད་འདོད་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེམ། རོ་ན་སྐྱེས་དེ་ནི་རི་བོང་
 ཅན་ལ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་འཇུག་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་ལ་

གྲགས་པས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ནོལ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རི་པོར་ཅན་ལའང་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་སྒོལ་ཏུ་མེད་པར་
 ཐལ། དེ་ལ་གྲགས་པས་གྲུབ། གཞན་ནི་གང་ལའང་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་རི་ཅན་སྐྱབ་པ་ཞེས་པའི་
 སྐྱུ་བརྗོད་ཏུ་རུང་བ་ཉིད་དེ་འགོག་པ་ལ་བརྟེན་འགོག་པ་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་
 དབག་པས་གཞོན་པར་བསྟན་པ་ཚོས་ཅན། རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་མཚོན་པར་བྱས་ཏེ། རོན་ཐམས་ཅད་སྐྱ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྗོད་མི་རུང་ལ་དེར་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱ་དང་རྟོག་པས་གཞོན་པར་བྱེད་དོལ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་སྐྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་འདིས་ནི་རྟོག་ཡུལ་ན་
 ཡོད་པའི་དོན་དེ་དག་རྣམས་སྐྱ་བཞེས་པའི་སྐྱུ་བརྗོད་ཏུ་རུང་བ་དེར་འགོག་པ་ནི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་
 ཡིན་ནོལ་ཞེས་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱའི་དོན་ནམ་འདོད་བརྒྱལ་བའི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་ནི་
 དོན་དོན་དམ་པ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཉིད་འགོག་པ་ལ། གྲགས་པས་གཞོན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་
 ཏེ། བརྟེན་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡི་སྐྱ་རྣམས་ལ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 ནི། གྲགས་པས་གཞོན་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དེས་ན་གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་རྗེས་དབག་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་
 གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐ་དད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་
 རྗེས་དབག་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་སེལ་བྱེད་གྲགས་ཡིད་གཉིས་་
 འོགས་སུ་འཆད་པ་དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དབག་ཏུ་གྲུབ་པའི་གྲགས་ཡིད་གཉིས་ཐ་དད་དུ་
 བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་གྲགས་ཡིད་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བསལ་བྱ་སེལ་བའི་ཚུལ་རྒྱ་མཚན་
 དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རབ་ཏུ་བརྗོད་ལ། མདོར་སུམ་དང་རྗེས་དབག་གིས་གཞོན་ཚུལ་ལ་དེ་
 ལྟར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མདོར་སུམ་གྱི་གཞོན་པ་འདི་ལ་ཡང་དོན་རྣམས་པ་གསུམ་སྟེ།
 ཅ་བར་དོན་སྟོབ་པའི་དགོས་པ། འགྲེལ་པར་མཉན་བྱ་སྟོབ་པའི་དགོས་པ། སྐྱ་ལ་རང་མིང་གིས་མི་སྟོབ་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་མདོར་སུམ་གྱི་བསལ་བ་འཆད་པའི་ཚོ། དོན་དང་ཞེས་བཤད་པ་ཚོས་ཅན།
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཤེས་མདོར་སུམ་ལ་སྐྱེ་གསལ་གཉིས་མེད་དུ་སྤང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལ་དོན་ཞེས་བྱ་ཞིང་།
 དོན་འདི་ཉིད་ནི་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་སྟོང་ན་ཉན་ཤེས་མདོར་སུམ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་

དོན་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །རྟགས་དང་སོ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྟོག་པ་དུ་མའི་དངོས་སོ་ཉིད་དུ་གྲགས་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབས་ལང་ཞིག་ནི་སྟོག་པ་སྐྱོ་ཚོགས་སུ་ནི་སྐྱང་བ་ཡི་སྟོ་ཉན་ཤེས་ནི་སྟེ་བ་མེད་པའི་སྲིད། རྟགས་
 གཉིས་པ་ནི། མཉན་བྱའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དེ་ལ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྟག་མ་
 བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟེ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཉན་ཤེས་དབང་སོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་
 ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སོར་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དེའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱེ་མཉན་པར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་དང་ཞེས་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། རྣམ་བཅད་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བོང་དུ་བཤད་
 ཟེན་པ་དེས་ན་སྐྱའི་སྟེང་གི་སྟེའི་ཚོས་རྣམས་ནི་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་སྲིད་ན་དེ་
 རྣམས་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་སྟོང་ཡང་། མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།
 གསུམ་པ་ནི། འོན་སྐྱའི་སྐྱ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་མི་གསུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱ་སྐྱ་མ་ཡིན་པར་
 དམ་བཅས་པའི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་མཚན་ནི་རྫོང་བྱེད་སྐྱའི་
 བརྗོད་བྱའི་དངོས་སོ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། འབྲེལ་ལ་ནི། ཚོས་ཅན་སྐྱའི་སྟེང་དུ་སྐྱའི་ཐ་སྟོད་ནི་རྗེས་དཔག་གིས་
 འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཞུང་བྱ་ནི་སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་
 འོ། །ཞེས་པའོ། །ཉན་ཤེས་དབང་སོའི་སྟོང་ཡུལ་ལ་མཉན་བྱའི་མིང་གིས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་
 ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་སྟོང་ཡུལ་མཉན་བྱར་གྲུབ་པས་ན་སྐྱ་རང་མཚན་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ཉན་ཤེས་
 མངོན་སུམ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིད་དང་། གྲུབ་པ་དང་རྟེན་པ་དེ་ཡི་སྟོབས་གྱིས་སྐྱ་རང་མཚན་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་
 དེ་ལ་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྲིད་འོ། །འདིར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་སེལ་བྱེད་དངོས་བཏགས་གྱི་
 དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་དེ་སྟེ་དབང་སྟོའི་འབྲེལ་ཚིག་དང་མ་ཐུན་ཡང་གཞུང་གི་བོང་འོག་ཀུན་དང་མ་འབྲིག་པས་
 བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་སོ། །དེ་དག་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས། རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་སྟོན་པ། །ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་
 ལས་གཞན་མིན་སྲིད། །སྐྱབ་པའི་སུན་འབྲིན་སྟོན་བྲལ་བའང་། །གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཉིད་དང་ནི། །སྟོགས་
 ཚིག་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། །བརྗོད་མི་དགོས་པར་གྲུབ་པ་དང་། །བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ཡི། །མཚན་
 ཉིད་སྟོན་དང་བྲལ་བར་གྲུབ། །བསྐྱབ་བྱའི་རིགས་མི་མ་ཐུན་མཐའ་དག །སེལ་བྱེད་གསུམ་དང་ལོག་པར་
 རྟོག །སེལ་བྱེད་གཉིས་གྱིས་སྟོགས་གྱི་སྟོན། །མ་ལུས་ལེགས་པར་བསལ་བ་ཡིན། །རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་པར་མི་

རུས་པ། །བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱོན་དུ་བཤད་པ་མེད། །བདག་དོན་བྱེད་དང་མ་གྲུབ་པའི། །རང་མཚན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱུང་བཤད། །དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང། །ཡིན་ཀྱང་གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་སུ། །གཞོན་སྐྱབ་
མིན་སྤྱིར་གོགས་བྱེད་ཅམ། །རང་ཚིག་གཞན་ལ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །འཕེན་ཏུ་སྐྱོག་གྱུར་སྐྱོན་པའི་ལུང། །དབྱེད་
བས་དག་ཆེ་ཡིད་ཆེས་སུ། །སེལ་བྱེད་དངོས་ཡིན་གཉིང་ཚུགས་པའི། །རྣམ་ཉོག་གྲགས་བསལ་སེལ་བྱེད་
དོ། །རྗེས་དཔག་གཉིས་པོ་མ་སྐྱེས་ཆེ། །དེ་ཡིས་དེ་དག་སེལ་མི་རུས། །སྐྱ་ཡི་རང་མཚན་མཉན་བྱ་ལ། །ངེས་
པ་འདྲེན་སྤྱིར་མངོན་སུམ་གྱིས། །གཞོན་འགྱུར་དེར་རྟོགས་པ་ཡིས་མིན། །ཁོད་མ་བཞི་བོས་རང་རང་
གི། །བསལ་བྱ་སེལ་བ་ཁོད་མ་ཡིས། །གཞོན་པའི་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཁོད་མ་སེལ་བྱེད་དངོས་མིན་
པར། །བཤད་ན་གཞུང་དོན་ལོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། །གསུམ་སྟེ། །རང་རྟེན་ལ་
ཞེས་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བཤད། །དགོས་པ་བར་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང། །དེས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱེད་
བའོ། །དང་བོ་ལ། །གསུམ་ལས། །དང་བོ་ནི། །གལ་ཏེ་མདོར་སེལ་བྱེད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྟེན་ལའོ་ཞེས་
པ་ལ་དགོས་པའི་བྱེད་པར་ཅི་ཞེ་ན། །འདི་ནི་ཚོས་ཀྱི་རང་གི་དོ་བོ་ལ་ཁོད་མས་གཞོན་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་
ཡིན་པ་དེར་སྐྱས་ཅམ་གྱི་ཚོས་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱོས་ནས་རྟོགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱོན་ཡོན་ཅི་བ་མ་ཡིན་གྱི། །ཞེ་
འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱས་ཅམ་གྱི་ཚོས་ཅན་གྱི་དོ་བོར་གཟུང་བ་དེ་ལ་སྐྱོས་ནས་རྟོགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱོན་ཡོན་
ཅི་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་དགག་པའི་སྤྱིར་དུ་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟེན་པ་
ནི། །རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཚོས་ཅན། །དགོས་པ་ཡོད་དེ། །དུས་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་
འདོད་པ་སྟེ་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྡན་པའི་ཚོས་དེ་ལ་གཞོན་ན་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱུང་ལ་གཞོན་པས་གཉན་ཚིགས་འགལ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། །དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་
པའི་ཚོས་གཞན་ཚོས་ཅན་དུ་གཟུང་བ་ལ་གཞོན་ཀྱང། །རྟོགས་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བསྟེན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་ཚོས་གཞན་ཚོས་ཅན་དུ་
གཟུང་བ་ལ་ནི་གཞོན་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་འདི་ལ་ཅི་ཞེག་བཀག་སྟེ་མི་གཞོན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དགོས་པ་
གཉིས་པ་ནི། །དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་གཞོན་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་ལ་མི་གཞོན་
པའི་དོན་འདི་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱང། །རང་གི་ཚོས་ཅན་ཞེས་སྒྲོས་པས་ནི་ཚོས་ཅན། །དཔག་

འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་ནི་གཞོན་པས་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་འགྲུང་ཞེས་ནི་བྱུང་
པའི་དོན་ཅན་ཏེ། ཉགས་ཀྱི་ཉེན་ནི་གཏན་ཚིགས་དེ་དང་འགལ་བར་གྱུར་བ་ཡིས་དེ་ལ་བཞེན་པའི་གཏན་
ཚིགས་ཀྱང་ནི་དེ་དང་འགལ་བཤོས་པའི་ཕྱིར། རང་ཉེན་ལ་ཞེས་སློས་པ་ལས་གཞན་དུ་ན། བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་
ཉིད་འཆད་པའི་ཚེ། ཤེས་འདོད་དང་དཔག་འདོད་ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དེ་ལ་གཞོན་པ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ཚིགས་
འགལ་བ་ཡིན་པར་སེམས་པ་དེས་ན། སེལ་བྱེད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རང་གི་ཚོས་ཅན་ཞེས་སློས་སོ། །དགོས་
པ་གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་ཉེན་སེལ་བ་འདི་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་དོན་གྱིས་བྱུང་བ་ལ་
ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། དེ་ཡང་བདེན་ཏེ་སོང། དགོས་པའི་བྱུང་བར་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཚོལ་བ་འགའ་ཞིག་ཤེས་
འདོད་སོགས་མེད་པའི་ཚོས་ཅན་ནི་འབའ་ཞིག་བཀག་པ་ལ་ཡང་ཉགས་སློན་དང་ལྷན་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། །ཞེས་
པ་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་པ་གཞན་དག་གིས་བྱེ་བྲག་པའི་དོར།
མཁའ་སོགས་ཚོས་ཅན། སློན་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྐྱེད་དུ་མེད་པ་ཉག་རྗེས་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཆར་སྐྱ་སོགས་
ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ། བྱེ་བྲག་པས་སུན་འབྲིན་པ་ན། ཉགས་དེས་ཉག་རྗེས་བཀག་པ་དེ་
བཞིན་དུ། མཁའ་སོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་དོ་སྤོང་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབས་པས་གཏན་ཚིགས་དེ་འགལ་ཞེས་
བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་དེས་སངས་རྒྱས་པས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པ་
འགའ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཉེན་ལ་ཞེས་སློས་པ་འདི་ས་ནི་ཚོས་ཅན། ཤེས་འདོད་སོགས་ཞུགས་པའི་
ཚོས་ཚོས་ཅན་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ཏེ་ཚོས་ཅན་ཉིད་དུ་བརྒྱང་བ་ཡིན་ན་ཚོས་ཅན་ལ་གཞོན་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་འགོག་པས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་གཞོན་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
རི་ལྟར་དཔག་འདོད་སོགས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཉིད་དུ་ཚོས་ཅན་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ནི། བྱངས་ཅན་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ལ་གཞོན་པས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པ་དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་
པས་བདེ་སོགས་ཚོས་ཅན། རྒྱུན་གཞན་གྱིས་སྐྱེད་བྱས་མ་ཡིན་པ་ཉག་རྗེས་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཆར་སྐྱ་སོགས་
ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་འདིར་ཡང་གཞོན་བྱེད་ནི་སྤྲ་མ་བྱེ་བྲག་པས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་དོན་

མི། ཉམས་དེས་ཉམས་རྗེས་བཀག་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཅན་ཡང་བཀག་པས་སོ། །ཞེས་ཟེམ། འདིའི་ལན་གྱང་སྣ་མ་
ལྟར་འདེབས་དགོས་ཏེ། ཚུལ་ནི། དེ་འདྲ་དེ་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་ཉམས་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་
སོགས་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་བྱས་ནས་དངོས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
སྲིད། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དངོས་བསྟན་ནི། བདེ་སོགས་མི་ཉམས་པར་སྐྱབ་པ་འདི་ལ་གཏན་ཚིགས་སུ་ནི་དོན་གྱི་ད་
བྱས་སྟོང་དེས་ན་ཉམས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་པའི་ཞེ་
འདོད་ནི་རིམ་བཞིན་དོན་གྱི་ད་བྱས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་བདེ་སོགས་མི་ཉམས་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་
དང་དེ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་སྲིད། འོ་ན་གཏན་ཚིག་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། རིམ་བཞིན་དོན་གྱི་ད་
བྱས་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། གངས་ཅན་གྱི་ངོར་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ལྷག་ལྷན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་དེ། རྩོགས་
ཚོས་བྱུང་ཅིང་། མི་མ་ཐུན་རྩོགས་ལས་རྒློག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་བས་ནའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྟོས་
པ་ཚོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་དེ་ཡི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་ནི་གཞོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུ་ལ་གཞོད་པ་
ཡིན་གྱི། སྐབས་དེའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་གྱང་དཔག་འདོད་མེད་པས་ན་འབའ་ཞེག་པ་ཉིད་དམ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚོས་
གཞན་གྱི་རྟེན་ཚོས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུ་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། གང་གི་
སྲིད་ན་རྟོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱུ་ཡིན་པ་དེའི་སྲིད་
འོ། །དཔེར་ན། བསྐྱབ་བྱུའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་གཞན་ལ་གཞོད་པས་བསྐྱབ་བྱུ་ལ་གཞོད་པ་མ་
ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་རང་གི་ཚོས་ཅན་ནམ་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་གྱང་ཚོས་གཞན་
གྱི་ཚོས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུ་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདིར་རྣམ་བཤད་
མཛད་པ་པོ་གཞན་ཀུན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱུ་ཡང་དག་ལ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ཡོད་དགོས་པ་དང་། དེ་མེད་པའི་
བསྐྱབ་བྱུ་ཡང་དག་ཡོད་དམ་སྟུམ་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་དེ་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་པའི་དགོས་པར་འཆད་པ་གཞུང་
འདི་དག་གི་དོན་དུ་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་འབྲུམས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་སྣ་པོས་སེལ་མ་
བྱས་པ་དག་འདིས་སེལ་དགོས་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་སྲིད་དང་། གཞུང་དུ་ནི་ཚོས་ཅན་ལ་གཞོད་ན་གཏན་ཚིགས་
འགལ་བའི་དོན་དུ་ཡང་བཤད་པའི་སྲིད་དང་། ཚོས་ཅན་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱུའི་སྟོན་མ་ཡིན་པར་དེ་མ་ཐག་འདི་
ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་འོ། །དེས་ན་རང་གི་རྟེན་ཞེས་པ། བསྐྱབ་བྱུ་ཉིད་ཡིན་བསྐྱབ་བྱུ་དེ། །ཚོས་

ཅན་ངོ་བོར་བ་བྱུང་བའི་ཚེ། །ཉམས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་ཅི་བར་བྱ། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། །འོན་སངས་རྒྱལ་བས་
 བྱངས་ཅན་ལ་སྐྱེ་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བར་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྗེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱལ་བ་ལ་
 བདག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་རྗེ་བྲག་པས་བདག་ནི་
 འཕྲོད་པ་འདྲུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ནམས་ཀྱང་བདེ་བྱེད་བདག་པོས་
 ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་བཤད་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་
 དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་བོས་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱབ་བྱེད་ཉམས་ཀྱི་སྐྱོན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 ཕྱོགས་ཉིད་འགྲུབ་པ་ལ་ནི་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡང་། ཉེན་ཚུལ་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང་སོགས་པ་བསྐྱབ་
 བའི་ཚུལ་མེད་པ་དང་ཚུལ་དང་ཚུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་མེད་པ་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་བ་
 ཅན་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་གྲུབ་ཟེན་སོགས་ལྟ་བུ་ལོ་ན་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་སྤྱི་མ་ཉམས་དཔེ་ལ་
 ལྟོས་པའི་སྐྱོན་འགལ་བ་སོགས་དང་། ཚུལ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉམས་དེ་ཉིད་
 དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟེན་པ་དཔེ་ཕྱིར། །འོ་ན། རི་རྒྱུད་དུ། ཚུལ་གྱི་ཉེན་ནི་བསལ་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་འབྲུང་བ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་དོན་རང་མཚན་ལོ་ན་བསྐྱབ་བྱུང་འདོད་པ་ལ་སྐྱབ་
 འབྲིན་བརྗོད་པ་སྟེ། སྐྱོན་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་མི་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ། གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྒྱལ་བར་བཤད། དོན་བསྐྱབ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་མདོར་མདོན་སུམ་
 དོན་དང་ཞེས་སོགས་རྩ་འབྲེལ་གྱིས་ཚུལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞོན་པའི་དམ་བཅའ་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་འདི་ས་ནི་ཚུལ་ཅན། གཞན་ཡང་མཚོན་པར་བྱས་ཏེ། བསྐྱབ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་
 ཅན་དང་ཚུལ་གྱི་བྱུང་བར་དང་། ཚུལ་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཞེས་གཞོན་པ་དག་ནི་སྤིང་
 པའི་ཚེ་ན། རི་ལྟར་གཞོན་པའི་ཚུལ་ལྷགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་སོ། །དམ་བཅའ་སྤྱི་མ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ལྟར་
 སྤང་གི་དཔེ་དང་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཅན་ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྗོད་པ་ཚུལ་ཅན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། ལྟར་སྤང་གསུམ་པོའི་ཞེན་དོན་དང་། དེ་ལ་གཞོན་པའི་ཚུལ་ནི་མདོ་ཅན་ཞེས་བསྟན་པ་ཡི་དོན་དུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དམ་བཅའ་གསུམ་གྱི་ཞེན་དོན་ངོས་བཟུང་། དེ་ལ་ཚད་མས་གཞོན་པའི་
 ཚུལ་བཤད་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱལ་བའི་ངོར། ཡན་ལག་ནམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་

གཞན་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་ཞེས་དང་། རྗེས་ནི་ཡོད། ཅེས་དམ་
བཅས་པ་དེའི་ཚེ་ན། དམ་བཅའ་དེ་གསུམ་ཀམ་ཀྱང་། རྩལ་སྤྲོ་རབ་ལྡན་ཞིང་སྤྲོ་བའི་དོན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
རྗེས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ། མདོན་སྲུང་གྱིས་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡན་ལག་ལས་རྗེས་
གཞན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཚོས་གསུམ་ལྡན་དུ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་བ་དང་ཚོས་གསུམ་གྱི་བྱུང་བར་
ཅན་མ་ཡིན་པ་དམ་བཅའ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། མ་མཐོང་བ་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ལ་སྤྱི་བ་ཐོགས་ཐོགས་གྱི་
འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སྲིད་དང་། ཚོས་གསུམ་གྱི་བྱུང་བར་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་སེལ་ངོར་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ཅེས་ནི་སྐྱབ་ན་གྲུབ་ཐོན་པ་སྐྱབ་
པ་ཉིད་གྱི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ལྷིད་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དགག་དེས་མཚོན་ནས་ཡོན་ཏན་
གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་། ལས་དང་། དེ་དག་གི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། ལྷིད་མཉམ་གྱི་
འཇིག་རིལ་བཅུ་ཚོན་གཉིས་ལས། བཅུ་ཚོན་གཅིག་བསྐྱོམས་ནས་སྤང་ལ་བཅའ་བ་འདི་ཚོས་ཅན། གཅིག་
ཤོས་མ་སྐྱོམ་པར་སྤང་ལ་གཞལ་བ་དེ་ལས་སྤང་མགོ་ནི་མ་སྐྱར་དུ་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མེད་པའི་
ཡོན་ཏན་ལྷིད་དང་། དེང་དངས་ནས་འོག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་སྲིད། ཐལ་བ་དེས་ན་དེ་
ཚོས་ཅན། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ཏུ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་མེད་པ་དེའི་སྲིད། དེ་ལྟར་ཐལ་བས། གཏན་ཚིགས་འཕངས་པ་དེའི་སྲིད་ཡན་ལག་
ཅན་རྗེས་གཞན་དེ་ཚོང་མས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་དང་ངོ་བོ་དག་སྤང་རུང་མཐོང་བ་མེད་པའི་
སྲིད། དེས་ན། སྤོབ་དཔོན་གྱིས་སྤང་དམའ་བའི་བྱུང་བར་འཇིག་པ་མེད་པ་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཚོས་
ཅན། དམ་བཅའ་གསུམ་ཀའི་ཞེན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཅན་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་མེད་ན་གསུམ་པོའི་
ཞེན་དོན་མི་འགྱུར་པའི་བྱུང་བར་གཞན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་པའི་སྲིད། གྱེ་བྲག་པ་ན་ལེ། རྩལ་སྤྲོ་མོ་
ནས་བརྩམས་པའི་རྗེས་གྱི་སྤོང་བ་དག་སྤང་ལ་བཅའ་བ་ཉིད་གྱི་སྲིད་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཐམ་ཁོ་ནའི་ལྷིད་སྤང་
གིས་རྟོགས་གྱི། རྗེས་གཞན་སྤྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལྷིད་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་། སྤང་གིས་མི་རྟོགས་པའི་སྲིད་ན་སྤང་རུང་གི་
གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་བཞག་པའི་ལྷིད་སྤང་གིས་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར།

འོ་ན་རྒྱལ་བ་དེའི་ལུགས་ལ་གཅིག་ཆར་ལྡན་པ་སྟེ་སྟོམ་པ་དང་སོ་སོར་ལྡན་པ་སྟེ་བསྟོམས་པའི་རྒྱལ་སོགས་
དག་ལ་སྦྱང་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། འཇིག་རིམ་བརྟུ་ཚན་གཉིས་སོ་སོ་སོར་ཉེ་མ་སྟོམ་པར་བཅའ་བ་
དང་ལྡན་ཅིག་ཉེ་བསྟོམས་ནས་བཅའ་བ་ན་སྦྱང་ཞི་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཉེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མ་ཁོ་ནའི་
སྦྱང་སྲང་གིས་ཉོགས་པ་དེའི་ཕྱིར། གསེར་སྤྲ་ཤ་ལ་སོགས་པ་རས་བལ་གྱིས་བསྟོམས་ནས་སྲང་ལ་བཅའ་
བའི་རིམ་པ་ཡིས་སོ་སོའི་གནས་སྐབས་དང་གྲང་མཚུངས་པར་ནི་མི་རུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་སྤྲ་
མ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱང་སྲང་གིས་མི་ཉོགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཉེ་ཡུངས་ཀར་ནས་བཅུམས་ཉེ་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ཆེན་སོ་
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་པའི་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྲིང་བ་ཡི་སྦྱང་བ་སྲང་གིས་ཉོགས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཡན་ལག་ཅན་དེའི་རྒྱ་རྒྱལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་སྦྱང་ཉིད་སྲང་གི་གཞལ་བུར་འགྱུར་ཉེ། ཡུངས་ཀར་བར་
གྱི་སྦྱང་དག་གྲང་ཆུང་དུ་ཤིན་ཏུ་ཉོགས་པར་དཀའ་བས་ན་འབྲས་བུའི་སྦྱང་ཞི་སྲང་གིས་མི་ཉོགས་པའི་ཕྱིར།
མདོར་ན་དམ་བཅའ་གསུམ་གྱི་ཞེན་དོན་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་དེ་ནི་རས་
བལ་གྱི་འདབ་མའི་སྦྱང་བ་ཞེན་དུ་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་རུང་དུ་མེད། དེའི་འབྲས་བུ་སྦྱང་ཞི་སྤྲ་རུང་ཚད་མས་ཉོགས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གསེར་སྤྲ་ཤ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། རང་གི་
ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་དྲི་རོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་སོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལ་མེད་པའི་རེག་བྱའི་ཡོན་
ཏན་སྦྱང་ཉིད་ཉོགས་པ་མེད་པ་སྟེ་དེས་མཚོན་ནས་དེའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་སོ་ཐམས་ཅད་ཉོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྦྱང་ཉིད་བཀག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྲང་དམའ་བའི་བྲུང་པར་འཇིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའི་མདོ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཉེ་བར་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ཉེ། ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་གསུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་ལྷག་སོ་དང་དྲི་རོ་སོགས་ལྷག་སོ་ཡོད་ན་རྣམས་དུ་རུང་བ་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་
གྱི་དབང་སོས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མདོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་སོགས་ཚོས་གྱི་རོ་བོ་ལ་
གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལ་སེལ་བྱེད་ཚད་མ་བཞིས་གཞོད་ཚུལ་རི་སྐད་བཤད་པའི་སྦྱོགས་གྱིས་ནི་ཚོས་ཅན།
དེ་ལས་གཞན་དམ་བཅའ་སྤྱི་མ་གསུམ་གྱི་དབང་བཟོད་དང་དེའི་ཞེན་དོན་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཚུལ་ཡང་
ཉོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཞེས་སོགས་དམ་བཅའ་དེ་གསུམ་ཀས་ཞེ་འདོད་ལ་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་
གཞན་ཚོས་གསུམ་ལྡན་དུ་དམ་བཅས་ཤིང་། ཚོས་གསུམ་སོ་དེ་ལ་དམ་བཅའ་བ་སོའི་ཁས་བྲལ་སྤྱི་དང་

རང་གི་ཚིག་དངོས་ཤུགས་དང་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་། ལྷ་དབང་ལྷ་རྣམས་ལས་ཀྱང་གཞོན་པ་
 དག་ནི་སྲིད་པས་ནའོ། །དེ་ཡང་ཞེན་དོན་གཅིག་ཤུ་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
 བའི་སྲིད་པོ། །ཞེས་པས། མངོན་སུམ་གྱིས་དང་སྲང་དམའ་བའི་བྱུང་བར་མི་འཇིག་པའི་སྲིད་ཞེས་པས་རྗེས་
 དཔག་གིས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་རྗེས་དག་རྗེས་དང་རྗེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྲིད་པོ། །ཞེས་པས་ཁས་སྤངས་
 དང་རང་ཚིག་འགལ་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། ཚད་མ་གྲུབ་པ་དང་མངོན་སུམ་གྱི་ལེ་ཏུར་གསལ་ལོ། །དེ་ལྷ་ན་ཡང་སེལ་
 བྱེད་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་གཞོན་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་རྗེས་
 གཞན་དུ་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་སྟད་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་དང་། ཁས་སྤངས་དང་
 རང་ཚིག་ནི་གོགས་བྱེད་ཅམ་སྟེ། དམ་བཅའ་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་
 སྟོན་པ་ཞེས་འདི་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་ནས་གཞན་ཤུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དགག་ཚོས་བསྐྱབ་བྱ་ན་
 ཚོས་མ་ཐུན་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའི་སློབ་ནས་མཚན་གཞི་དགག་སྤྲོ་མར་ངེས་བཟུང་དོན་མེད་
 འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའི་སློབ་ནས་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་
 རེ། བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་གཞན་སྤྱི་ཚོལ་དག་ལ་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་
 ལྷ་བྱའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྐྱའི་མི་ཏྟག་སྟེ། མེག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་ལྷོ་བཞིན། ཞེས་དེ་ལྷར་
 བཞོན་དེ། དེའི་ཚེ་ན་སྐྱ་དང་སློབ་མེག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཚོལ་བས་མི་འདོད་ནའང་བསྐྱབ་
 བྱར་འགྱུར་ཏེ། དེར་བསྟན་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱའི་དུས་གསུམ་ཀའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་
 སྲིད་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱའི་ཚོལ་བས་འདོད་པའི་བྱུང་བར་ད་ལྷ་བསྐྱབ་
 བྱར་གཟུང་བཞིན་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེས་ཤེས་བྱེད་སྐྱབས་ཀྱི་ཚོལ་བས་
 མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་དེའི་སྲིད། དོན་ནི་སྤྱི་ཚོལ་ཤེས་འདོད་དང་ཚོལ་བ་ལ་བསམ་
 བས་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་ཅན་པས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས། ཞེས་པའོ། འོགས་ལྷའི་
 འདོད་པ་ཤེས་བྱེད་སྐྱབས་ལ་སྟོས་པ་དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་དཔེ་དང་གཏུན་ཚིགས་དག་མ་གྲུབ་པ་སུན་
 འབྲིན་གྱི་དཔེར་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རི་བོང་གི་དུ་སོགས་མ་གྲུབ་པ་ཀུན་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་
 ཞེས་པའི་སུན་འབྲིན་འཕེན་རིགས་པ་ལས་མ་འཕངས་པའི་སྲིད་པོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། དེ་ལྷར་ཐལ་བ་

མེད་དེ། དཔེ་ཉམས་མ་གྲུབ་པ་ནི་ལས་དང་བྱ་བ་བྱེད་པོ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡན་ལག་
 ལྡེའི་ནང་ནས་དམ་བཅའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ནང་ནས་ཁས་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དཔེ་ཉམས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། ལས་ལ་སོགས་པ་ཡི་ཁྱད་པར་ཉི་
 བར་བཀོད་པ་ཡི་ཡན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ལས་རྣམས་པར་འབྱེད་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་
 པས་ན་ཞེས་པའི་ཡན་ཡང་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཚོལ་བའི་རྣམས་པ་ལགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཚོལ་བ་དེས་སྤར་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་
 ཐམས་ཚོ་ཚོལ་བ་གང་གིས་ཁས་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁས་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་
 ཡང་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། མདོར་མ་བཤད་པ་ཁ་བསྐྱང་། མདོ་ནས་བཤད་པའི་ཉམས་
 པ་དེ་ཉིད་སྐར་ཡང་བཤད། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་གཞིར་
 གང་འདོད། ཚོས་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ནའང་། ཚོས་ཚོས་ཅན་གཉིས་པོ་པན་
 ཚུན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་སྟེ། རོན་གཞན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་རིགས་པ་ཅན་པས་ཁས་
 སྒྲུབ་པའ། དེའི་ཚེ་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེའི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉམས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་རྗེས་
 སྟེ་མི་འགོ་བ་དང་། དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཁས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་དེ་ཉམས་སྐྱབ་
 འདོད་མིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྤེལ་གསལ་བས་སོ། །འདིར་འང་ཞེས་པ་ནི། མདོར་ན་ཚོས་དང་
 ཚོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་བྱར་བརྗོད་པའི་སྟོན་དེ་ཉིད་ཚོགས་པ་ལའང་འཇུག་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྐྱེ་ཚོགས་རོན་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་གང་རུང་ལ་
 འཇུག་པར་འདོད་དོ། །ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་སུ་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། དེའི་མཚན་གཞི་ལ་
 བྱི་ཅི་རིགས་པར་ཚོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་ངོས་འཛིན་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཚོས་བསྐྱབ་བྱ་ན། ཞེས་དང་། ཚོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་དེ་འཇུག་པ་ནི་གཞིར་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་
 བྱི། ཁྱེད་རང་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་བཏགས་པས་ཉེས་པ་དེ་དག་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རྣམ་འགྲེལ་
 མཛད་པ་ཚོས་ཅན། རིགས་པ་ཅན་པ་ཉམས་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་མི་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་བྱེད་
 ཉམས་ཀྱི་ཀྱས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའི་འགྲུལ་ཉིད་ལས་གྲུབ་བསལ་མེད་ཅིང་དབག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་

དུ་བྱས་པའི་དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་བྲིད་ཀྱི་དེ་ལའང་དཔེ་རྟགས་མ་
 གྲུབ་པ་དེར་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བྲིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཀོད་བཞིན་
 བ་ལ་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བའི་དགོས་པའང་མེད་དེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་དང་སོགས་པ་དཔེའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྲིབ་པ་སྟེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དུས་གཞན་བཅད་སྤྱིར་ཞེས་པ་དེ་ནི་
 བསྟན་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་ལེ། བྱ་བ་དུས་གསུམ་ཞེས་
 པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་འཇུག་སྟེ། དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ངེས་བཟུང་སྟོས་པས་སོ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་
 བྱ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་ཞེས་སམ། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་སྟོར་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ངེས་བཟུང་སྟོར་སྟོར་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ཡིས་ནི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ངེས་བཟུང་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ། དེ་མ་
 བརྗོད་ཀྱང་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དེ་དམ་བཅའ་ཐལ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གྲུབ་
 བརྗོད་སྐྱབ་བྱེད་སྤྱིར། །ཞེས་སྐབས་པའི་སྤྱིར། དེའི་སྤྱིར་ལུགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཞེས་པའི་མཇུག་དེར་
 ངེས་བཟུང་བརྗོད་པས་ན་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་ལ་དམ་བཅས་བྲིབ་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་
 ན་རིགས་པ་ཅན་པའི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ནི་འཐད་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་གྲུབ་སོ། །དེ་ལ་
 འདི་སྐད་ཅེས། གྲུབ་བསལ་མེད་ཅིང་དཔག་འདོད་ཅན། །བསྟན་བྱ་བ་དང་གང་འབྲེལ་བ། །གཞན་ལུགས་བསྐྱབ་
 བྱའི་མཚན་ཉིད་དེ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱེད་སྐབས་ཞེས་ཟེམ། །དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་བལ་ཡང་། །བསྟན་བྱ་བ་
 དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ། །ཁོ་ན་བ་དང་རང་ཉིད་ཀྱི། །དོན་མེད་བསྐྱབ་བྱའི་སྟོན་དུ་འགྱུར། །བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྐྱངས་
 རྟོགས་མཚན་ཉིད། །འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཁོ་ན་ཡི། །རྣམ་བཅད་མེད་ཀྱང་སྟོན་མིན་ལ། །དེ་སྤྱིར་རང་ལ་མི་
 མཚུངས་སོ། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོར་རིགས་པ་ཅན་པ་ན་ལེ། དམ་བཅའ་བ་དང་གཏན་ཚིགས་དག་
 འགལ་བ་ནི་དམ་བཅའི་སྟོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་སྤྱིར། །ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་
 བུའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། འོ་ན་འདི་འདྲ་དེ་རྟོགས་སྟོན་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་
 པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྟོན་དཔོན་གྱིས་དེར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ལན་ལ། གཉིས་ཏེ། འགལ་བའི་
 དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། དེའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་འདོད་ལུལ་དང་
 འགལ་བའི་དོན་གང་ཡིན། འདོད་ལུལ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའོ། །ཞེ་ན། དེའི་དོན་འདོད་ལུལ་སྐྱབ་པ་ལ་མན་པ་

མེད་པ་ལ་བྱེད་དམ། འདོད་ཡུལ་གྱི་ཚོས་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་རྣམ་ཁས་ལེན་པ་
 དེ་རྣམ་ཅི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ། གཞན་རྟགས་དཔེ་ལ་སྟོས་པའི་སྐྱོན་ཅི་
 རྩོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་རྣམ་རྟགས་འདོད་ཡུལ་གྱི་ཚོས་ཅན་ལ་མེད་ནའང་
 རྩོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རྟགས་སྐྱོན་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། རྟགས་དམ་བཅའ་དང་
 འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། སྐྱོར་བ་དེས་བསྟན་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 བོ། རྣམ་རྟགས་ལྟེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱོར་བ་འདི་ལ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་
 བཤོད་པ་དང་ལྷན་པས་སྐྱ་ལ་རྟག་པ་དེ་རྣམ་བཟོད་པར་བྱེད་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་རྟག་པ་དེ་ནི་སྟོག་
 པར་འགྱུར་ན་ཡང་སྐྱ་དེ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མ་ཐུན་དཔེ་
 བསྟན་པ་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་སྐྱ་མི་རྟག་པ་བྱོད་ཀྱི་བཟོད་བྱར་མཐོང་བ་ཅི་ཞེས་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། བྱེད་པར་སྐྱ་ལ་ནི་གཞན་རྟག་པ་དམིགས་བསལ་དུ་བཟོད་ནས། ཐམས་ཅད་མི་
 རྟག་ཅེས་པའི་སྐྱིར་བཏང་གི་ཚིག་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལ་འབྲས་བུ་འང་ཅི་ཞེས་ཡོད་དེ། སྐྱིར་བཏང་གི་ཚིག་ནི་
 རྗེས་སུ་འཇུག་པས་ན་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལ་འདོད་རྒྱས་པའང་མ་ཡིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱ་ལ་
 གནས་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་སེལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོར། ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ནི་ཚོས་མི་མ་ཐུན་དཔེར་བཟོད། །ཅེས་པའི་དོན་འཆད་དེ། འོན་སྐྱོར་བ་དེས་ཅི་ཞེས་བསྟན་
 ཞེ་ན། སྐྱོར་བ་དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་གཞན་དུ་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་བཟོད་
 བས་ཡུལ་གཞན་སྐྱ་ལ་ནི་དེ་དང་འགལ་བ་རྟག་པར་སྐྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
 འདུས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། བུམ་པ་བཞེན། སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པར་འགྱུར་ལོ། །འདི་ལ། གཉིས་ཏེ། གུན་ལ་གྲགས་པའི་གཞན་ཡིན་རྟགས་སུ་འགོད་ན་རྩོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་
 པར་བསྟན། འགལ་ཞེས་ལ་གྲགས་པའི་གཞན་ཡིན་རྟགས་སུ་འགོད་ནའང་རྩོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པ་དེ་ཡང་འབྲད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་སྐྱི་
 བོ། བྱེད་པར་སྐྱ་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱབས་འགའ་ཤིང་ཤ་ཉིད་ནི་ཤིང་མ་ཡིན་ཞེས་པ་བཞེན་
 དུ། ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་མཉན་པ་སྐྱ་གཅིག་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་སྐྱ་དེ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མིན་པ་མིན་ཏེ། སྐྱ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཀུན་ལ་དེ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
འདུས་པ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
སྐྱོར་བ་དེའི་དོན་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་སྲིད་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་ཉལ་ས་མ་གྲུབ་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཚོས་ཅན་སྐྱ་རང་ཉིད་ནི་སྐྱ་མི་ཉལ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚོས་ཅན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་
དངོས་པོར་གྱུར་པ་ནི་ཤེས་བྱེད་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད་ཏེ། དེར་གྲུབ་པ་ལ་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་ཐ་དང་
དགོས་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་ཉལ་ས་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་། མ་དེས་པའི་ཉལ་ས་
ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ཉལ་ས་ཀུན་ལ་སྤོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པའི་ཉལ་ས་ལ་མཚུངས་
ཏེ། སྐྱ་བྱས་མི་ཉལ་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཐ་དང་པའི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་སྲིད། ཞེ་ན། མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་
པ་ཐ་དང་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་སྲིད་ལོ། །དེ་སྐྱབ་པ་ནི། དངོས་པོ་དེ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཉལ་པའི་དོར་གཅིག་
པ་དེ་ཉིད་དང་རྣམ་གཞན་ཉིད་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པར་ནི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་ལྡོག་པ་ཐ་
དང་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད། དོན་བསྐྱབ་བྱ་དང་གྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དཔག་བྱ་དང་
དཔོག་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་གནས་པ་འདི་ཚོས་ཅན། ཉལ་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་པ་སྟེ་སྤང་བའི་ཐ་དང་ལ་
བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཉལ་ས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རང་མཚན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅི་ལྟ་བའི་ཐ་དང་པ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་
འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཉལ་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཐ་དང་དུ་སྤང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་འཇུག་ཡུལ་ལ་
མི་སྐྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་སྲིད་ལོ། །སྐྱ་མི་ཉལ་སྐྱབ་ལ་སྐྱ་མ་ཡིན་མ་ཡིན་པ་ཉལ་ས་སུ་བཞོད་པ་འདི་ནི་
ཚོས་ཅན། ཉལ་ས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པའི་སྐྱོ་ལ་ཐ་དང་དུ་སྤང་བ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་
ཅན་གྱི་ཚོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་དེས་ནའོ། །དེས་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་བུམ་པ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པ་ལ་
འདུས་བྱས་ཉལ་ས་སུ་བཞོད་པ་ཡང་ཉལ་ས་དང་ཉལ་ས་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་དང་སྐྱི་ཡི་ཚོས་ཐ་དང་པའི་
སྲིད། དཔེར་ན་ཚོས་བྱང་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་ཞེས་པའི་ཉལ་ས་ཀྱིས་ཚོས་བྱང་གི་སྐྱ་ལོ་མི་ཉལ་པར་སྐྱབ་པ་བཞིན་
ནོ། །ཚོས་བྱང་ཚོས་ཅན། སྤོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནའང་ཚོས་ཅན་ཚོས་སྐྱ་དང་ཐ་དང་དུ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་གོང་གྲུ་རྩ་ཅན་འདི་ཚོས་
ཅན། ཉལ་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྲིད། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་ཡང་ན་ཚོས་བྱང་དེ་ཚོས་

ཅན། ཚོལ་སྐྱ་མི་ཉག་པ་བསྐྱབ་བྱར་སོང་བའི་དུས་སུ་ཕྱོགས་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོང་གི་ཉག་ས་ལས་དེ་
ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚོལ་གསུམ་ཉོག་ས་ནས་ཚོལ་སྐྱ་ཉག་འཛིན་གྱི་ཉོག་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ནི། ཕྱོགས་
ཚོས་ངེས་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚོལ་སྐྱའི་མིང་གིས་བསྟན་ནས། བསྐྱབ་བྱའི་དུས་གྱི་ཚོས་ཅན་ནི་ཚོལ་སྐྱའི་གཞི་ལྡོག་
ཅིག་ལ་བྱེད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་མི་ཉག་པ་ལ་མཉན་བྱ་བའོད་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེ་ན།
བྱང་པར་མཉན་བྱ་ཡང་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པའི་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཉག་ས་སུ་བའོད་པའི་
དོན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་དང་ལྡོག་པའི་ཚོས་ཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན།
རྒྱས་པར་བཤད། མ་དམིགས་པའི་ཉག་ས་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལོགས་སུ་མི་སྣོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
མདོར། གང་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་དག་དང་ནི། །དེར་སྐྱང་པལ་ཆེར་ཕྱོགས་ཚོས་ཉིད། །ཅེས་སོགས་གྱི་དོན་
འཆད་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚོད་པ་སྐྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྣོབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
སྟོན་པའི་མདོ་ཡིས་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མདོར་བསྐྱས་ནས་གསུངས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་
ཡོད་དེ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྐྱང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན་བདེ་བར་བརྩུང་བ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚོས་ཅན་སྐྱེ་དེ་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་ལྟ་བུས་བྱང་པར་དུ་བྱས་སམ་མ་
བྱས། མ་བྱས་ན་ཕྱོགས་ཚོས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། བྱས་ན་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། དཔེ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་
ཐལ། ཚོས་ཅན་སྐྱའི་བྱང་པར་གྱི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ལ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། དངོས་ལན་གདབ་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱིར་རྣམ་གཅོད་དེ་ལ་ཚོས་གྱི་ཚིག་སྤང་ཐད་པར་བྱེད་པའི་དབྱེ་བས། མི་ལྡན་པ་
དང་གཞན་དང་ལྡན་པ་དང་ཞིན་ཏུ་མི་སྦྱིད་རྣམ་གཅོད་བྱེད་པ་གསུམ་དུ་འབྱེད་དེ། དཔེར་ན་བྱང་པར་དང་ངེས་
བརྩུང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནག་པ་འཕོང་རྒྱུན་ཞེས་པའམ། བྱང་པར་ཅན་དག་དང་ངེས་བརྩུང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
བརྗོད་པ་ནག་པ་བས་སྦྱིད་སྐྱབ་འཕོང་རྒྱུན་ཞེས་པའམ། བྱ་བ་དག་དང་ནི་ངེས་བརྩུང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་
མཚོ་སྦྱིས་ལ་སྟོན་པོ་སྦྱིད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ངེས་བརྩུང་གི་
ཚིག་དངོས་སུ་སྦྱོར་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ལས་དེ་དོན་ཉིད་ནི་ཉོག་ས་པར་
འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དག་རྣམས་ནི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནག་
པ་འཕོང་རྒྱུན་ཞེས་པ་དེར་ཡང་ཚོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་རྒྱའོ་འཕོང་མི་རྒྱུན་པ་རྣམས་པར་གཅོད་

བའི་དོན་རྣམས་ལ་འདི་ཉོག་པ་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གྲགས་པ་དང་བྱས་པ་དང་སྐྱེ་བའོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་
 ལྷ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་གཅོད་གསུམ་ཡོད་པ་དེས་ན་བྱད་པར་ཅན་སྐྱ་དེའི་བྱད་པར་གྱི་ཚོས་
 བྱས་པ་དེ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་སྐྱ་དེ་ཚོས་གྱི་བྱད་པར་བྱས་པས་མི་
 ལྷན་པ་རྣམས་པར་གཅོད་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དགའའི་རབ་
 དབྱེ་སློས་པའི་དགོས་པ་སྦྱིར་བཤད། གྲེ་བྲག་ཏུ་ཡང་དག་གཉིས་དང་མཉན་བྱ་སློས་པའི་དགོས་པ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་མདོར། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་སློབ་པ་འགལ་ཉགས་གཉིས་གྱི་དཔེ་
 སློས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་གཉིས་པོ་
 དེ་ལོག་ཕྱོགས་ལ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་མཉན་བྱ་དང་སྦྱི་
 གཞལ་བྱ་དག་སློས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་འགོ་དང་སློབ་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་
 དོ་ཞེས་ཅོད་པ་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར། མ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་སློས་པ་ཚོས་ཅན།
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་མི་མ་སྐྱོན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་སློབ་པ་ཅིག་དགོས་པོ་ཞེས་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་གཉིས་སློས་པའི་དགོས་པ་བཤད། མཉན་བྱ་
 སློས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོའི་དང་། ལུན་མོང་གི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 གསུམ་སྟེ། ཅོལ་བྱང་འབྲས་ཉགས་གྱི་དང་། བྱས་པ་རང་བཞིན་ཉགས་གྱི་དཔེར་སློས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་
 དགོས་པ། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དགོས་པ་ནི། རང་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་འབྲས་བུའི་ཉགས་
 གྱིས་ནི་གོ་བྱ་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེའི་
 ཕྱིར་ཅོལ་བྱང་དཔེར་སློས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མི་ཉགས་
 སྐྱབ་ལ་ཅོལ་བྱང་བཀོད་པ་དང་འདྲ་བ་མ་སྐྱོན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་གོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 དེར་སློས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བཀོད་ཚོད་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། སོང་ཚོད་ལ་དུང་སྐྱ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་རང་རྒྱ་སྐྱ་
 མི་ཉགས་པ་སློན་སོང་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཅོལ་བྱང་ཉན་ཤེས་མ་འཇུག་པ་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ན་ཅོལ་
 བྱང་ཉན་ཤེས་མ་འཇུག་པ་འདི་འདྲ་ཚོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་དང་
 དེས་འགལ་བ་སྐྱ་མི་ཉགས་པའི་འབྲས་བུར་གྲུབ་པས་སོ། །ཉགས་གྲུབ་སྟེ། རང་རྒྱ་སྐྱ་ཉགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་

དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་སྤྱི་ལ། རེས་འགའ་འབྲས་བུ་མ་བྱེད་པ་འགའ་བའི་སྤྱིར། མི་འགའ་ཏེ། རྒྱུ་ལ་ལྟོས་
ནས་འབྲས་བུ་སྤྱིར་དོ་ཞེ་ན། སྐྱ་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་ལ་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་པ་ཀྱུ་ཏུ་པན་
བ་ཉེ་བར་སྐྱོར་བུ་ས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལ་མི་རུས་ཀྱང་དེ་ཕོས་པའི་དབང་པོ་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་སེལ་
དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུ་བཅུ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བར་རེས་པ་མ་ཡིན་
བར་ཐལ། རྒྱུ་དེའི་སྐར་ནས་ཡོད་པའི་སྐྱ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་སྐྱིབ་བྱེད་
སེལ་བ་དང་དབང་པོ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོལ་བྱུང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་
རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་བྱུང་བའོ། དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྐྱོས་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་
མཚན་དང་དགོས་པ་གཉིས་དང་བཅས་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་ན་
གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བས་རང་བཞིན་ཀྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་
འབྲས་བུ་དེ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་སོ། །འདིར་བཤད་པའི་གཏུན་ཚིགས་
དང་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟེན་པའི་གཏུན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་། འདིར་
གཏུན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཅུ་བཤད་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གིས་དོན་ཚུལ་
གསུམ་ཚང་བའི་གཏུན་ཚིགས་བརྗོད་བྱུང་བུས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་
འདིར་ཚོལ་བྱུང་སྐྱོས་པ་མི་འཐད་དེ། འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་ནི་གོ་མི་ཚོད། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བཟུང་ན་
ནི་འབྲུལ་གཞི་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དུ་བཤད་པའི་ཚོལ་
བྱུང་དེས་ནི་རང་བཞིན་ཀྱི་རྟགས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའང་བཤད་དེ། དེ་དུང་སྐྱ་མི་རྟག་
སྐྱབ་ཀྱི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཚོལ་བ་ལས་བསལ་བ་ཉན་ཤེས་དང་དེ་ལས་
སྐྱེ་བ་དུང་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚོལ་བྱུང་ཞེས་འབྲས་བུ་དཔེར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ལས། ཡོངས་
གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་འབྲས་བུ་གཏུན་ཚིགས་གཉིས་པོ་འདི་རབ་ཏུ་སྤྱི་བ་ཚོས་ཅན། དགོས་
པ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་འཇུག་རང་གི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་
པ་ཅན་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་བསྐྱབ་བྱེད་ཚོས་དེ་དང་འབྲུལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། ལྟན་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ལ་བདག་གཅིག་པ་

དང་དེ་བྱུང་དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་འབྲེལ་བ་སྲིད་པའི་སྲིར་ན་གཏམ་ཚིགས་མ་ཡིན་ལོ་
ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་སྐབས་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པ་མེད་པར་ནི་སྐབས་བྱེད་མ་ཡིན་ལ། ངེས་པ་དེ་
ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞིང། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཉིད་
བསྐྱབ་བྱ་ཉོགས་པའི་སྐབས་བྱེད་ཡིན་གྱི་ལྡན་པ་ཅན་སོགས་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ།
མཉན་བྱའི་དཔེས་སློག་སོགས་སློག་པ་རྒྱུ་པ་ཅན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དགག་དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་
བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། སློག་པ་རྒྱུ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དགག་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། སློག་དང་མཉན་བྱ་མཚུངས་པར་བསྟན། མི་མཚུངས་པའི་སྐབས་བྱེད་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། སློག་ལྡན་དུ་དམིགས་པ་དེ་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐབས་པའི་
སློག་པ་རྒྱུ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་སློགས་ལས་ནི་སློག་མཐུན་སློགས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་སློག་གཉིས་ཀ་མེད་
པའི་སྲིར་ཏེ། མཐུན་སློགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཟུང་དུ་མེད་པའི་སྲིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ། གསུམ་སྟེ།
ནང་འགལ་བས་དང། འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང། གཞོད་བྱེད་མེད་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློག་ཚོས་ཅན།
གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐབས་པའི་མཐུན་སློགས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་གནས་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་
སློགས་ལས་སློག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་ནའོ། །འབྲེལ་སྟེ། སློག་པ་ངེས་པ་ཉིད་ནི། ཉགས་ཚོས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་
ངེས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་ལ། དེ་ཡང་ཉགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་མེད་པའི་སྲིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་
དང། དེ་ཡོད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲེལ་བར་སློག་ནི་ཚོས་ཅན། དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་སློགས་ལས་
སློག་པ་དང། མཐུན་སློགས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དེ་ཁྱོད་རང་གི་བདག་ཉིད་དམ་
རྒྱའི་དངོས་པོར་ནི་གྲུབ་ན་དེ་སྐབས་ཀྱི་སློག་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པ་དའི་སྲིར། འོ་ན་སློབ་དཔོན་
ཀྱིས་དེ་འདྲ་དེ་སློག་པ་རྒྱུ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་སློགས་
ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སློག་པ་འང་འབའ་ཞེག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་སྲིར། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་སློག་
པ་མི་འགྲུབ་པ་དའི་སྲིར་དེ་ཚོས་ཅན། དེ་གྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏམ་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གོ་བར་བྱེད་
པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །གོང་གི་ཉགས་སྐབས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ནི་སློག་པ་ཡིས་སློག་སོགས་དག་ནི་སློག་
པར་འགྱུར་ན་སློག་སོགས་མེད་པས་བདག་མེད་ལ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ན་ཡང་སློག་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དོན་གཞན་སྒྲོག་པར་ནི་གྲུར་པ་ཡིས་འབྲེལ་མེད་གཞན་སྒྲོག་པར་ནི་མི་རུང་བའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ། འབྲས་བུ་
ཡིན་པ་དགག་མི་མ་སྐྱུན་སྲོགས་ངོས་མི་ཟེན་པས་ན་སྒྲོག་པ་མི་འབྲུབ་པའོ། །དང་བོ་ནི། སྲོག་དེ་བདག་དེ་ལས་
རྒྱུང་ངོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བདག་དེ་དམིགས་པ་ན་སྲོག་དེ་དམིགས། བདག་ཉོགས་པ་མེད་པར་ཡང་སྲོག་མ་ཉོགས་
ན་བདག་སྲོག་གི་རྒྱ་འབྲས་འདི་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་གཉིས་པོ་ལ་མཐོང་བ་རྗེས་འགྲོ་དང་མ་མཐོང་བ་སྲོག་
པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། བདག་དེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྲུར་པའི་སྲིད་པོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐབས་
ཀྱི་ཚོལ་བ་ཚོས་ཅན། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོག་པའི་བྲུབ་པའང་ངེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མ་སྐྱུན་སྲོགས་
ལས་སྒྲོག་པ་ཤེས་པ་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། གཞི་གཞན་གང་ལའང་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཀྱི་བདག་དེ་
བྱམ་སོགས་ལ་མེད་ཅེས་གང་ལས་ཤེས་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་ངོར་བྱམ་པ་བདག་མེད་དུ་སྐབས་པའི་སྐྱང་རུང་མ་དམིགས་
པའི་གཏུན་ཚིགས་མི་འཇུག་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་བྱམ་པ་དང་གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་མེད་དུ་ཤེས་ཏེ། སྲོག་
ཡོད་མེད་དུ་ཤེས་པའི་སྲིད། ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྲོག་སོགས་གཞི་ལ་ལར་མཐོང་དུ་རུང་བ་ཡིས་གསོན་ལུས་ལ་
ཡོད་པ་དང་བྱམ་སོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཉོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བདག་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་ན་གསོན་
ལུས་དང་བྱམ་སོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཉིད་ནི་ཉོགས་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། དེ་ཉོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དེ་སྐྱང་དུ་
མི་རུང་བའི་སྲིད་དང་། སྲོག་གི་རྒྱ་གང་ཞེས་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན་བྱམ་པ་ལ་སྲོག་མཐོང་བ་མེད་པ་ཡིན་ན་
གསོན་ལུས་ལ་སྲོག་དེ་སྐྱང་རུང་དུ་མེད་པར་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གསོན་པོའི་ལུས་ལའང་བདག་དེ་སྐྱང་
རུང་དུ་མེད་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་ནི། བྱམ་སོགས་ལས་ཐ་དད་པའི་གསོན་ལུས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། སྲོག་མེད་དེར་
ཉོགས་རིགས་པར་ཐལ། །བྱམ་སོགས་དང་རུང་ཟད་བདག་མེད་དུ་ཚོས་མ་སྐྱུན་པའི་སྲིད། ཞེ་ན། བྱམ་སོགས་
རྣམས་ཚོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་པར་ཅེས་མི་དཔོག་སྟེ། གསོན་ལུས་དང་གཞལ་བུ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་
སྲིད། བྱམ་སོགས་བདག་དང་བཅས་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འདོད་མི་འདོད་ཅམ་གྱིས་དེར་མི་འབྲུབ་སྟེ། བྱམ་
སོགས་བདག་མེད་དུ་སྐབས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་སྲིད། བྲུབ་པ་ནི། ཚད་མ་ཉིད་གྲུབ་མཐའ་འདོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་
ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་གིས་རུས་ཏེ་མི་རུས་པའི་སྲིད། འོ་ན་
སྲོག་སོགས་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། སྲོག་དང་མིག་འབྲེད་འཇུག་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱན་འདོད་རྩོལ་བ་གསུམ་
ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། བྱན་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་ཡུལ་དབང་སྒོ་གསུམ་ལས་བྱུང་ལ། དེ་ཡང་ནི་པན་ཚུན་རྐྱེན་ལ་

ཅི་སྒྲིལ་པའི་རང་གི་རིགས་འབྲས་སྐྱ་མ་ལས་བྱུང་ངོ། །དེ་སྐྱབ་པ་ནི་བདག་ཉུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཞི་སྒྲོག་དང་མིག་
སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་ཚོས་ཅན། རིགས་འབྲས་སྐྱ་མ་དེ་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་པན་བཏགས་སྒྲོབས་
ཀྱིས་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སྒྲོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་རྒྱུར་
རྟོག་ན་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། མཉན་བྱ་དང་སྒྲོག་སོགས་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། སྒྲོག་ཁྱབ་འཁྲུལ་
བ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་ཚོལ་བའི་དོར་སྒྲོག་པ་སྐྱབ་བྱེད་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་
ནི། གཤམ་ཏེ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོག་དེ་སྒྲོག་པ་རྒྱུར་བ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་མཉན་བྱ་འདི་ནི་འཁྲུལ་བའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
འདི་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དགག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་མཉན་བྱ་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་མིན་མི་
མཐུན་སྒྲོགས་ཉིད་ལས་སྒྲོག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་པ་ན། དོན་ཀྱིས་མཉན་བྱ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མཐུན་སྒྲོགས་ཀྱི་འང་
རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ན་གཞན་སྒྲོག་ཚོས་ཅན། སྒྲོག་
པ་རྒྱུར་བ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐུན་སྒྲོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དེ་ནི་སྤོང་ལ་འང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དང་།
བསྐྱབ་མིན་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་བཅད་ཅེས་བརྗོད་ན་བསྐྱབ་བྱ་མཐུན་སྒྲོགས་ལ་གནས་པར་
ཡང་བརྗོད་དགོས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྒྲོག་གི་ཚུལ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གཅིག་
གིས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བརྗོད་དེ། གཅིག་པོས་དོན་ཀྱི་གོ་བས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་མཐུན་སྒྲོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་
བ་མེད་པ་ལས་སྒྲོག་པ་མེད་པ་འདི་འདྲའི་མི་འཁྲུལ་བ་བྱུབ་པ་མེད་དེ། མཐུན་སྒྲོགས་ལ་བཀག་པ་འགོག་པར་
བྱེད་པ་ནི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལས་གཞན་ཅེ་འདྲ་ཞེས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་པོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲོག་དེ་དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་མཐུན་སྒྲོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྒྲོག་གཉིས་ཀ་མེད་དེ། དེ་དུས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མཐུན་སྒྲོགས་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར་
མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ལ་གསོན་ལུས་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ངེས། གསོན་ལུས་ནི་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བས་མཐུན་
སྒྲོགས་མ་ཡིན། གསོན་ལུས་མ་ཡིན་པ་ནི་བདག་མེད་དུ་ངེས་པས་མི་མཐུན་སྒྲོགས་སུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར།
ཅ་བར་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོར་མེད་པ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་སྒྲོག་དེ་སྐྱབ་མིན་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་མེད་པའོ་ཞེས་བྲིས། དེ་མི་འཐད་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། ཁས་སྤངས་འགལ་བས་དང་། རིགས་པས་དང་། དགག་
སྐྱབ་ཀྱི་རྟོན་ངོས་བརྒྱུང་ནས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོག་དེ་མཐུན་སྒྲོགས་ལས་སྒྲོག་པ་མེད་ཅེས་སྒྲོག་པ་
དེ་ཉིད་ནི་རི་ལྟར་སྒྲོག་པར་འདོད་དེ། སྒྲོག་པ་མེད་པ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོར་མེད་པ་ནི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་

གཞིར་མི་རུང་བ་ལས་སོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་སྐྱེ་བོ་ཡི་ནི་རྣམ་དཔྱད་ལ་ལྟོས་ཤིག་སྟེ་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་
སློབ་དེ་བདག་ལ་མེད་ནའང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོར་མེད་པའང་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞིར་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱབ་པའི་སྒྲིབ། རི་ལྟར་འགལ་ཞེ་ན། གཏུན་ཚིགས་སློབ་དེ་མ་ཐུན་སློབ་པ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པ་མེད་
ན་དེ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ན་མ་ཐུན་སློབ་པ་ཅི་སྟེ་འགོག་སྟེ་སྐྱོབ་པ་བཀག་
པ་ནི་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོར་མེད་པ་འདིར་ནི་མི་སྐྱབ་བ་ཐོབ་པར་ཐལ། སྐྱབ་
པ་དང་དགག་པ་མ་གཏོགས་པར་སྐྱེ་ལས་རྒྱང་བའི་ཐ་སྙད་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་པ་
ལ་མེད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །རིགས་པ་འདི་ཡིས་འགོ་བ་འཇིག་རྟེན་ལ་དགག་པའི་དོན་ནི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་
རྣམས་ལ་དགག་པ་མེད་ལ། དགག་སྐྱབ་དེ་ནི་དངོས་པོར་མེད་པ་ལའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། །གལ་ཏེ་
བྱམ་པ་ཡུལ་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་འགོག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རི་ལྟར་བྱམ་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཡུལ་
དུས་དེ་ལྟར་ནི་མི་འགོག་ རི་ལྟར་དེ་མེད་པའི་ཡུལ་དུས་དེ་ལྟར་ཡང་ནི་འགོག་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ། གསུམ་
པ་ལ། གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དངོས་པོར་མེད་པ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་དུ་ཚུགས་
ཀྱང་སློབ་པ་རྒྱང་བ་ཅན་མི་འགྱུར་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་དུ་བསྟན་པ་དེའི་སྒྲིབ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་
སྐབས་འདིར་ནི་ཚོས་ཅན། སྐྱོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་དང་དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་
པའམ་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་གང་རུང་ལས་སྒྲིབ་རོལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། སྐྱོན་རི་ལྟ་
བྱ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གཉིས་སོ། །དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་
དེ་ཚོས་ཅན། དོན་རང་མཚན་དངོས་སུ་སྤང་བ་དེ་འདྲ་མེད་ནའང་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་
གཞན་སེལ་དེ་རང་མཚན་དེ་དག་དང་ནི་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བར་སྤང་བའི་སྒྲིབ། སྐྱོན་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། སེལ་
དོར་ཡོད་ཅེས་ཐ་སྙད་རྟེན་པར་འདོད་དེ། རྗེད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་འཇུག་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་མཚན་
དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞི་མ་ཡིན་པར་བསྟན། སྐྱོན་དེའི་གཞིར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་རང་མཚན་ལ་དགག་
སྐྱབ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་ན་དོན་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཤིག་
བསྐྱབས་སམ་བཀག་པ་ན་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པ་དང་བཀག་པར་འགྱུར་ཏེ།
བྱས་མི་རྟག་བདག་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་སྒྲིབ་དང་། ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་གཞན་དང་གཞན་བཀག་པ་དང་

མི་བསྐྱབས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་བསྐྱབས་པ་དང་མི་ཉལ་པ་བཀག་པ་དག་ཚོས་ཅན་གཅིག་ལ་འདྲ་བར་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པ་ཡི་ནི་དོན་ཅན་གྱི་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྙད་ཚོས་ཅན།
རིགས་པས་མ་བཟོགས་པར་སློབ་པ་ཐ་དད་པའི་དོན་ལ་བཏེན་ནས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་པས་ངེ་སྟར་
བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སློབ་པ་སྐྱོ་ཚོགས་
པའི་ཚོས་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཚོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མི་ཉལ་པ་སྐྱ་བུ་གཅིག་སྐྱབ་པ་ན་
དེ་གསར་དུ་བཏེན་པ་སྐྱ་བུ་དང་ཉལ་པ་སྐྱ་བུ་གཅིག་འགོག་ན་དེ་ཡིས་གསར་དུ་དབེན་པ་སྐྱ་བུ་དང་གཉིས་ཀ་
ཡང་དེ་ལས་གཞན་བྱས་ཡོད་ལ་སློབ་པ་སྐྱ་བུ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་གཞན་རྣམས་བཏང་སྟོམས་པ་
སྐྱ་བུར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་སྟར་ཡང་ཐ་སྙད་དེ་ཚོས་ཅན། ཚད་མས་གཞོད་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་
པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དེ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ན་རང་གིས་རང་
ཉིད་འབྲུལ་བར་ཤེས་སམ་ཞེ་ན། ཚུ་སྐྱོར་བ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅན་དང་། རང་འཇིག་ཤེས་པ་དེ་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་
བུ་མེད་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སེལ་ངོར་སློབ་པ་ཐ་དད་པའི་རྟེན་ཅན་དོན་བུམ་པ་སྐྱ་བུ་གཅིག་གི་
སྟེང་དུ་མི་ཉལ་པ་འཕེལ་བ་དང་ཉལ་པ་འགྱིབ་པ་སྐྱ་བུར་བྱེད་པའི་བསྐྱད་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་ཚོས་ཅན། དེ་
དག་རང་ཉིད་བསྐྱད་པའང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རང་མཚན་དངོས་སུ་སྤང་བ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཀྱང་
དོན་རང་མཚན་དང་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བ་འགའ་ལས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་མཐོང་བའམ་ཐོབ་པ་ལ་བརྒྱད་
ནས་སྐྱོར་བ་དེས་ནའོ། །གསུམ་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། འོགས་གཉིས་ཀ་ལས་སློབ་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ། བདག་མེད་
ལས་སློབ་ཀྱང་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྲུབ་པ། དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོར་མེད་པ་ལས་སློབ་པ་མེད་
པས་བྱུང་བ་ལྟར་ལང་། ཕྱི་ཚོལ་སངས་རྒྱས་པ་ཚོས་ཅན། འོག་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་མ་ཐུན་འོགས་ལས་སློབ་པར་
ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ། འོག་ལྡན་གྱི་ལུས་དེ་བདག་མེད་དུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལ་བདག་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་གྱི་ངོར་གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འོག་ལྡན་གྱི་ལུས་
ལ་བདག་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྤངས་སོ་ཞེ་ན། དེས་དེར་ཁས་སྤངས་པས་དེར་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱང་
མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཁས་སྤངས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ལས་སོ། །ཚོལ་བ་དེ་ཚོས་ཅན། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་མ་ཐུན་འོགས་དེ་
ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ན་མི་མ་ཐུན་འོགས་ལས་སློབ་པར་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ། དངོས་འགའ་གྱི་ལུང་

བོ་གཉིས་ལས་གཅིག་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གྲུབ་ན་གཞན་ལས་ནི་རྫོགས་པར་སྐྱབ་དགོས་པའི་སྲིད།
 རྫོགས་ཚེས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མ་སྐྱུན་སྲོགས་བྱམ་པ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱང་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པའི་མི་མ་སྐྱུན་
 སྲོགས་དག་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་བ་སྟེ། བདག་མེད་ཀྱི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་
 དེའི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་ལགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་སྲིད་པས་སོ། །དེ་སྐྱབ་པ་ནི་གཞི་ལགའ་མ་མཐོང་བས་དེ་དེར་
 མེད་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ལཱེགས་པ་རྡོ་རྗེ་མཚོན་གྱིས་མི་ཚོད་ཀྱང་ཤིང་མཚོན་གྱིས་ཚོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་
 བོ་མཚོན་གྱིས་ཚོད་དེ། ལཱེགས་པའི་སྲིད། ཞེས་པ་ཉགས་མི་མ་སྐྱུན་སྲོགས་ལ་ཡོད་པའི་དཔེའོ། །གོང་གི་ཁྱབ་
 པ་ནི། བདག་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་ལགའ་བ་མ་མཐོང་ན་དེ་སྐོར་གྱི་མི་མ་སྐྱུན་སྲོགས་ལ་
 ཡོད་དམ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་གང་ལས་སྣོག་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་ལས་རྫོགས་པ་དེ་ཡང་ལ་ལར་བདག་དེའི་
 ལྲས་བུ་དང་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པའི་སྲིད་འོ། །དེས་ན་སྲོག་འདི་ནི་མི་མ་སྐྱུན་
 སྲོགས་བདག་མེད་པ་ལས་ཀྱང་རྫོགས་པར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚོལ་བས་ཐེ་ཚོམ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་མ་སྐྱུན་
 སྲོགས་ལས་རྫོགས་ཏུ་ཚུགས་པ་དེ་ལྟ་ནའང་བདག་མེད་ལ་མེད་པས་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚོལ་བ་གང་
 གིས་ཉགས་དེ་ནི་མ་སྐྱུན་སྲོགས་བདག་ལས་རྫོགས་པ་མེད་ན་ཡང་ངེས་པར་མ་སྐྱུན་སྲོགས་དེའི་དངོས་པོར་འདོད་
 པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན། སྲོག་སོགས་མ་སྐྱུན་སྲོགས་ལ་རྫོགས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་
 ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་མ་སྐྱུན་སྲོགས་ལས་རྫོགས་པ་མེད་ན་དེའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་རྗེས་སུ་འགོ་
 བ་ཅན་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་སྣོག་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ན་བདག་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན་
 བདག་བཅས་ཀྱང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། ཉགས་ཡང་དག་ལ་འབྲེལ་བ་དགོས་པར་
 བསྟན། འབྲེལ་བ་ལ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚོད་མ་དགོས་པར་བསྟན། དེ་བདག་སྲོག་གཉིས་ལ་མེད་པར་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་དེ་ལོག་ན་ཉགས་དེ་ཉིད་སྣོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཚེས་
 དེ་འཇུག་པར་ཡང་ཉགས་དེ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཚེས་གང་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་གང་མེད་ན་ཉགས་དེ་མི་འབྱུང་བ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཅིག་དགོས་པ་དེའི་སྲིད།
 གཉིས་པ་ནི། རྫོགས་པས་འབྲེལ་བར་རྫོམ་པ་ཅོམ་གྱིས་མི་ཚོགས་སྟེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ན་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 པའི་ཚོད་མ་ལ་སྣོམ་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། བདག་སྲོག་གཉིས་ལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་ངེས་

བྱེད་ཀྱི་དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཉེ། དེ་བྱུང་
འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་དོས་བརྒྱུད། དེ་བདག་སློབ་གཉིས་ལ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་པན་བྱེད་དུ་
མཐོང་ན་འབྲས་བུ་དེ་མཐོང་བ་དང་། རྒྱ་མ་མཐོང་ན་འབྲས་བུ་དེ་མ་མཐོང་བར་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་དག་
གིས་མེ་དུ་ལྟ་བུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་དེས་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་བ་ལ། གསུམ་སྟེ། ཉགས་དགོད། ཚུལ་སྐྱབ།
འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་ལྡན་དེ་གསོན་ལུས་ལ་དོན་གཞན་བདག་ཉོགས་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཉེ། སློབ་དེ་ཡོད་ན་བདག་དེ་ཡོད་པའི་དེས་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ནི། ཉགས་
བྱབ་སྟེ། བདག་དེ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ན་སློབ་དེ་དག་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་དེས་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བདག་
དེ་ཉག་ཏུ་བར་ཁས་སྤངས་པས་སོ། །ཙུ་བའི་བྱབ་བ་ནི། བདག་དེ་དག་མེད་པར་རྒྱ་གཞན་ལས་བྱུང་ན་ཇི་ལྟར་
བདག་དེས་སྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཉེ། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་རྣམས་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ལས་ནི་
འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་བ་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པའི་རུས་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ན། དདོས་པོ་རྣམས་སྐྱ་
ཚོགས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཉེ། གལ་ཉེ་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་རྒྱ་ཐ་དད་ཀྱིས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན་འགོ་བ་འདི་
དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་ནི། འབྲས་བུ་འདི་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་ལས་མ་ཡིན་ཉེ། མེ་དང་བརྒྱ་
བྱིན་གྱི་སྐྱེ་བོ་གཉིས་ཀ་ལས་དུ་བ་གཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུ་བ་གཅིག་ནི་ཚོས་ཅན། མེ་དང་མེ་མ་ཡིན་
གྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་དགོས་ཉེ། དེ་ལྟར་མེས་བསྐྱེད་པའི་རང་
བཞིན་དང་མེ་མ་ཡིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུ་བ་དེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་
སྐྱེ་བོ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཉེ། གཞན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བུར་བ་ནི་མེ་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་
བཞིན་དུ་བ་ཡིན་ན་བརྒྱ་བྱིན་སྐྱེ་དེ་མེ་དེ་ཉིད་ཡིན་དགོས་ལ། སྐྱེ་བུར་བ་དེ་མེ་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་མ་
ཡིན་ན་དུ་བ་དེ་ནི་བརྒྱ་སྐྱེ་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་དགོས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེ་མཐོང་
བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་དུ་བ་མཐོང་ན་ཡང་ལས་ལྡན་དེ་ཉོགས་པར་འགྱུར་ཉེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་པན་ཚུན་དུ་
རང་བཞིན་མི་འབྲུལ་བར་དེས་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །གལ་ཉེ་རྒྱ་དང་འོ་མ་གཉིས་ཀས་འབྲས་བུ་རུལ་བ་
གཅིག་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། རྒྱ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་
ན། རྒྱ་དང་འོ་མ་གཉིས་ཀའང་ཚོས་ཅན། དེགས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཉེ། གཤེར་བར་མཚུངས་པའི་རུས་བ་གང་

ལས་འབྲས་བུ་རུལ་བ་གཅིག་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད། ཅི་ཚུ་དང་འོ་མ་འདི་ནི་ཐ་དད་ན་གཤེར་བར་གཅིག་པ་
ཉིད་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་ན་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དམ་སྟེ་དེར་འགལ་བས་སོ། །ཞེན། གཉིས་པོ་ཚོས་ཅན།
ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་སྲིད། རིགས་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་དེ། མཚུངས་པ་
དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྒོ་ཐ་དད་མེད་པར་འཇུག་པའི་སྲིད། དེ་བཞིན་དུ་ཅན་དང་ཤུག་པ་སོགས་ཀྱི་མེ་ནི་ཐ་
དད་ཀྱང་མེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་ཆ་གང་གིས་ནི་མེར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཅམ་སྐྱེ་བའི་རྟོན་
ཡིན་ལ། སེལ་ངོར་མེ་ཅམ་དེས་ནི་དུ་ཅམ་བསྐྱེད་པ་དེས་ན། དུ་བས་ལ་མེ་ལྡན་དེ་ལྟར་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་འབྲས་མཐོང་ན་ཡང་ཞེས་པའི་བྱུང་བ་དེ་སྐྱབ་པའོ། །མདོར་ན་དུ་བ་ཚོས་ཅན། མེ་དེ་ལ་
འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མེར་འདྲིན་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་བྱད་ཤིང་ལ་སྟོས་པ་ཉིད་ལས་ནི་བྱུང་བའི་
སྲིད། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྒྱ་ལ་མི་འབྲུལ་བར་བྱུང་བོ། །དེ་དག་
གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྲིད་པོ་དེ་མེ་མ་ཡིན་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྒོ་སྐྱུར་བ་དེ་དུ་བ་མ་ཡིན་
དགོས་ལ། གལ་ཏེ་དེ་དུ་བ་ཡིན་ན་བརྒྱ་སྲིད་དེ་ཉིད་མེ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དུ་བ་དང་བྱུང་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ཡི་ཡན་
ལག་གི་རྟོན་ཆ་ཞིང་སྟེག་པ་ལ་མེར་འདྲོག་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། ཅི་ལྟར་རང་དེས་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་སྟོས་ནས་
རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིག་པ་དང་བྱས་པའི་འབྲེལ་བ་ཉིད་
གོང་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་རི་སྐྱད་བཤའ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེར་མཉན་
བྱ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ལས་སྟོག་སོགས་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡི་ཚུ་ལ་
འདི་ཚོས་ཅན། ལྷོག་པ་རྒྱང་བ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པ་ཉིད་དུ་དཔག་པར་བྱ་སྟེ།
མཉན་བྱ་དང་སྟོག་སོགས་ཀྱི་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པ་གཉིས་སྟོག་བྱུང་འབྲུལ་པར་མཚུངས་པ་
ཅན་དུ་བསྟན་ཟིན་པའི་སྲིད། དེ་དག་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས། གཞུང་དུ་སྟོག་ལྡན་གསོན་ལུས་ལ། །བདག་བཅས་
བདག་མེད་གང་སྐྱབ་ཀྱང་། །སྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བའི། །ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྟགས་སུ་བཤའ། །བོད་
འགའ་བདག་བཅས་འགལ་བ་དང་། །བདག་མེད་ཡང་དག་རྟགས་སུ་འདོད། །གཞུང་དུ་བུམ་སོགས་བདག་མེད་
གྱི། །སྐྱང་རུང་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་བཤའ། །བོད་རྣམས་བུམ་སོགས་བདག་མེད་དུ། །མ་དམིགས་རྟགས་
གྱིས་འགྲུབ་ཅེས་ཟེར། །གཞུང་དུ་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་གྱི། །མ་ཐུན་སྟོགས་མེད་པ་སྟོགས་སྲིད་

ལུགས། །འོད་རྣམས་དེ་ལ་དེ་མེད་པ། །མངས་རྒྱས་པ་ཡི་ལུགས་ཞེས་ཟེར། །གཞུང་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་
པ། །བདག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བཤད། །འོད་རྣམས་དེ་ཡིས་དེ་མེད་པ། །ཚད་མས་ངེས་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲ། །ཞེས་
རྒྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་ལ། །གསུམ་སྟེ། །འགྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱི་དང་། །མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་
ཉགས་ཀྱི་དང་། །འགྲེལ་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལོགས་སུ་མི་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་
ལ། །གཉིས་ཏེ། །རྒྱ་བྱེད་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱི་དང་། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱི་དཔེར་
བརྗོད་ལོགས་སུ་མི་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། །སྟོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཚད་པའི་སྐབས་དེར་
ཚོས་ཅན། །འབྲས་རང་གི་ཉགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལས་ནི་ཐ་དད་པར་རྒྱ་དང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དཔེར་
བརྗོད་ནི་མ་བཤད་དེ། །སྟེད་བྱེད་ཕྱི་རྒྱ་དང་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དང་བྱེད་ཀྱི་འོད་
རྣོག་པར་ནི་བརྗོད་པ་ལས་རྒྱ་དང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་ནི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པོ་དེ་སྤང་རུང་
གི་འཕ་སྤང་མི་རུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཤེ་ན། །རྒྱ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དེ་ལའང་ཚོས་ཅན། །བསྟར་རུང་གི་ངོར་
ལ་དེ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། །སྟེས་བུ་སྟེ་བདག་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་སྟོག་སོགས་མི་མ་སྟན་སྟོགས་
ལས་རྣོག་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཏན་ཚིགས་དེ་སྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བཤད་པས་
སོ། །འོ་ན་འབྲས་རང་གཉིས་དང་བྱེད་པར་མེད་དམ་ཞེ་ན། །དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྤང་རུང་གི་རྒྱ་དང་བྱེད་
མ་དམིགས་པ་འདིས་ནི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཚོས་ཅན་ལའང་དངོས་པོའི་ངོར་གྱི་ཆ་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པར་
དགག་པ་ཉིད་དེ་འབའ་ཞེག་སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ། །སྤང་མ་འབྲས་རང་དག་གིས་ནི་ཚོས་ཅན་ལ་དངོས་པོའི་ཆ་ཁས་
སྤངས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཏེ་དེ་འབྲས་ཁས་སྤངས་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། །གསུམ་སྟེ།
སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞེད་པར་བསྟན། །བཞེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད།
བཞེད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། །སྟོབ་དཔོན་ནི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱི་དཔེ་གཅིག་
བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་བྱའི་བྱེད་པར་དེ་ལ་དམིགས་རུང་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡོད་པའི་ཐ་སྤྱད་དེ་དམིགས་པ་ལས་
གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཞེག་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྤྱད་ཀྱང་མི་
ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི། །དེ་སྤང་བཞེད་ཀྱང་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་དང་བསྐྱབ་བྱ་
སྐྱབ་ཚུལ་ལ་དབགས་ན་རང་བཞིན་ཉགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པས་ལོགས་སུ་མ་སྟོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གསུམ་

ལས། དང་པོ་ནི། དུལ་སྒྲུང་རུང་གི་བྱམ་པ་དམིགས་བྱེད་གི་ཚད་མ་མེད་པའི་སྲིར་ཞེས་པའི་རྟགས་གྱིས་སྒྲུང་
རུང་གི་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དེར་སྒྲུང་རུང་གི་བྱམ་པ་མེད་པའི་དུལ་ཅན་གྱི་ནི་ཤེས་བརྗོད་ཐེ་ཚོམ་
དག་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་གང་ཤུ་གའི་སྤང་པོ་འདི་ཚོས་ཅན། མེ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྐྱད་བྱར་རུང་སྟེ།
སྟེག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། སྒྲུང་རུང་གི་བྱམ་པ་ཚད་
མས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས་ས་ཕྱོགས་དེར་མ་དམིགས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱེས་ཤོན་མ་ཐུན་
བསྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། དམིགས་སུ་རུང་བའི་མེད་པའི་ཐ་སྐྱད་ནི་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་
དེའི་སྲིར། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དེ་རྟགས་སུ་བཟུང་བྱ་དེའི་འབྲས་བུར་སོང་བའི་སྲིར།
ཞེ་ན། མེད་དེས་གྱི་ཐ་སྐྱད་དེ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པ་དེའི་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲུང་རུང་
གི་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པ་དེ་ལས་ནི་གཞི་དེར་སྒྲུང་རུང་བྱམ་པའི་དུལ་ཅན་གྱི་སྐྱོ་སྐྱེ་ཐེ་ཚོམ་དག་མེད་པར་
འགྱུར་སྟེ། སྒྲུང་རུང་མ་མཐོང་ན་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་སྐྱད་འདི་བྱུབ་པས་སོ། །གཏན་ཚིགས་འདི་གོལ་བ་རི་ལྟ་
བྱའི་དོར་འགོད་ཅེ་ན། ཐ་སྐྱད་ལ་མོངས་པའི་དོན་དུ་འགོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དུལ་ལ་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཡང་ཐ་
སྐྱད་ལ་མོངས་པས་ས་ཕྱོགས་འདིར་གོལ་བ་གཞན་དག་གིས་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྐྱད་རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་པ་ལ་
དཔེའི་སྟེང་དུ་བྱུབ་པ་དང་ནི་ཚོས་མ་ཐུན་པ་ལས་བརྗོད་པ་འབའ་ཞེག་གི་ཚེད་དུ་འགོད་དགོས་པའི་སྲིར། ཅེ་
ལྟར་སྟེ་དཔེར་ན་མཐོང་བ་མ་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་སྤྲུགས་གསུམ་དང་། མ་མཐོང་བ་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་
འགོ་བའི་སྤྲུགས་གསུམ་ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐ་སྐྱད་ཉིད་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །མཐོང་མ་མཐོང་དེ་གཉིས་ལ་ནི་
འབྲས་སོགས་གྱི་སྐྱེ་བའོད་པ་ཚོས་ཅན། དོན་སྐྱབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྐྱད་འབའ་ཞེག་གི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་
སྲིར། གསུམ་པ་བྱུབ་དོན་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་
ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལས་ཐ་དད་པར་ནི་དཔེར་བརྗོད་དུ་མ་བསྟན་ཏེ།
རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པས་ན་རང་བཞིན་རྟགས་གྱི་ནང་དུ་འདུས་
པའི་སྲིར་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་ཕྱོགས་དེར་དེ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པ་རྟགས་གཞན་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་སམ་མི་
དགོས། དགོས་ན་སྐྱབ་བྱེད་སྤྲུག་པ་མེད་པས་རྟགས་སུ་མི་རུང་། མི་དགོས་ན་མེད་པའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱང་སྐྱབ་མི་
དགོས་པར་མཚུངས་སོ་ཞེས་ན། འདི་ལ། མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། དགོས་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་

ལ། གསུམ་སྟེ། ས་སྟོབས་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པར་འགྲུབ་པ། བྱམ་པ་མ་
དམིགས་པར་ངེས་པའི་སྟོས་ས་སྟོབས་དམིགས་པར་ངེས་པ། དེས་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏུན་
ཚིགས་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ས་སྟོབས་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་
རིག་ཉིད་ལས་ས་སྟོབས་ཀྱི་དོན་རྣམས་སྤང་རུང་གི་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཉོགས་ཏེ།
གཅིག་སྤང་རུང་བྱམ་དག་གི་ས་སྟོབས་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ལས་ས་སྟོབས་འདི་ནི་
དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། བྱམ་པ་འདི་ནི་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཉོག་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་སྟེ་
བར་འགྲུབ་བ་ཡིན་པའི་སྲིབ་པོ། །དེའི་གྲུབ་དོན་ནི། ས་སྟོབས་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཅན་
ཉམས་སུ་སྟོང་བ་འདི་ནི་ས་སྟོབས་དམིགས་པ་དང་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པའི་སྟོ་ངོས་ཤེས་ཐ་དད་པ་གཉིས་རང་
སྟོབས་ཀྱིས་འཛེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་སྲིབ་པ་སྟོའི་དབྱེ་བ་ནི་སྟོ་རང་ཉིད་ལས་གྲུབ་པར་འགྲུབ་ལ། སྟོའི་དབྱེ་
བ་དེ་དག་གིས་སྟོ་དེའི་དོན་རྣམས་ལུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྟུག་པ་མེད་པའི་སྲིབ་
རམ་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལུལ་འགའ་ཡང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་མི་འགྲུབ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་སྟོབས་སུ་བྱམ་
པ་དེ་མ་དམིགས་པའི་ངེས་སྟོ་དེ་ཡང་དེ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ས་སྟོབས་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཁྱད་
པར་ཅན་སྟོང་ལས་གཞན་བྱམ་པ་བསལ་བ་ནི་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྲིབ། གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་རང་ཉིད་ཡོད་
ཅུ་གྱིས་རང་གི་ཐ་སྦྱད་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་སྤང་རུང་བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་དེ་འདྲའི་ས་སྟོབས་སུ་
སྤང་རུང་གི་བྱམ་པ་དེ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྤང་རུང་གི་བྱམ་པ་ས་སྟོབས་དེར་མ་དམིགས་པ་
འདི་ནི་ས་སྟོབས་རང་ཉིད་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ལས་ཉོགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེར་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་
འགྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་སྟུག་པ་མེད་པར་འགྲུབ་ཏེ། ས་སྟོབས་སུ་མ་དམིགས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མེད་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཐ་སྦྱད་ནི་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལས་ཉོགས་པར་འགྲུབ་ལ། སྤང་རུང་གི་བྱམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་
དེ་ཡང་ཉོགས་གཞན་གྱིས་སྦྱབ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་སྲིབ་པའོ། །མ་དམིགས་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ཅེས། །བྱ་
བ་ངེས་པ་འཛེན་འདིར་བཤད། །མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོགས་པ་མིན། །བོད་རྣམས་མངོན་སུམ་འཇུགས་ཉོགས་
ཟེས། །གཉིས་པ་ནི། སྟོབས་ཚོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེར་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་དཔེར་བརྗོད་མི་སྟོས་པ་ཅི་ཞེ་
ན། འདྲེ་ཤ་ཟའི་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པས་དེ་འདྲ་དེ་མེད་པར་ངེས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྦྱད་བཞག་

བ་ཅམ་ཞིག་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲ་མ་དམིགས་པ་འདི་ས་ནི་རྫོག་པ་མེད་དེས་སྐྱབ་པར་བྱས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། མི་སྣང་བ་སྟེ་སྣང་མི་རུང་ནི་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་དེས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང། ཡོད་མེད་གང་གི་
 ཡང་འབྲས་བུ་དེས་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྣང་རུང་དུ་མེད་པའི་རྣམ་ཉིག་
 ལ་སོགས་པ་མེད་དེས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མེད་དེས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་
 སྣང་མེད་དེས་སྐྱབ་བྱས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ལས་དང་
 བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གཞི་འགར་རང་གི་དགག་བྱ་མེད་དེས་སུ་སྐྱབ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། མི་
 སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ས་ནི་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་ཡང་མི་སྐྱབ་པས་སྟོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་རབ་
 དབྱེར་མ་བཤད་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང། ཚད་མས་གཞོད་འགལ་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་
 བོ་ནི། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་རང་གི་སྐྱོར་བ་དག་ལ་ཚོས་ཅན། གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། མ་
 དམིགས་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྐྱོར་བའམ་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་
 སོ། །འགལ་དམིགས་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གཞོད་བྱ་སྣང་རུང་དུ་ཡོད་པ་ན་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་
 ཡོད་པས་གཞོད་བྱའི་རྒྱན་མ་འོངས་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་
 རོ། །དེར་མ་འདུས་པའི་འགལ་བ་གཞན་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སན་ཚུན་སྤངས་ནས་ཐ་དད་དུ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་ན་
 འགལ་བར་བཏགས་པ་ཡོད་དེ། བརྟན་དངོས་དང་ནི་འདིག་པ་བཞིན་ནོ། །འོད་རྣམས་འགལ་བ་ཐམས་ཅད་
 འདིར་འདུས་པར་བཞེད་ཀྱང། འདི་འགལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་དང་
 བརྟན་འགལ་གང་ལ་ཡང་འགལ་དམིགས་གྱི་གཏན་ཚིགས་སྐྱོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ།
 མཚན་གཞི་དངོས་དང་དེ་སྐྱབ་པའོ། །དང་བོ་ནི། འདིག་དེས་སུ་གྱུར་པ་དང་ནི་འདིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོས་
 བཅས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་གྱུར་དང་སྟོས་བཅས་གཉིས་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་འོས་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཚད་
 མ་དེས་གཞོད་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ་དགོས་ན་ཉེ་བར་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འདིག་དེས་
 སུ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པས་སོ། །རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོས་ཀྱང་འདིག་དེས་སུ་མི་འགལ་ཏེ། བུམ་པའི་འདིག་པ་དེ་
 དངོས་པོ་བུམ་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བརྒྱད་པའི་དུབ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་འདྲི། གལ་ཏེ་
 རྒྱ་དེས་འདིག་པ་དོན་གཞན་ཞིག་སྐྱེད། དེས་བུམ་པ་དེ་ནི་འདིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། བུམ་སོགས་གྱི་

དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན། འཛིག་པ་ཡི་རང་ཚུལ་ཅན་དུ་སྐྱེད་ན་སྐྱོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་
འཛིག་པ་དེ་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲིད། ལུས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། ཉམ་ཡང་ནི་འཛིག་པ་དེ་
ལྷ་མ་ཡིན་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་གྲུབ་ཚམ་ནས་འཛིག་པར་ཐལ། འཛིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྷོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་
ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་མར་མེ་དེ་ཉིད་འཛིག་ཀ་མར་སྐྱད་ཅིག་གྱུང་སྟོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འདོད་པ་བཞིན་
ནོ། །ཙུ་བའི་རྟགས་ནི་ལུས་སོགས་ཀྱི་འཛིག་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་དོན་གཞན་དེའི་གང་ལྷོས་བྱ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ནི་ཚོས་ཅན། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་ཕན་
འདོགས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་སྲིད་ནའོ། །གལ་ཏེ་འཛིག་པ་
རྒྱ་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་ན་སྐྱད་ཅིག་གྱུང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གྱུར་ཏེ་
སེལ་ངོར་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། དངོས་མེད་དེ་ལྟར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་དེ་མི་མ་ཐུན་
སྤྱོད་ལས་སྒྲོག་པའི་སྲིད་དོ། །ཙུ་བའི་བྱུང་པ་བསྐྱབས་ནས་མཐུག་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་དག་
ལ་ཚོས་དེ་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་དེ་ལ་གྲུབ་ཚམ་ནས་ཡོད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ།
འབྲས་བུའི་ལས་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་
ལས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེ་ལུ་སྟེ་བཞེ་པའི་གཞུང་ཚོགས་དག་གི་ཚིག་ཟུར་སྲིད་ཞིང་། འབྲུ་
གཉེར་བའི་ཚུལ་བ་བྱུང་བའི་བར་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ། གཉིས་ཏེ།
གཞུང་འདི་རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་
མཛད་པ་ཁོ་བོའི་གཞུང་རྣམས་འགྲེལ་འདི་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཚུ་བོ་བཞིན་དུ་དང་པོ་གང་ནས་གྱུར་
བའི་རྩོམ་པ་པོ་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཐེམ་ཞིང་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་འཐུག་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་
ལ་རྩོམ་པ་པོ་རང་དང་མཚུངས་པ་ལེགས་བཤད་རྣམས་འགྲེལ་འདི་སྐྱར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མི་རྙེད་པ་ཅན་ཡིན་
པའི་སྲིད་ཏེ། སློའི་བྱས་པ་རྒྱུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་གིས་གྱུང་འདི་ནས་བཤད་པའི་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། བཅོམ་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་གྱུང་འདི་ནས་
བཤད་པའི་རིགས་པ་མཚོག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་མོད་
ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་འགྲེལ་ཚོས་ཅན། ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་རྣམས་

བར་འབྲེད་པ་ལ་མཁས་པའི་སྤྱིར་དང་། ལྷ་བ་ངན་པའི་ཚང་ཚིང་སྲེག་པའི་སྤྱིར་དང་། ལྷོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ནི་
འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བས་ན་ཡང་དག་པའི་རིགས་ལམ་སྟོན་པ་དང་ཡོན་ཏམ་བརྒྱ་
དང་ལྷན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཉིན་མོ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་འབྲུང་པོའི་བྱ་དང་འབྲུང་བའི་སྤོང་ནམས་ཀྱིས་འཇིགས་པས་
སྤངས་པའི་སྤྱིར་དང་། ལྷོ་མིག་རྣམ་པར་དག་པའི་མཁས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་བརྗོད་ཀྱིས་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དུ། གསུམ་
པ་ནི། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཙ་བའི་རྒྱུད་ལས། ལྷོ་ཡི་ལྷོགས་
སུ་རྣམ་པར་གྲགས། །ཞེས་པ་ལྟར། དུལ་ལྷོ་ལྷོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བ་སྟན་པའི་གྲགས་པས་སའི་སྤྱིང་མ་ལུས་
པ་བྱུང་བ། པ་རོལ་གྲོལ་བ་བརྗོད་ནས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ལྟར། གཞུང་ལུགས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
འཁྲུལ་བར་འཇུག་པ། དེ་བཞིན་སྟོམ་བཅོམ་སྤྲུགས་ཀྱང་འགྲུབ། །ཅེས་པ་ལྟར། འགྲན་རྒྱ་མེད་པའི་མཁས་པ་
ཆེན་པོ། ཡི་གེ་རྣམས་སྟོམ་བཅོམ་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟར། དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་རྣམ་པར་
དཀར་བས་མཛད་པ་རྗོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་འགྲུང་མཐར་
སྤོང་པའི་བྱ་བ་ལ། གསུམ་སྟེ། འགྲུང་མཛད་དང་པོས་དང་། བར་པས་དང་། གསུམ་པས་རི་ལྟར་བསྐྱར་བའི་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པོ་སུ་ལྷོ་ཉི་ལྷོ་ལྷོ་ཞེས་པ་དཔལ་རབ་འབྱོར་ཞི་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་
བ་དགེ་སྤོང་གཏུང་རུས་མ་ལས་འཁྲུངས་པ་དགེ་བའི་སྤོང་བྱོམ་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་འབྲེལ་པ་ལྷ་ལྷག་དང་
བཅས་པ་ཐོག་མར་བསྐྱར་བས་བཀའ་རྒྱུ་བར་བསྐྱེད། །གཉིས་པ་ལ། ས་སྤོང་གང་གི་བཀའ་བསྐྱེད་ནས་
བསྐྱར་བ། དགོས་པ་གང་གི་སྤྱིར་དུ་བསྟན་བཅོས་གང་བསྐྱར་བ། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་རྗོད་བྱེད་གཞན་ལས་
བཟང་བས་འདི་ལ་འཇུག་རིགས་ལ། ལྷ་ངན་རྗོག་པར་དཀའ་ཡང་འདི་ཡི་རིགས་པས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་སྤྱིད་
སྤྱི་བ། འགྲུང་མཛད་གཉིས་ཀས་སྤོང་བཞིན་གཉིས་ཀ་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ། འགྲུང་མཛད་ཀྱི་མཚན་དང་
གང་དུ་བསྐྱར་བའི་གནས་སྤོང་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྷན་དམ་པའི་ལས་ལ་མཛོན་དགུས་ལ། །སྤྱད་མེད་ཆེ་
བའི་བདག་ཅན་རྒྱལ་པོ་མཚོག། །དགེ་བའི་སྤྲུགས་མངའ་ཞེས་པ་ས་སྤོང་བ། །མི་ཡི་བདག་པོ་དབང་སྤེའི་བཀའ་
བསྐྱེད་ནས། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་ལྷག་པར་དཔྱོད་ལྷན་འཆད་པོ་དང་། །ཉན་པོ་གྲོལ་དང་སྤྱི་
གྲོལ་དོན་ངེས་དང་། །འབེལ་གཏམ་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་སྤོང་བྱའི་སྤྱིར། །འཇམ་སྤིང་མཁས་པའི་རྒྱན་གྱིར་རྒྱན་
འདི་བསྐྱར། །ཞེས་པ་རྒྱན་སྤོང་སྤྲུག་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཙ་བ་དང་བཅས་ཉེ་གཞི་ནས་བསྐྱར་བའོ། །འགྲུང་སྤྱིའི་

བྱང་ལོ་ལྷ་དབང་སློབ་ལྗོངས་ལ་ལྟུང་བ་དང་རྒྱན་ལྷན་པ་ལ་བཟུངས་པས་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷ་ངན་
 ཀུན་སེལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །དོན་དམ་རྣམ་དཔྱོད་ལྷུང་ལེན་བསྟན་བཅོས་འདི། །གཞུང་མང་དོན་དགའ་
 ལྷུང་པར་དགའ་ལྷ་ཡང་། །འབྲས་བུ་ཆེ་ཕྱིར་འབད་པར་རིགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དགོངས་དོན་དབྱེ་མར་གནས་
 པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ལོག་པའི་རྒྱན་ཕྱོགས་རྗེས་སུ་བཞོལ་བྱུང་བ། །ལྷ་བ་ཚུ་བོ་སྒྲོག་པར་དགའ་
 མོད་གྱི། །ཡང་དག་རིགས་པས་ལེགས་པར་བཅད་སྤྲད་ན། །འགའ་ཡི་ཡིད་ལ་ཅི་སྟེ་འབབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་
 པའོ། །ལྷ་པ་ནི། ལྷ་དོན་གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་བདེར་ལོན་ཏེ། །ལུན་སྤྱོད་གྱིས་ནི་མ་སྤྲད་ལེགས་བསྐྱུར་བ། །སྟོན་
 གྱི་སྤྱུར་བྱེད་དམ་པ་དེ་དག་གི། །དྲི་ཅམ་སྡོ་བ་ད་ལྷ་ཁོ་བོར་བད། །ཅེས་པའོ། །དུག་པ་ལ། ལོ་བཞུག་གི་མཚན་
 དང་། དུལ་གང་དུ་བསྐྱུར་བའི་མིང་དོ། །དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྷན་ཁ་ཆེའི་རིགས་པ་བའི། །གཙུག་གི་ནོར་བུ་སྐལ་
 ལྷན་ནི། །རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་ལ་ཐོས་ནས། །ཞེས་པ། འདི་ནི་ཁ་ཆེའི་བཞུ་ཆེན་བཅུ་དུག་ཅམ་གྱི་གཙུག་རྒྱན་དུ་
 འཆད་ཅིང་། རང་རིག་པའི་སྟེ་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལྷ་བུའི་དགོངས་དོན་རིགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པའི་
 ཚད་མ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པའི་བརྗེ་ཏེ་ཞེས་ཟེར་བའི་དོན་མེད་དོ། །སྟོན་ལྷན་
 བཟང་པོས་འདི་བསྐྱུར་དོ། །ཞེས་པ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ནི། འཇམ་དཔལ་ཙམ་པའི་རྒྱུད་ལས། འདི་ནས་
 བྱང་ཕྱོགས་གངས་འགྲམ་དུ། །སྟོན་ལྷན་གང་ཞེག་འབྱུང་འགྱུར་བ། །ཡི་གེ་སྤྲད་དང་བཤའ་བྱ་ལ། །སྟོན་ཕྱོགས་ཐོགས་
 པ་མེད་པ་འབྱུང་། །ཞེས་ལྷུང་བསྟན་ཞིང་། རྒྱན་དང་ཚོས་མཚོག་འཆད་ཉན་གྱི་སྟོན་ནས་གཏམ་ལ་ཕབ་པས་དེ་
 དེ་དེ་ཡང་སྟོན་ལ་བྱང་ཚུབ་པ་ལྷ་བཅུ་ཙམ་པའི་བྱང་བར་གྲགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩོད་བྱེར་ཆེན་པོ་དཔེ་མེད་གྱི་
 ཤར་ཕྱོགས་ན་ལུལ་འཁོར་ལོ་འདྲིན་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་གནས་སུ་གྲགས་པའི་འདབས། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
 ཞིང་ཞེས་བྱ་བར་བསྐྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ལྷུང་ཡང་ཞུས་ཆེན་ཇི་ལྷུང་མཇོད་པ་དང་། ཉན་བཤའ་
 གྱི་སྟོན་ནས་དར་རྒྱས་སུ་མཇོད་པའི་རྒྱལ་ལ་སྟོན་བ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་ཕྱིས་ཞེས་པ། ཚད་མ་རྒྱན་
 འགྱུར་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལོན་པའི་དུས་དེར་སའི་སྟེང་ན་འགྲན་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཁས་པ་བསོད་
 སྟོབས་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་གྱི་ལྷ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། བོད་གྱི་ལོ་ཅ་བ་ལྷ་གྱའི་དགོ་སྟོང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་
 མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་བསྐྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏམ་ལ་ཕབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོས་གྱི་གྲགས་པའི་གསུང་
 རབ་བྱི་མ་མེད། །རིགས་པའི་མཐར་ཐུག་ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་འདི། །སྤྲོད་དེ་བཞིན་སྟོན་ལོས་ལེགས་ཏོགས་

བསམ། །སྟོན་པ་གངས་ཅན་འདི་ན་ཁོ་བོ་ཅམ། །ཞེས་པ། བར་སྐབས་སུ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བཤའ་ཉན་རྒྱུ་ཆད་པ་
 ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་ལོ་གངས་དུ་མ་ལེན་པའི་འོག་ཏུ་རྗེ་བཙུན་འདི་ས་ནི་ཁ་ཆེའི་བསོད་སྟོམས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་
 གསལ་ཏེ། བཙུན་དུ་བཏོན་པའི་ཉན་བཤའ་གྱི་གཞུང་བཙུགས་པས་དེང་སང་གི་བར་དུ་མི་རྒྱུ་པའི་རྒྱལ་
 མཚན་བརྒྱུད་བའོ། །ཁོ་བོ་ཅམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་ནི། ཆད་བསྐྱུས་གྱི་མིང་ཅན་བོད་གྱི་བསྟན་བཙུན་པའི་ལ་གཙོ་བོར་
 བྱེད་པ་གངས་ཅན་ན་མང་ཞིང་། དེ་དག་ནི་མདོ་སེམས་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་བསྟན་བཙུན་པའི་ཆེན་པོ་མཛད་ནས་མདོ་སེམས་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞུང་བསྐྱེད་རྒྱས་སུ་
 མཛད་པའོ། །དེ་ལྟར་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་བཀའ་འདུན་དུ་བཞུགས་པའི་སྟོན་པ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་དགོངས་པ་བཟབ་
 མོ་གོང་ནས་གོང་དུ་གང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བཀའ་འདུན་དུ་བཞུགས་པར་བགྱིདོ། །འདིར་སྐྱེས་པ། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་
 གཞུང་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་དཔལ། །འབྲོག་པོར་འདྲེན་པའི་ལམ་སྲང་ཀུན་བཞུགས་ནས། །དེས་དོན་བསེལ་རིའི་ཅེ་
 རས་དེང་ཤར་བའོ། །སྤོན་ལས་རྩོལ་མཛད་ཞེད་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །གཞུང་རྩོམ་ཉིད་གྱིས་གང་བསྐྱུས་རྣམ་
 རྒྱལ་དེ་ནི་ལྟ་དབང་གིས་མཛད་ཤུག་སྟོ་ཡིས་ཀྱང་འབྱུ་ཅམ་གཉེར། །ཆོས་མཚོག་རྒྱུ་མཁུ་གྱིས་ནི་རྣམ་
 དཔྱེད་མང་པོའི་སྟོ་སྟེ་དབུ་མར་འགྲེལ་པའི་མཚན་ཡང་རབ་གསལ་མཛད། །ཞི་འཚོ་བརྒྱའི་ངང་ཚུལ་གྱིས་ནི་
 རྣམ་འབྲོར་སྟོན་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་མོན་དབུ་མ་ཉིད་དུ་བཀྲལ། །འདིག་རྟེན་མིག་གཅིག་སྟོ་ལྟར་བཟང་
 པོས་སྐྱ་སྐྱབ་ལུགས་བཟང་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་གཞུང་ལས་རྟོགས་ཤེས་གསུངས། །གངས་ཅན་འདི་ན་མདོ་
 སེམས་གྲུབ་པའི་མཐའ། །རིགས་པས་སུན་སྤུང་བྱས་ནས་གནས་སྐབས་གྱི། །རྣམ་གཞག་པལ་ཆེར་འདིག་རྟེན་
 ལུགས་བཞེན་དུ། །ཁས་ལེན་བྱས་ནས་དབུ་མར་འཇུག་པ་དང་། །མདོ་སེམས་སྐྱབ་མཐའི་གཞུང་ཆེན་དེ་
 བསྐྱེད་ནས། །མི་པམ་ཞལ་གྲུབ་ཐོགས་མེད་མཆེད་དག་གི། །ཤེད་རྟེན་སྟོལ་ལས་སྤུང་བའི་དབུ་མ་ཞེས། །ཉི་ཟླ་
 ལྟ་བུའི་བཤའ་སྟོལ་རྣམ་གཉིས་མཐོང་། །སྤྱི་དུས་ཤིང་རྟེན་སྟོལ་ཆེན་ཀུན་ཉམས་ནས། །བྱིས་རྣམས་མགྲུ་བྱེད་
 རྒྱ་མའི་རོལ་ཅེད་མཁུ། །ཆོག་གི་ཆད་ལྷག་བསགས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས། །གྲགས་པའི་རོ་སྟོང་བྱེད་ལ་སུ་
 ཡིད་རྟོན། །ཀུན་བཟང་སྐྱུལ་པའི་གཞུང་ཆེན་འདིར་ནི་རང་གཞན་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གསུང་རབ་ཀུན་
 ལ་བལྟ་བའི་མིག་སྟེ་ཆད་མ་གྲུབ་དང་མདོན་སུམ་ལེའུར་འཁོར་ལོ་ཐོག་མཐའི་དེས་དོན་དེ་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་
 པ་དང་རང་རིག་སྐྱབ་གྱིས་མདོ་སེམས་དབུ་མའི་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་རིགས་ཤིང་ཡངས་པར་རབ་ཏུ་སྟེ་རྣམ་

གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དབང་པོའི་དོན་རྗེས་གཟུང་འདྲིན་རི་པོ་ཕྱེ་མར་འཐག་མཛད་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་རང་རིག་
ཡེ་ཤེས་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལུང་ཞལ་བཟང་གསལ་བར་འཆད་བྱེད་གཞུང་བཟང་འདི་
ནི་དདུལ་དཀར་དངས་པའི་མེ་མོང་མིན་ནམ་གང་དུ་ཤར་ན་ཉིན་བྱེད་འོད་འབར་བྲག་པོའི་གཙུག་ཏུ་བདེ་འབྱུང་
ཟླ་བ་བརྒྱ་བྱིན་ལག་པར་དབང་པོའི་དོན་རྗེས་སུ་མ་ཅེན་ཡུལ་དུ་དཔག་བསམ་འདོད་འདོད་སྐྱལ་བཟང་དབྱུང་སུ་
རྗོགས་སངས་རྒྱས་ཡིན་འདིར་འབྱུང་རིགས་པའི་དབྱུང་ཚོགས་འདི་དག་གང་གི་མ་བཤམས་མཁས་པ་དེ་ནི་
ཐ་སྙད་གཞུང་བརྒྱའི་ཁྲི་ལ་འཁོད་ཅིང་སྡེ་སྡོད་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་སོན་ཀྱང་རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དགེ་
འཆད་ཚེ་ལེགས་བཤད་གདོང་པ་གྲེན་དུ་འདེགས་པའི་མ་ཐུ་ཡོད་མ་ཡིན་པ་མོའི་རིགས་ལམ་བཟུང་བའི་བྱིས་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱད་གསོད་ལྟར་བྱེད་རང་གཞན་གཞུང་གི་རྣམ་དགེ་ལྟ་ཅི་དེ་བས་འདིར་འབྱུང་སྐྱབ་དང་སུན་
འབྱེན་མང་པོའི་འབྲུལ་འཁོར་བྱིས་ནི་གྲེན་དུ་བཏེག་པའི་ངེས་དོན་ཤིང་རྟོའི་ཁྲི་འདིར་འཁོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱ་
བའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་བསྟོད་ནས་ཐལ་འབྱུང་ལག་གཉིས་མཁའ་ལ་རབ་བརྒྱུད་གཞན་གཞུང་ལུགས་ངན་
བྲེགས་པ་འཕྲོག་བྱེད་འཆད་ཚོད་ཚོམ་མཁས་འདིགས་མེད་སྐྱ་བའི་དབང་པོར་བྱེད་དོ་བྲོགས་དག་ཀྱི་རྒྱན་བྱུག་
མཁས་པའི་གཞུང་ཆེན་འཆད་པ་ན། །གཞུང་དེར་འབྱུང་བའི་ངེས་དོན་གང་ཡིན་དང་། །དེ་ཡི་ལྟ་བུ་སྤང་བྱ་
གང་སྤངས་ནས། །འཕྲོབ་བྱའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་སྤངས་དེ་མཁས། །ཁོ་བོས་ཚོས་འདིའི་ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་
པོ། །རྣམ་དགྲོད་སློ་མཚོར་རིང་ནས་སྐྱུན་འདོངས་པ། །མང་པོའི་མདུན་སར་ལན་མང་འགྲིམས་གྱུར་མོད། །ལ་
ལའི་གཉེར་བྱར་འོས་པ་འགའ་མ་བྱུང། །དུས་འདིར་རི་རྩའི་དབྱུད་ལ་མ་སློངས་པའི། །སློབ་བཟང་མང་པོས་ལན་
བརྒྱར་བསྐྱལ་བ་ན། །རྣམ་བཤད་རྒྱལ་མཚན་ཅེ་མོར་སྐྱུན་བྲངས་པ། །ཐིན་ལས་ཆར་ཆེན་ཐེབས་པའི་དོན་དུ་
བསྟོ། །ཞེས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་བཟང་ཚོས་གྱི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི། དོན་དུ་གཉེར་བ་མང་པོས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསྐྱལ་བ་དང་། །དུས་འདིར་སྤྱ་མངའ་བདག་རྣམས་གྱི་ཉི་
ཤུ་རིམ་པར་བྱོན་པའི་གདུང་རྒྱུད་དུ་འབྱུངས་པ། །རྣམ་དགྲོད་གྱི་རྩལ་དང་མང་དུ་གསལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་དབྱུང་སུ་
བཞུགས་པའི་དཔོན་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོས་མཚོད་པའི་ཡོ་བྱད་བཟང་པོ་དང་བཅས་ཉེ་ནན་གྱིས་གསོལ་
བ་བཏབ་པའི་དོར། །ཡུལ་དབྱུང་གྱི་སློག་པ་བ་དཔལ་ཤུག་མཚོག་ལྡན་དེ་མེད་ལེགས་པའི་སློབ་སྤུར་བྱ་ཞེས་པ་
ས་པོ་སྤྱེ་ལུང་ལོ། །ཐ་སྙད་ཅན་གྱི་ར་འོའི་འབྲུབ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལ། །ཐུབ་བསྟན་གསེར་མདོག་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་

ཚོས་ཀྱི་གྲ་ཡངས་པོའི་དབུས། དགའ་ལྷན་བྱམས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་བའི་ཡུལ་
མངའ་རིས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་སློབ་མཚན་ཚོས་ཡི་རྒྱལ་མཚན་ནོ།། །།སྤྱི་ལྟར་གྲུབ་པ་མཚོག་གི་ནོར་བུའི་ཉོག་
འབར་པ། །སྐྱུན་སྐྱུག་བརྗིད་ཚགས་སུ་བ་སྐྱུན་གཙུག་ལག་ཁང་། །འདོད་རྒྱུའི་འབྲུང་གནས་སྐྱུ་དབང་མཛོད་ལྟ་
བུ། །སྐལ་བཟང་མིན་བས་འཇུག་དཀའི་སྐོར་རིམ་ཅན། །འབྱེད་མཁས་དབུལ་ལྷན་གྲགས་པའི་གཞུང་ལས་
གཞན། །འཚོལ་འདོད་དེ་དག་དཔྱོད་ཚེན་གྲར་མི་ཚུད། །ཉོག་པའི་ལམ་ནས་ངེས་དོན་བདེ་སློང་མཁན། །དེ་དག་
ཚོགས་ཀྱི་དབུས་ན་འཇམ་དབུལ་བཞིན། །སྐྱུབ་བྱེད་དཔྱད་གིས་ཚད་མ་སྤྱིད་པ་དང་། །སུན་འབྲིན་རིགས་བས་
ལོག་ཉོག་སེལ་བ་དང་། །དཔྱད་གསུམ་དག་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཀུན་སྟོན་པའི། །གཞུང་འདི་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་
ཚོད་ཀུན་བཟུ། །སྟོན་ཚེ་བོད་དུ་ཚོས་འདིའི་མདངས་ཅམ་ཤར། །དེ་ནས་སློབ་མཚན་ཚོག་ལོའི་སྤྱིན་འབྲུས་
ཀྱིས། །རྒྱན་དང་ཚོས་མཚོག་ཤིང་ཉེའི་སྟོལ་གང་གིས། །རྣམ་པར་འགྲེལ་ངེས་ཉི་ཟླའི་འོད་སྤངས་སྤངས། །དེ་ནས་
ལོ་གངས་དུག་ཉེའི་བུན་མཚམས་སྟུ། །མདོ་སེམས་སྐྱབ་མཐའ་འགོག་པའི་བསྐྱུས་ཚེན་འགས། །འཕྱོག་པོའི་
ལམ་དུ་བྱངས་ནས་རང་བཟོ་ཡི། །སྐྱ་གཅན་མགྱོན་པའི་འཁོར་ཡུག་ཀལ་མ་རུས། །དེ་འོག་དུག་ཅུ་སྐོར་ཅིག་
སྐྱག་ཅམ་ཚོ། །རྣམ་འགྲེལ་ཉི་འོད་འབར་བ་མདོ་སེམས་ཀྱི། །ཤིང་ཉེའི་སྟོལ་ནས་རིགས་པར་བྱངས་པ་
ཡི། །བཀའ་བྲིན་སྤྲོ་མེད་ས་སྐྱ་བ་དེས་མཛད། །དེ་རྗེས་ལོ་གངས་ཉེས་བརྒྱར་ཉེ་ཅམ་ཞིག །གཞུང་བཞིན་འཆད་
པའི་རྣམ་བཤད་མང་པོ་དང་། །སྐྱ་མཁས་གཟུ་བོར་གནས་པའི་འཆད་པོ་ཡིས། །རྣམ་འགྲེལ་ལུགས་བརྒྱ་ལྷན་
བ་དར་ཞིང་རྒྱས། །དེད་དུས་བསྐྱུས་པའི་སྟོལ་དང་མདོ་སེམས་ཀྱི། །འཆད་ཚུལ་བསྐྱེས་པའི་རྣམ་བཤད་མཁན་
མང་དང་། །ཁུངས་མེད་ཚིག་སྤངས་བསགས་པའི་སྤྱིན་སྤང་གིས། །སྤྱི་བདུན་ཉི་ཟླ་བསྐྱེས་ནས་ལོ་བརྒྱ་
ལོན། །རྣམ་འགྲེལ་ཁུས་མཚོག་ཚངས་པའི་ལང་ཚོ་མ། །འདོད་བརྒྱལ་རལ་པའི་བྱིམ་དུ་རིང་ཞིག་
གཟིམས། །ལེགས་བཤད་གཅོད་སྐྱར་བྱེད་པའི་བྱང་སྟོང་གིས། །གངས་ཅན་འགྲམ་དུ་སྐྱུགས་པ་འདི་ཡ་
མཚན། །འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་ངེས་དོན་རི་ལྟ་བུ། །མི་པམ་གཞུང་བཞིན་སྟོན་མཁས་གྲགས་པའི་གཞུང་། །རྣམ་
པར་བཤད་འདི་དོན་གསལ་བརྗོད་པ་བདེ། །ཚིག་གསལ་ཚོ་སྐྱུར་རིགས་པ་སྐྱུར་སྤངས་སྤྱིར། །རྣམ་དཔྱོད་
སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱུག་པའི་ས་བསྐྱུངས་བུ། །མཁས་པའི་གོ་སར་འབྲིད་མགྱོགས་སྤྱིན་གྱི་ཤུགས། །འཚི་མེད་སྤང་
ཅིས་འཚོ་མཁས་སུམ་ཅེན་བརྒྱད། །མི་བད་བར་དུ་འཕྲོས་པའི་དབུག་བསམ་ཤིང་། །གང་འདིར་དགོས་པའི་

མ་ཐུན་རྒྱན་མཁོ་རྒྱུ་ཚོགས། །རིན་ཆེན་སྲུངས་པའི་ས་སྐྱོང་དོན་གྲུབ་པ། །འཆི་མེད་དབང་པོའི་དོན་རྗེས་བརྒྱུ་ལ་
 དེ་ཡིན། །དགོ་དེས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ཞབས་བརྟན་ཤོག། །ཚིག་དོན་བཞིན་རས་མ་ཚང་མེད་འཆར་
 བའི། །དདུལ་དཀར་མེ་ལོང་བསྟན་འདྲའི་སློབ་གསུང་བྱ་ཡང་། །རྟིང་ཁེབས་བསོད་ནམས་ཡོངས་འདྲའི་སོ་བྲང་
 བས། །མི་དང་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱལ་མཚན་གང་དེས་བརྒྱལ། །ཡི་གེར་འབྲི་སོ་སྟག་ཚང་པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཕེལ་
 ཡིན་ཞུས་དག་པ། །ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བརྟོས་བྱེད་མཁུན། །དགའ་བདེ་དཔལ་བཟང་ཤེས་གྲོང་པ། །དེ་བསྟུན་
 བཀྲིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །རྒྱ་སྐྱོང་བ་དང་རིག་གནས་པ། །ལས་བྱེད་བ་རྣམས་བདུད་བཞི་ལས། །རྣམ་
 རྒྱལ་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་ཤོག། །ས་སྐྱོང་སློན་པོར་བཅས་པ་ཡང་། །པ་འོལ་འཆེ་བ་མེད་པ་དང་། །མངའ་འབངས་
 མཚོ་བཞིན་གང་བ་དང་། །དབུ་ཚོག་གོང་ནས་གོང་བཙོན་ཤོག། །།མརྒྱ་ལི་བླ་མ་རྣམས་ཅོད་ག་ཉ་མི་

ཉི། །། མཁོ་བཞིན་གང་བ་དང་། །དབུ་ཚོག་གོང་ནས་གོང་བཙོན་ཤོག། །།མརྒྱ་ལི་བླ་མ་རྣམས་ཅོད་ག་ཉ་མི་